

OBAVIJESTI VOJNOG ORDINARIJATA
Službeno glasilo Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj

Izdavač:

Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj
Zagreb, Ksaverska cesta, tel: 01/46 70 660, 46 70 659, (37 84 489-MORH)
faks: 01/46 70 662
www.vojni-ordinarijat.hr
e-pošta: vojni.ordinarijat@morh.hr

Odgovara:

Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij

Uredio:

Mladen Čobanović

KORIZMENA PORUKA VOJNOG ORDINARIJA	5
SVETA STOLICA	8
Svećenik mora biti "Božji čovjek"	8
Vjerska sloboda - put koji vodi do mira	11
"I Riječ tijelom postade"	17
Bog - čovjekov supatnik	18
Istina, navještaj i autentičnost života u digitalnom dobu	20
HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	22
Peticija Komisije "Iustitia et pax" HBK Vladi i Saboru RH	22
Obitelj - najveća pomoć djeci	24
Priopćenje s XIII. zajedničkog zasjedanja HBK i BK BiH	25
Imenovan novi dubrovački biskup	26
Program apostolskog pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj	26
Priopćenje s izvanrednog plenarnog zasjedanja HBK	27
Pismo biskupa HBK prigodom pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj	27
Neprihvatljivost predloženih izmjena zakona o vodama	29
VOJNA BISKUPIJA	31
DEKRETI I IMENOVANJA U VOJNOM ORDINARIJATU	31
IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI	32
Oproštaj generalnog vikara Vojnog ordinarijata mons. Josipa Šantića	32
Božićno čestitanje vojnom biskupu Jurju Jezerincu	34
Božićno čestitanje vojnog biskupa Jurja Jezerinca	38
Čestitka Predsjednika Republike Hrvatske	41
Božić u Vojnom ordinarijatu	41
Vojni kapelan na Golanu	42
Dekanska vizitacija vojnih i policijskih kapelanija	43
Ministar Božinović posjetio Vojni ordinarijat	43
Redoviti susret svećenika Vojnog ordinarijata	44
Sastanak s MUP-ovim Odjelom za suradnju s Vojnim ordinarijatom	46
22. konferencija zapovjednika vojnih kapelana u Pragu	46
SAŽETAK IZVJEŠĆA S 1. DEKANSKE PASTORALNE VIZITACIJE	47
LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA	52
PROPOVIJEDI VOJNOG ORDINARIJA	58
DOGAĐAJI IZ DRUGIH (NAD)BISKUPIJA	75
Ustanovljen Vojni ordinarijat za Bosnu i Hercegovinu	75

Poštovani i dragi suradnici, braćo i sestre vjernici, koji pripadate Vojnoj biskupiji kroz svoju vojnu pripadnost MORH-u i redarstvenu MUP-u. Želja mi je da s vama promislim nadolazeće sveto vrijeme korizme kako bismo se što dostojnije pripremili za slavlje našeg spasenjskog vazmenog otajstva u svetom trodnevlju muke, smrti i uskrsnuća.

Vrijeme koje prethodi Uskrsu nazivamo korizmenim vremenom. Ono je zbiljski duhovno vrijeme: kroz slavlja otajstva vjere snagom Duha uranjamo u najdublje pore našega ljudskog duha kako bismo u tom prekrasnom susretu našega i Božjeg Duha otkrili smisao i mogućnosti ovoga vremena i nas u njemu.

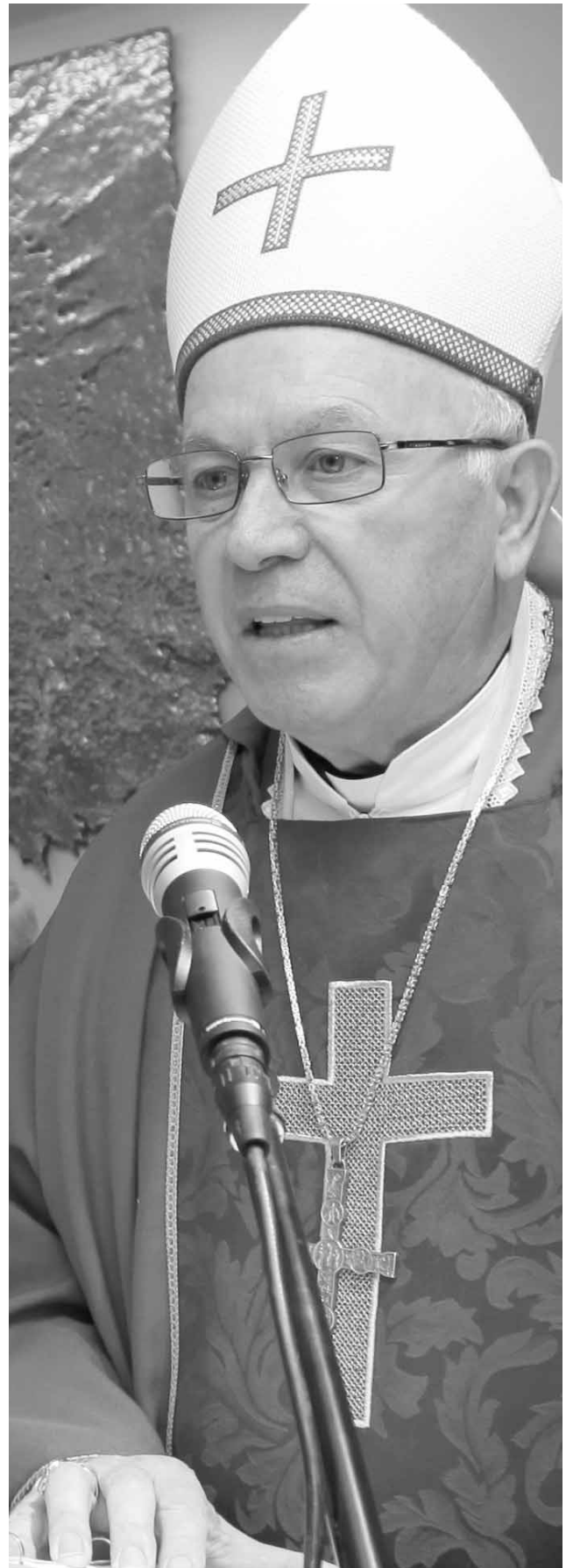
Povijesni govor i snaga četrdesetnice

Naziv „korizma“ dolazi od latinske riječi „quadagesima“, a u prijevodu znači četrdesetnica. Ova četrdesetnica nosi u sebi jeku svih „četrdesetnica“ svete povijesti: počevši od one četrdesetnice u kojoj je Izrael bio u hođu prema slobodi, pa one u kojoj je Isus boravio u pustinji kako bi se pripremio za žrtvu cijene ljudske slobode, i na kraju ove naše četrdesetnice koja prethodi događaju Isusova uskrsnuća.

Očito je, dakle, da po svojem liturgijskom nazivu, a osobito po sadržaju, korizma nosi naboj sposoban osmisliti kolektivnu povijest naroda (Izraela), smrt božansko-ljudske egzistencije za slobodu ljudi (Isusovu), otvaranje nas, današnjih kršćana, dubokoj nadi našega bića (uskrsnuće).

Premisliti sebe i svoje odnose

Veličanstveno je ovo vrijeme. Ono je vrijeme posebne Božje milosti i Božje ponude nama ljudima. Zapravo, svako je vrijeme darovano čovjeku da ga osmisli, iskoristi ne samo za svoju ovozemaljsku nego i vječnu sreću. No, to posebno vrijedi za korizmeno vrijeme. U njemu smo duboko u sebi, duboko u odnosu s ljudima s kojima i za koje postojimo, duboko u neraskidivom zajedništvu s Bogom koji u nama tvori sve novo. Iz ovoga je očito da je ovo vrijeme nespojivo s težnjom da budemo odsutni od sebe samih, od ljudi i njihovih poteškoća i križeva, od Boga koji nas jedini može, unatoč našoj nutarnjoj i ljudskoj oporosti na promjenu, učiniti novim životima.

Takvo iskustvo imao je veliki crkveni naučitelj i obraćenik sveti Augustin. Sve svoje muke i želje, kao i otpor prema Bogu, zapisao je u svom poznatom djelu „Ispovijesti“. U njemu opisuje svoj otpor prema promjeni, iako je u dubini svoga bića osjetio poziv za obraćenjem, za prekidom s dotadašnjim načinom života koji je bio daleko od Boga. Štoviše, piše kako je u sebi čuo glas: „Nemoj prekinuti, Augustine!“, dok konačno nije bio svladan Božjom milošću. Kad se susreo s Bogom, kad se je obratio, napisao je: „Kasno sam te upoznao, Ljubavi moja!“, kao da je želio reći: „Zašto sam tako dugo oklijevao odgovoriti na Božji poziv i njegovu milost?“. Da Augustin nije učinio ovaj korak ne bi doživio ljepotu božanskog života u sebi.

Korizma je posebno vrijeme za svakog vjernika, jer upravo u tom vremenu koje je puno duhovnih izazova, vjernik lakše može sagledati svoj život i svoja djela. Upravo stoga korizmu prepoznajemo kao školu obnove koja vjerničku zajednicu provlači kroz proces i reviziju života. Ona otvara i osposobljava vjernika da čuje vlastitu savjest i zamijeti svoj odnos prema Bogu, prema sebi i drugima, prema društvu, zamjećujući njegove mogućnosti, slabosti ili eventualnu nagriženost. Stoga mislimo da će korizma biti spasonosna osobito ako pristupimo reviziji našega odnosa prema Bogu. Ta revizija odnosa neodgovorna je, jer što će nam biti svjetlo nutrine ako nam je savjest mrtva? Stoga je treba otkriti u pravom svjetlu čiji je izvor sam Bog, Isus Krist i njegovo Evanđelje kojeg oživljava Duh Sveti.

Riječ Božja je nama vjernicima svjetlo na putu našega života. „Ja sam svjetlo svijeta“, rekao je Isus “ i „Tko ide za mnom neće hodati u tami“. Dapače, Isus je rekao: „Vi ste svjetlo svijeta“. Nije rekao: „vi trebate biti“, nego: „vi ste svjetlo svijeta“. Da bismo bili svjetlo svijeta Riječ Božja nam mora biti pokazatelj i svjetlo. Što će nam biti čovjek pored nas ako u njemu ne vidimo vlastiti smisao? I što će nam biti Bog ako ga svedemo na povremenu manifestaciju religioznoga? S tim u vezi postavlja se i pitanje osobe Isusa Krista. Tko je on za nas osobno? Stoga je korizma posebno vrijeme razmišljanja o osobi Isusa Krista.

Blaženi kardinal Stepinac je rekao: „Onaj koji se malo dublje zamisli u misterij utjelovljenja Božjega Sina, i koji samo malo shvati svu dubinu ljubavi Božje prema čovjeku, taj će na tu ljubav odgovoriti ljubavlju i život svoj prilagoditi prema načelima evanđelja Sina Božjega. Ali, takav onda može ići i kroz cijeli život s najvećim optimizmom, i apsolutnom vjerom u konačnu pobjedu“.

Pogodna sredstva moralno-duhovne revizije

Da bi se dogodila potrebna revizija u nama, čini nam se nezaobilaznim, osim već rečenog „ulaska“ u nutrinu, iznaći i primijeniti također sredstva koja u sebi imaju snagu promijeniti i nas i naše odnose. Njih je već odavno Crkva postavila kao nosivu asketsku strukturu korizme, a prepoznajemo ih kao post, molitvu i djela milosrđa.

Post se ne sastoji u odricanju od hrane, u uskraćivanju. Post je, prije svega, sređivanje i dovođenje u ravnotežu naših nutarnjih potreba, postavljanje pravih stvari na pravo mjesto. Zato će se pravi postitelj baviti odabirom kvalitetne „hrane“ koja će u njemu stvarati zdravo razmišljanje, ljubav i zdrave osjećaje. Post, dakle, iznad svega stvara mogućnost da naša duša, naš razum i volja budu sposobni prepoznati i konzimirati onu hranu koja u sebi ima „život vječni“. Doista je važno u suvremenoj osjetljivosti Crkve naglasiti „socijalnu“ dimenziju posta. Naime, mnogi nemaju najosnovnija sredstva za život, dok drugi obiluju. I zato je važno, posebno kad je riječ o korizmenom vremenu, pitati se: „Mogu li učiniti nešto više za bližnjega od onoga što sam do sada učinio?“. Bogu je upravo takav post najmiliji, koji nam briše mnoštvo grijeha. Stoga je za očekivati da će u skoroj budućnosti doći do kvalitetnijih promjena među nama.

Ipak, ne umanjujući vrijednost socijalne dimenzije posta u smislu pomoći drugima, valja istovremeno uočiti mogućnost njezine neplodnosti na nama: ako tu pomoć nismo natopili ljubavlju, koja je jedina snaga ljudske promjene. Zato nam se valja cjelovito kretati na području posta: dok se odričemo u korist drugih, pazimo da nas ne obuzme jalovi ponos koji je u našem „postu“ našao izvrsnog saveznika naše oholosti. Ljubav dolazi do izražaja prije svega u obitelji: prema bračnom drugu i djeci. Nema ljepšega i radosnijeg za djecu nego kada promatraju svoje roditelje koji žive u slozi i ljubavi. Dakle, kada je riječ o našem korizmenom postu možemo puno učiniti prije svega na ozdravljenju obitelji i međuljudskih odnosa.

Glede molitve, kao druge asketske strukture korizme, nama kršćanima je posve jasno da je riječ o velikoj milosti koju Bog daje onima koje nađe dostojnima. Molitva nije naše nabranje niti gomilanje pobožnih zaziva i obrazaca. Ona je naš razgovor s Bogom koji nas je stvorio, otkupio i hoda s nama. Molitva zato vapi za istinom na kojoj temeljimo svoje biće, jer upravo ta istina omogućuje molitvi da bude djelotvorna: oprosna, zahvalna, molbena..., već prema tome u kakvoj se istini nalazimo. Unutar molitvenog susreta s Bogom ne možemo zaobići to svoje sta-

nje i iznijeti ga pred božansku svjetlost u vjeri da nikakva bolest ne može ostati u nama, a da nije dodirnutu tim svjetlom.

S obzirom na „djela milosrđa“, danas je aktualna upravo ova druga riječ „milosrđe“. Nismo Bogu slični po „djelima“, nego po „milosrđu“, jer to je pravo svojstvo božanske prisutnosti među nama. Milosrđe nadilazi pravednost, ali joj se ne protivi. Ona je ljubav ostvarena kao odnos. Netko će reći da je neprimjenjiva u društvenom životu, osobito ako smo uvjetovani sve češćim pojavama zloporaba raznih vrsta koje traže pravdu. Pravednost je veoma važna kao kršćanska krepost. Štoviše, ona je temelj mira među ljudima. Unatoč svim padovima ljudi, milosrdni čovjek učinit će sve da čovjek ne bude izgubljen. Nije, dakle, toliko u pitanju naša sposobnost darivanja, koliko naša sposobnost prihvaćanja i istinskog odnosa prema čovjeku kao biću zbog kojega je isključivo Isus otišao u smrt.

Pomak u odgovornosti vjere i morala

Znademo da vrijeme u kojemu smo pozvani na djelovanje i istinski život, nije sklono ovakvom pristupu. Braćo i sestre, to nas ne smije smesti. Ne trebamo se boriti protiv vremena, jer ono po sebi nije ni dobro ni loše. Kakvi su ljudi takvo je i vrijeme. Čovjek se ne smije prepustiti nekoj slijepoj sudbini, očekujući neke bolje dane. Blažena Majka Terezija je rekla da ćemo moći promijeniti svijet, čineći svaki dan nešto lijepoga i dobroga. Već je Isus davno rekao: „Ono što želite da drugi ljudi vama čine, to činite vi najprije njima“. Zato nam je raditi na remontu osoba i struktura koristeći sva sredstva primjerena procjeni stanja i traženju onih izlaza koji su primjereni svijesti i kulturi ovog naraštaja.

Mi kao vjernici Vojne biskupije, što se tiče vjere i crkvenosti, ni u čemu se ne razlikujemo od druge braće i sestara. No, budimo odvažni pa učinimo kvalitetan iskorak po kojemu ćemo moći reći da se razlikujemo odgovornošću svoje vjere i svojeg pristupa prije svega prema samima sebi, svojim obiteljima, kolegama i kolegicama na poslu, i društvu u cjelini. Odgovornost i savjesnost neka budu dva uporišta našega korizmenog hoda i Bog će učiniti da osjetimo ljepotu ove novosti života.

Na to nas posebno potiče korizmeno vrijeme, koje je za nas u ovom trenutku posebno znakovito i važno, tim više jer je ono prema želji naših biskupa obilježeno intenzivnijom pripremom kakao bi dolazak Svetog Oca bio za sve nas ohrabrujući i obnoviteljski, posebno kad je riječ o obitelji, o čemu ćemo više reći u našoj uskršnjoj poruci. Posebni liturgijski odbor pripremio je

prikladne materijale za animaciju, kao i posebnu molitvu, kako bi došlo do kvalitetnijih odnosa u obitelji, i među ljudima.

Poznato vam je da Vojni ordinarijat svake godine organizira „duhovne vježbe“ i „Bračne vikende“. Primili smo mnoge povratne informacije od pojedinaca i bračnih parova, koliko im je značilo vrijeme povlačenja u sebe i premišljanja svojeg duhovnog i moralnog stanja, nakon čega su slijedile nove odluke, zapravo novi život.

Već sada usrdno preporučam svim našim svećenicima i njihovim pomoćnicima, kao i svim vjernicima ove biskupije, da koriste i šire navedene materijale kako bi se naše obitelji upoznale s bogatstvom, a u slučaju problema i s načinima kako ih nadvladati snagom vjere i pomoću dobre znanosti. Pozdravljajući vas sve, iskreno vam preporučam slijedeću molitvu koju bih želio da rado i često molite te se tako zajedno uključimo u molitveni zamah Crkve u Hrvata povodom dolaska Svetog Oca:

Molitva za obitelj povodom Nacionalnoga susreta hrvatskih katoličkih obitelji i pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj (4-5. lipnja 2011)

*Gospodine Bože, izvore života i ljubavi,
blagoslivljamo te i zahvaljujemo ti što si
darom svoga Sina posvetio zajedništvo obitelji.
Radujući se dolasku pape Benedikta
u našu hrvatsku domovinu, povjeravamo ti:
roditelje i djecu, djedove i bake, mladiće i djevojke.*

*Molimo te da našim obiteljima daješ snagu
za velikodušno prihvaćanje dara života.
Obiteljske domove ispuni svojim Duhom,
da budu mjesta molitve i kršćanskih kreposti,
uzajamnoga poštivanja, nesebičnosti i opraštanja,
te osjetljivosti za potrebe bližnjih.*

*Sve nas ispuni životnom radošću,
da te svjedočimo u ljepoti otajstva Crkve, i da ti
- po uzoru i zagovoru Blažene Djevice Marije i
sv. Josipa -
služimo u vjernosti i istini, zajedno u Kristu,
koji s tobom u Duhu Svetome živi i kraljuje
u vijeke vjekova. Amen.*

Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij za Republiku Hrvatsku

U Zagrebu, na blagdan Gospe Lurdske

Svećenik mora biti "Božji čovjek"

Pismo pape Benedikta XVI. sjemeništarcima i bogoslovima

Dragi sjemeništarci i bogoslovi!

Kada sam u prosincu 1944. bio pozvan u vojnu službu, zapovjednik satnije je pitao svakoga od nas kakvo zvanje želi u budućnosti. Odgovorio sam da želim biti katolički svećenik. Zatim mi je poručnik rekao: "Onda trebate potražiti nešto drugo. U novoj Njemačkoj svećenici više neće biti potrebni". Znao sam da je ta "nova Njemačka" već bila na izdisaju i da će, nakon strašnih razaranja koje je donijelo to bezumlje diljem zemlje, svećenici sigurno biti ponovno potrebni. Danas je situacija potpuno drukčija. No i danas mnogi, iz ovog ili onog razloga, misle da katoličko svećenstvo nije "zvanje" budućnosti, već nešto što pripada prošlosti. Vi ste, dragi prijatelji, odlučili ući u sjemenište i bogosloviju i tako, usprkos takvim prigovorima i mišljenjima, krenuti na put koji vodi prema službi svećenika u Katoličkoj crkvi. I to ste dobro učinili, jer će ljudi uvijek, pa i u ovom našem vremenu u kojem je tehnologija zavladała svijetom i dobu globalizacije, trebati Boga koji se pokazao u Isusu Kristu i koji nas okuplja u sveopćoj Crkvi, da bismo s njim i po njemu naučili živjeti u istini i sačuvali i svojim životom pokazali mjerila prave ljudskosti. Kada se čovjek otuđi od Boga, život mu postaje prazan. Ništa ga ne može ispuniti i sve mu je nedostatno. On zatim traži utočište u opijanju ili nasilju koje danas sve više prijeti mladima. Bog je živ. On je stvorio svakoga od nas i zato nas sve poznaje. On je toliko velik da ima vremena za naše malenkosti: "A vama su i vlasi na glavi sve izbrojene". Bog je živ i treba ljude koji su tu za njega i koji će dovesti druge k njemu. Da, ima smisla postati svećenik. Svijet treba svećenike, pastire, danas, sutra i sve dok je svijeta.

Sjemenište i bogoslovija predstavljaju zajednice na putu prema svećeništvu. Time sam već nešto važno rekao. Svećenik se ne postaje sam od sebe. Potrebna je "zajednica učenika", zajedništvo onih koji žele služiti zajedničkoj Crkvi. U ovom vam pismu želim – osvrćući se također na vrijeme koje sam proveo u bogosloviji – ukazati na nekoliko elemenata koji su važni u godinama toga puta.

1. Tko želi biti svećenik, mora prije svega biti "Božji čovjek", kako svećenika opisuje sveti Pavao (1 Tim 6, 11). Bog nije, za nas, udaljena hi-

poteza, nije nepoznati koji se povukao nakon Velikog praska. Bog se objavio u Isusu Kristu. U licu Isusa Krista vidimo Božje lice. U njegovim riječima čujemo samoga Boga koji razgovara s nama. Zato na putu do svećeništva i u čitavom svećeničkom životu najveću važnost ima osobni odnos s Bogom u Isusu Kristu. Svećenik nije upravitelj nekog udruženja, koji nastoji zadržati postojeće članove ili povećati njihov broj. On je Božji glasnik među ljudima. On želi ljude privoditi Bogu i na taj način pomoći da se među njima produbljuje pravo zajedništvo. Zato je vrlo važno, dragi prijatelji, da naučite živjeti u neprestanom doticaju s Bogom. Ako Gospodin kaže: "U svako doba molite", onda on, naravno, ne traži od nas da prestano izgovaramo molitvene obrasce, nego da budemo uvijek u duhu s Bogom. Produbljevati taj dodir s Bogom - to je smisao naše molitve. Zato je vrlo važno dan započeti i završiti molitvom, slušati njegov glas u čitanju Svetog pisma, iznositi mu svoje želje i nadanja, radosti i patnje, kao i svoje mane i zahvaljivati mu za sve lijepo i dobro i tako ga stalno imati pred očima kao uporišnu točku našega života. Tako postajemo osjetljivi na svoje pogreške i učimo raditi na sebi da bismo postajali sve bolji; ali postajemo također osjetljivi za sve lijepo i dobro što primamo iz dana u dan kao po sebi razumljivo, te tako raste naša zahvalnost. Sa zahvalnošću pak raste radost što nam je Bog blizu i što mu smijemo služiti.

2. Bog nije samo riječ koja nam je upućena. On nam se u sakramentu daje osobno po opipljivim stvarnostima. Središte našeg odnosa s Bogom i suobličavanja našega života je euharistija. Nju slaviti svim srcem uranjajući u to otajstvo i tako osobno susresti Krista nešto je što mora predstavljati središte svakog našeg dana. Sveti Ciprijan je u svojem tumačenju evanđeoske molitve: "kruh naš svagdanji daj nam danas", među ostalim, rekao da "naš" kruh, kruh kojega mi kao kršćani smijemo primati u crkvi, jest sam euharistijski Gospodin. U molitvi Očenaša molimo dakle da nam on svakog dana daje "naš" kruh, da bude uvijek hrana našega života, da uskrsli Krist, koji nam se u euharistiji daruje, sasvim oblikuje i prožme naš život sjajem svoje božanske ljubavi. Da bismo ispravno shvatili euharistijsko slavlje moramo naučiti, razumjeti i voljeti liturgiju Crkve u njezinom konkretnom obliku. U liturgiji molimo s vjernicima svih vremena – vjernici prošlosti, sadašnjosti i budućnosti se okupljaju u jedan veliki zbor molitve. Na temelju moga osobnog iskustva mogu reći kako je upravo divno postupno učiti i razumjeti kako je to sve nastalo i razvijalo se, koliko se golemo iskustvo vjere krije u strukturi misne liturgije, koliki su je naraštaji oblikovali svojim molitvama.

3. I sakrament pokore je važan. Uči me da sebe promatram Božjim očima i prisiljava me da budem iskren prema samome sebi. Vodi me k poniznosti. Župnik Arški je jednom rekao: "Ne vidite mnogo smisla u tome da danas primite odrješenje, a znate da ćete opet sutra učiniti iste grijeha. Ali, sam Bog taj čas zaboravlja vaše sutrašnje grijeha, da bi vam danas dao svoju milost". Premda se moramo uvijek boriti s istim grijesima, važno je boriti se protiv nagrđivanja duše i ravnodušnog mirenja s činjenicom da smo jednostavno takvi. Važno je ne posustati, ne podleći skrupuloznosti, u zahvalnoj svijesti da mi Bog uvijek iznova oprašta. Ali isto tako ne smijemo postati ravnodušni i više se ne boriti za svetost i da postajemo bolji. I time što se meni oprašta, učim opraštati drugima. Time što prepoznajem svoju duhovnu bijedu, bit ću tolerantniji i imati više razumijevanja za slabosti moga blišnjega.

4. Čuvajte također u sebi osjetljivost za pučku pobožnost, koja je u svim kulturama različita, a opet veoma slična, jer je ljudsko srce, u konačnici, uvijek isto. Sigurno da pučka pobožnost teži iracionalnosti, a možda ponekad i vanjštini. No potpuno je pogrešno potpuno je odbacivati. Preko nje je vjera ušla u srce ljudi, postala je dio njihovih osjećaja, njihovih običaja, njihova zajedničkog nazora na svijet i načina života. Zato je

pučka pobožnost veliko blago Crkve. Po njoj je vjera postala "opipljiva". Sigurno da pučku pobožnost treba uvijek pročišćavati, da mora biti usmjerena prema središtu, ali ona zaslužuje našu ljubav i čini nas same u potpuno stvarnom smislu "Božjim narodom".

5. Vrijeme u sjemeništu i bogosloviji je također i nadasve vrijeme studiranja. Kršćanska vjera ima jednu racionalnu i jednu intelektualnu dimenziju. Bez njih vjera ne bi bila to što jest. Pavao govori o jednoj "vrsti nauka" u koji smo uronjeni po krštenju (Rim 6, 17). Svima su vam poznate riječi svetog Petra koje su srednjovjekovnim teolozima služile kao polazište za razumski obrazloženu i znanstveno razrađenu teologiju: "budite uvijek spremni na odgovor svakomu koji od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama" (1 Pt 3, 15). Jedna je od vaših glavnih zadaća da u godinama sjemeništa i bogoslovije steknete sposobnost pružati takve odgovore. Ja vas mogu samo usrdno potaknuti: marljivo studirajte! Iskoristite godine studija! Nećete zbog toga požaliti. Sigurno da često materije koje studirate izgledaju tako daleko od prakse kršćanskoga života i pastoralne službe. No potpuno je pogrešno uvijek odmah na početku postavljati pragmatično pitanje: Hoće li mi ovo ikada koristiti? Hoće li mi to biti od koristi u mojem pastoralnom radu? Nije riječ o tome da naučite samo ono što je očigledno korisno, već o tome da upoznate srž vjere u cjelini, tako da ona postane odgovor na pitanja ljudi koji se, izvana gledano, mijenjaju iz generacije u generaciju, no zapravo ostaju isti. Zato je vrlo važno izdići se iznad promjenjivih pitanja sadašnjeg trenutka i shvatiti stvarna pitanja te razumjeti tako odgovore do kojih dolazite u izučavanju tih materija kao prave odgovore. Važno je temeljito poznavati Sveto pismo kao cjelinu, u njegovu jedinstvu Staroga i Novoga zavjeta: nastajanje tekstova, njihovu literarnu osebnost, njihovo postupno objedinjavanje sve do nastanka kanona svetih knjiga, dinamično nutarnje jedinstvo koje nije površno, nego svakoj pojedinoj knjizi daje njezinu punu važnost. Vrlo je važno upoznati crkvene oce i velike koncile, na kojima je Crkva, vjerujući i razmišljajući, usvojila bitne tvrdnje Svetog pisma. Mogao bih nastaviti na slijedeći način: ono što nazivamo dogmatikom je razumijevanje pojedinih istina i sadržaja vjere u njihovu jedinstvu, štoviše, u njihovoj krajnjoj jednostavnosti: svaki pojedini detalj je u konačnici samo razlaganje vjere u jednoga Boga, koji se očitovao i koji se očituje nama. Da je važno poznavati bitna pitanja iz moralne teologije i socijalnog nauka Crkve, ne trebam izričito ni spominjati. Koliko je

danas važna ekumenska teologija, poznavanje različitih kršćanskih zajednica, ni to ne treba posebno isticati. Isto vrijedi i za temeljno poznavanje velikih religija, kao i filozofije: sve to pomaže razumjeti ljudska traženja i pitanja na koje vjera želi dati odgovor. Ali učite i – usuđujem se reći – zavolite također crkveno pravo, da biste shvatili koliko je ono potrebno i kako ga primjenjivati u praksi: društvo bez prava bi bilo bespravno društvo. Pravo je uvjet ljubavi. Ne želim dalje nabrajati, već želim samo još jednom reći: ljubite studij teologije i pohađajte ga s istančanim osjećajem za usađivanjem teologije u živu zajednicu Crkve, koja svojim autoritetom nije suprotnost teološkoj znanosti, nego njezin preduvjet. Bez Crkve koja vjeruje, teologija prestaje biti to što je i pretvara se u hrpu različitih disciplina, bez unutarnjeg jedinstva.

6. Godine sjemeništa trebaju biti i vrijeme ljudskog sazrijevanja. Za svećenika, koji treba druge pratiti na putu života i do vrata smrti, vrlo je važno da dovede svoje vlastito srce i um, razum i emocije, tijelo i dušu u ravnotežu i da bude "potpuna" osoba. Kršćanska je tradicija, zato, uvijek povezivala s "bogoslavnim krepostima" također "stožerne kreposti", koje proizlaze iz ljudskog iskustva i filozofije, i općenito zdravu etičku tradiciju čovječanstva. Pavao to vrlo jasno kaže Filipljanima: "Uostalom, braćo, što je god istinito, što god časno, što god pravedno, što god čisto, što god ljubazno, što god hvalevrijedno; je li što krepost, je li što pohvala - to nek vam je na srcu!" (Fil 4, 8). U taj kontekst ulazi i integracija spolnosti u cjelovitost osobe. Spolnost je Stvoriteljev dar, ali i zadaća vezana uz vlastiti ljudski razvoj. Ako nije integrirana u osobu, spolnost postaje istodobno i prosta i destruktivna. Danas to vidimo na brojnim primjerima u društvu u kojem živimo. U najnovije vrijeme smo s velikom žalošću morali ustanoviti da su svećenici seksualnim zlostavljanjem djece i mladih dali iskrivljenu sliku o svećeništvu. Namjesto da ljude vode do zrele ljudskosti i budu im primjer, svojim su zlostavljanjem prouzročili uništenja zbog kojih osjećamo duboku bol i žalost. Zbog svega toga kod mnogih ljudi, a možda i kod vas samih, može se javiti pitanje je li dobro postati svećenik, ima li život u celibatu smisla. No, zlostavljanje, koje snažno osuđujemo, ne može obezvrijediti svećeničko poslanje, koje i dalje ostaje jako i čisto. Hvala Bogu, svi mi poznajemo osvjedočene, vjeronom prožete i izgrađene svećenike, koji svjedoče vidljivo da se takvim životom, upravo u celibatu, može postići istinska, puna i zrela ljudskost. To što se događalo treba nas učiniti budnijima i opreznijima, upravo zato da tijekom pripreve

za svećeničko zvanje pomno preispitujemo sami sebe, pred Bogom, je li to Božja volja za mene. Zadaća je duhovnika, ispovjednika i vaših pretpostavljenih da vas prate i da vam pomažu na tom putu prosuđivanja. Od temeljne je važnosti u vašem životu vježbati se u temeljnim ljudskim krepostima, pogleda upravljena prema Bogu koji se objavio u Kristu, i puštati da vas on uvijek iznova pročišćava.

7. Početci svećeničkog poziva su danas raznovrsniji i različitiji no što je to bilo nekoć. Odluka za svećeništvo često se donosi nakon završenog školovanja za neko zvanje. Vrlo često se javlja u zajednicama, posebno u pokretima, koji potpomažu zajednički susret s Kristom i njegovom Crkvom, duhovno iskustvo i radost u služenju vjeri. Ta odluka sazrijeva i u osobnom dodiru s čovjekovom veličinom i bijedom. Tako svećenički kandidati često žive na potpuno različitim duhovnim prostorima. Može biti vrlo teško upoznati zajedničke sastavnice budućeg poslanja i njegova duhovnog puta. Upravo su zato važni sjemenište i bogoslovija kao zajednice na putu koje su iznad raznih oblika duhovnosti. Pokreti su veličanstvena stvar. Vi znate koliko ih cijenim i volim kao dar Duha Svetoga Crkvi. Mora ih se međutim vrednovati prema tome jesu li njihovi članovi otvoreni za zajedničku Katoličku crkvu, za život zajedničke Kristove Crkve, koja je usprkos raznolikosti ipak samo jedna. Vrijeme provedeno u sjemeništu i bogosloviji je vrijeme kada učite jedni s drugima i jedni od drugih. U, možda ponekad teškom, suživotu morate se učiti velikodušnosti i toleranciji, u njemu ne samo da se morate uzajamno podnositi, već morate jedni druge obogaćivati, tako da svatko može donijeti zajednici svoje posebne darove, jer svi oni služe istoj Crkvi, istom Gospodinu. Ta je škola tolerancije, štoviše škola uzajamnog prihvaćanja i razumijevanja u jedinstvu Kristova Tijela, jedna od važnih sastavnica u godinama sjemeništa i bogoslovije.

Dragi sjemeništarci i bogoslovi! S ovim sam recima želio pokazati kako upravo u ovim teškim trenucima mislim na vas i kako sam vam blizu u molitvi. Molite i vi za mene, da mogu dobro vršiti svoju službu, dokle to Gospodin bude htio. Povjeravam vas, na vašem putu pripremanja za svećeništvo, Marijinoj majčinskoj zaštiti, čija je kuća bila mjesto dobrote i milosti. Neka vas sve blagoslovi svemogućí Bog Otac, Sin i Duh Sveti! ■

*U Vatikanu, 18. listopada 2010., na blagdan svetog
Luke evanđelista.
Vaš u Gospodinu, papa Benedikt XVI.*

Vjerska sloboda - put koji vodi do mira

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan mira 2011.

1. Na početku nove godine želim da moja čestitka dođe do sviju; u njoj svima želim mir i blagostanje, no nadasve mir. I godina koja je na izmaku bila je, nažalost, označena progonima, diskriminacijom, užasnim nasiljima i vjerskom nesnošljivošću.

U mislima mi je osobito dragi Irak, koji je na svojem putu prema željenoj stabilnosti i pomirenju i dalje prizorište nasilja i atentata. U sjećanje dolaze nedavna trpljenja kršćanske zajednice i, na osobit način, podmukli napad na sirsokatoličku katedralu Marije Pomoćnice u Bagdadu gdje su 31. listopada ubijena dva svećenika i više od pedeset vjernika, dok su sudjelovali na misnom slavlju. Nakon toga su uslijedili i drugi napadi, također na privatne kuće, šireći strah u kršćanskoj zajednici i želju, koju su izrazili mnogi njezini članovi, da emigriraju iz zemlje u traženju boljih uvjeta života. Njima izražavam svoju blizinu i blizinu čitave Crkve, koja je konkretno izražena na nedavnoj Posebnoj biskupskoj sinodi za Bliski Istok. S tog skupa upućeno je ohrabrenje katoličkim zajednicama u Iraku i na čitavom Bliskom istoku da žive zajedništvo i da nastave pružati hrabro svjedočanstvo vjere u tim krajevima.

Živo zahvaljujem vladama koje se trude da ublaže trpljenja te braće i pozivam katolike da mole za svoju braću u vjeri koja trpe nasilja i netrpeljivost te da budu solidarni s njima. Koristim zato ovu priliku da podijelim sa svima vama neka razmišljanja o vjerskoj slobodi, kao putu koji vodi k miru. Naime, sa žalošću možemo konstatirati da u nekim krajevima svijeta ljudima nije moguće ispovijedati i slobodno izražavati vlastitu vjeru, a da time ne izlože opasnosti vlastiti život i osobnu slobodu. U nekim drugim krajevima postoje prikriveniji i profinjeniji oblici predrasude i protivljenja prema vjernicima i vjerskim simbolima. Kršćani su danas vjerska zajednica koja trpi najveće progone zbog svoje vjere. Mnogi od njih su svakodnevno izloženi uvredama i često žive u strahu zbog svojega traženja istine, zbog svoje vjere u Isusa Krista i svojeg iskrenog apeliranja na poštivanje vjerske slobode. Sve je to neprihvatljivo jer predstavlja uvredu Bogu i ljudskom dostojanstvu; osim toga, to predstavlja prijetnju sigurnosti i miru i sprječava ostvarenje istinskog i cjelovitog čovjekova razvoja (1).

U vjerskoj slobodi, naime, dolazi do izražaja ono što je jedinstveno osobi, jer zahvaljujući njoj može usmjeriti vlastiti osobni i društveni život prema Bogu, u čijem se svjetlu u punini ra-

zumiju identitet, smisao i svrha osobe. Nijekati ili samovoljno ograničavati tu slobodu znači gajiti ograničeni pogled na osobu; potamniti javnu ulogu religije znači stvarati nepravedno društvo, jer ne uzima u obzir pravu narav osobe; to znači onemogućiti postizanje istinskog i trajnog mira čitave ljudske obitelji.

Pozivam, dakle, muškarce i žene dobre volje da ponovno revno prionu izgrađivanju svijeta gdje će svi moći slobodno ispovijedati vlastitu vjeroispovijest ili vjeru i živjeti vlastitu ljubav prema Bogu sa svim srcem, sa svom dušom i sa svim umom (usp. Mt 22, 37). To je osjećaj koji nadahnjuje i vodi Poruku za XLIV. svjetski dan mira posvećen temi „Vjerska sloboda - put koji vodi do mira“.

Sveto pravo na život i na duhovni život

2. Pravo na vjersku slobodu ima svoj korijen u samom dostojanstvu osobe (2) čija se transcendentna narav ne smije zanemarivati ili zabacivati. Bog je stvorio muškarca i ženu na svoju sliku, sebi slične (usp. Post 1, 27). Zato je svaka osoba nositelj svetog prava na cjelovit život također s duhovnoga gledišta. Bez priznavanja vlastitog duhovnog bića, bez otvaranja transcendentnom, čovjek ostaje prignut nad samim sobom, ne uspijeva pronaći odgovore na pitanja vlastitoga srca o smislu života i domoći se trajnih vrijednosti i etičkih načela, a ne uspijeva čak ni iskusiti istinsku slobodu i izgrađivati pravedno društvo (3).

Sveto pismo, kao odjek samoga našeg iskustva, otkriva duboku vrijednost ljudskog dostojanstva: „Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde što ih učvrsti - pa što je čovjek da ga se spominješ, sin čovječji te ga pohodiš? Ti ga učini malo manjim od Boga, slavom i sjajem njega okruni. Vlast mu dade nad djelima ruku svojih, njemu pod noge sve podloži“ (Ps 8, 4-7).

Suočeni s uzvišenom stvarnošću ljudske naravi, i mi možemo iskusiti isto divljenje što ga izražava psalmist. Ona se očituje kao otvorenost misteriju, kao čovjekova sposobnost da postavlja duboka pitanja o samom sebi i porijeklu svemira, kao duboki odraz najviše Božje ljubavi, počela i svrhe svih stvari, svake osobe i svih naroda (4). Vrhunaravno dostojanstvo osobe je bitna vrijednost židovsko-kršćanske mudrosne tradicije, ali, zahvaljujući tome što se svi ljudi služe razumom, može se priznati svima. To dostojanstvo, shvaćeno kao čovjekova sposobnost da se izdigne iznad

materijalnog svijeta i traži istinu, treba priznati kao opće dobro, koje je nužno za izgrađivanje društva usmjerenog k čovjekovu ostvarenju i punini. Poštivanje bitnih sastavnica ljudskog dostojanstva, kao što su pravo na život i pravo na vjersku slobodu, je uvjet moralnog legitimiteta svake društvene i pravne norme.

Vjerska sloboda i uzajamno poštivanje

3. Vjerska sloboda je u ishodištu moralne slobode. Otvorenost istini i dobru, otvorenost Bogu, ukorijenjena u ljudskoj naravi, daje puno dostojanstvo svakom čovjeku i jamstvo je punog uzajamnog poštivanja među osobama. Zato slobodu vjerovanja treba shvatiti ne samo kao zaštićenost od prisile, već još prije kao sposobnost da čovjek može činiti vlastite izbore u skladu sa istinom.

Postoji neraskidiva veza između slobode i poštivanja; naime, "u ostvarivanju svojih prava pojedini ljudi i društvene skupine vezani su moralnim zakonom da se obaziru i na prava drugih i na svoje dužnosti prema drugima, i na zajedničko dobro svijetu" (5).

Sloboda koja je neprijatelj ili je ravnodušna prema Bogu u konačnici nijeće samu sebe i ne jamči puno poštivanje drugoga. Volja koja smatra da je potpuno nesposobna tražiti istinu i dobro nema drugih objektivnih razloga ni motiva da djeluje osim onih koje joj nameću njezini trenutni i prolazni interesi, ona nema neki "identitet" koji treba čuvati i izgrađivati pomoću dostojanstva slobodnih i svjesnih opredjeljenja. Ne može dakle tražiti poštivanje od strane drugih "volja", koje su i same otrgnute od vlastitog najdubljeg bića i koje zato mogu afirmirati druge "razloge" ili čak nijedan "razlog". Iluzija da će se u moralnom relativizmu naći ključ za mirni suživot je zapravo izvor podjela i nijekanja dostojanstva ljudskih bića. Zato je razumljiva nužnost da se u jedinstvu osobe prepozna dvojak vidik: vjerski i društveni. U vezi s tim je nezamislivo da vjernici "moraju zatirati jedan dio samih sebe – svoju vjeru – da bi bili aktivni građani; ne bi se smjelo nikada dogoditi da se radi uživanja vlastitih prava mora nijekati Boga" (6).

Obitelj – škola slobode i mira

4. Ako je vjerska sloboda put koji vodi do mira, vjerski odgoj je povlašteni put za osposobljavanje novih naraštaja da prepoznaju u drugome svoga brata i svoju sestru, s kojima se želi zajedno kročiti i surađivati kako bi se svi osjetili živim udovima iste ljudske obitelji, iz koje nitko ne smije biti isključen.

Obitelj utemeljena na ženidbi, kao izraz dubokog jedinstva i komplementarnosti između jednog muškarca i jedne žene, uključuje se u taj kontekst kao prva škola odgoja i društvenog, kulturnog, moralnog i duhovnog rasta i napredovanja djece, koja bi morala uvijek imati u ocu i majci prve svjedoke života usmjerenog k traženju Božje istine i ljubavi. Sami bi roditelji morali biti uvijek slobodni prenositi, bez ikakvih prisila i odgovorno, svojoj djeci vlastitu baštinu vjere, vrijednosti i kulture. Obitelj, ta prva stanica društva, ostaje prvi prostor odgajanja za skladne odnose na svim razinama ljudskog suživota, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini. To je put kojim treba mudro ići da bi se izgrađivalo stabilno i solidarno društvo, da bi se pripravilo mlade da preuzmu vlastite odgovornosti u životu, u jednom slobodnom društvu, u duhu razumijevanja i mira.

Zajednička baština

5. Moglo bi se reći kako, među temeljnim pravima i slobodama ukorijenjenim u dostojanstvu osobe, vjerska sloboda zauzima posebno mjesto. Kada je vjerska sloboda priznata, dostojanstvo osobe se poštuje u njegovu korijenu i jačaju se ethos i društvene institucije. Naprotiv, kada se vjersku slobodu nijeće, kada se pokušava spriječiti ljude da ispovijedaju vlastitu religiju ili vlastitu vjeru i da žive u skladu s njima, tada se vrijeđa ljudskog dostojanstvo i, u istom mahu, ugrožava se pravednost i mir, koji se temelje na onom ispravnom društvenom poretku izgrađenom na svjetlu najviše istine i najvišeg dobra.

Vjerska sloboda je, u tome smislu, također tekovina političke i pravne kulture. Ona je osnovno dobro: svaka osoba mora imati mogućnost da slobodno ostvaruje pravo da, kao pojedinac ili zajednica, ispovijeda i očituje vlastitu religiju ili vlastitu vjeru, bilo javno bilo privatno, u naučavanju, u praksama, u tiskovinama, u bogoslužju i obdržavanju obreda. Osoba ne bi smjela nailaziti na prepreke ako bi, eventualno, htjela prijeći na drugu vjeru ili ne ispovijedati nijednu vjeru. U tome kontekstu, međunarodni zakonodavni poredak može poslužiti za primjer i osnovna je referentna točka za sve države, jer ne dopušta nikakvo ograničavanje vjerske slobode, sve dok se poštuju opravdani zahtjevi javnog reda i mira (7). Međunarodni zakoni priznaju tako da prava vjerske prirode imaju isti status kao i pravo na život i osobnu slobodu, čime potvrđuju da ona pripadaju samoj jezgri ljudskih prava, onih općih i naravnih prava koje ljudski zakon ne smije nikada nijekati.

Vjerska sloboda nije isključiva baština vjernika, već čitave obitelji naroda koju čine svi narodi na zemlji. To je nezaobilazna sastavnica pravne države; ne može ju se nijekati a da se istodobno ne ugroze sva prava i vjerske slobode, budući da je ona njihova sinteza i vrhunac. Ona je "lakmus papir kojim se provjerava poštivanja svih ostalih ljudskih prava" (8). Dok potpomaže ostvarivanje čisto ljudskih sposobnosti, stvara preduvjete za ostvarivanje cjelovitog razvoja, koji obuhvaća čitavu osobu u svim njezinim vidicima (9).

Javna dimenzija religije

6. Vjerska sloboda, kao svaka sloboda, proizlazi iz osobnog područja i ostvaruje se u odnosu s drugima. Sloboda bez odnosa nije puna sloboda. I vjerska se sloboda ne ograničava isključivo na individualnu dimenziju, već je vezana uz zajednicu i društvo, budući da je osoba biće odnosa a religija ima javnu narav.

Relacionalnost je presudna sastavnica vjerske slobode, koja potiče zajednice vjernika da prakticiraju solidarnost za opće dobro. U toj dimenziji zajedništva svaka je osoba jedinstvena i neponovljiva i, istodobno, upotpunjuje se i ostvaruje u punini.

Neporeciv je doprinos koje vjerske zajednice daju društvu. Postoje mnogobrojne karitativne i kulturne ustanove koje svjedoče o konstruktivnoj ulozi vjernika u društvenom životu. No još je važniji etički doprinos religije na političkom području. On se ne smije marginalizirati ili braniti, već se mora shvatiti kao valjan prilog promicanju općeg dobra. U vezi s tim treba spomenuti religijsku dimenziju kulture, koja je nastajala tijekom

mnogih stoljeća zahvaljujući društvenim i nadasve etičkim doprinosima religije. Ta dimenzija ne predstavlja ni na koji način diskriminaciju onih koji ne dijele to vjerovanje, već, naprotiv, jača društvenu koheziju, integraciju i solidarnost.

Vjerska sloboda, snaga slobode i kulture: opasnosti njezine instrumentalizacije

7. Instrumentalizacija vjerske slobode s ciljem da se prikriju skriveni interesi, kao što je rušenje postojećeg poretka, prigrabljivanje dobara ili zadržavanja moći od strane neke skupine može nanijeti veoma goleme štete društvu. Fanatizam, fundamentalizam, djelovanja koja se protive ljudskom dostojanstvu, ne mogu se nikada opravdati, utoliko manje ako se čine u ime religije. Ispovijedanje neke religije ne smije se instrumentalizirati niti silom nametati. Treba, dakle, da države i razna društva nikada ne zaborave da je vjerska sloboda uvjet za traženje istine, a istina se ne nameće nasiljem već "snagom same istine" (10). U tome smislu, religija je pozitivna i pokretačka snaga za izgrađivanje građanskog i političkog društva.

Kako zanjekati doprinos velikih religija svijeta razvoju civilizacije? Iskreno traženje Boga dovelo je do većeg poštivanja čovjekova dostojanstva. Kršćanske zajednice, sa svojom baštinom vrijednosti i načela, dale su snažan doprinos buđenju svijesti kod ljudi i naroda o vlastitom identitetu i dostojanstvu, kao i nastanku demokratskih institucija i afirmiranju čovjekovih prava i s tim povezanih dužnosti.

Kršćani su i danas, u društvu koje je sve više globalizirano, pozvani, ne samo odgovornim ra-

dom na društvenom, ekonomskom i političkom području, nego i svjedočenjem vlastite ljubavi i vjere, pružati dragocjeni doprinos zahtjevnom i uzvišenom zalaganju za pravdu, za cjeloviti ljudski razvoj kao i za ispravno uređenje ljudskih stvarnosti. Isključivanje religije iz javnog života oduzima ovom potonjem životni prostor koji ga otvara transcendenciji. Bez toga primarnog iskustva teško je usmjeriti društvo prema općim etičkim načelima i postaje isto tako teško uspostaviti nacionalne i međunarodne poretke u kojima će temeljna prava i slobode biti potpuno priznata i ostvarivana, što su upravo – nažalost još uvijek zanemarivani i osporavani – ciljevi Opće deklaracije o ljudskim pravima iz 1948.

Pitanje pravednosti i civilizacije: fundamentalizam i neprijateljstvo protiv vjernika narušavaju pozitivni laicitet država

8. Istom odlučnošću kojom se osuđuju svi oblici religijskog fanatizma i fundamentalizma, nužno se oduprijeti također svim oblicima neprijateljstva protiv religije, koji ograničavaju javnu ulogu vjernika u građanskom i političkom životu.

Ne smije se zaboraviti da su religijski fundamentalizam i laicizam ekstremni nazori i oblici odbacivanja legitimnog pluralizma i načela laiciteta. I jedan i drugi, naime, apsolutiziraju ograničen i djelomičan pogled na osobu, dajući prednost, u prvom slučaju, oblicima religijskog integralizma, odnosno, u drugom, racionalizmu. Društvo koje želi nametati ili, naprotiv, silom zatirati religiju, čini nepravdu čovjeku i Bogu, ali i samom sebi. Bog doziva sebi čovječanstvo naučom ljubavi koji, dok uključuje čitavu osobu u njezinoj naravnoj i duhovnoj dimenziji, zahtijeva da se na nj odgovori slobodno i odgovorno, čitavim srcem i čitavim bićem, bilo kao pojedinac bilo kao zajednica. I društvo, dakle, kao izraz osobe i svih njezinih konstitutivnih sastavnica, mora živjeti i organizirati se tako da potpomaže njezino otvaranje transcendenciji. Upravo se zato pri oblikovanju zakona i institucija nekog društva nipošto ne smije zanemarivati ili čak uopće ne uzimati u obzir religijski vidik svojih građana. Putem demokratskog djelovanja građana svjesnih vlastitog uzvišenog poziva, ti zakoni i institucije moraju biti prikladan odraz istinske naravi osobe i podupirati njezinu vjersku dimenziju. Budući da ova potonja nije tvorevina države, država njome ne smije manipulirati, već ju mora priznavati i poštivati.

Kada pravni poredak na svim razinama, nacionalnom i međunarodnom, dopušta ili tolerira religijski ili protureligijski fanatizam, zakačio je u svojem poslanju, koje se sastoji u tome

da štiti i promiče pravdu i pravo svakog pojedinca. Te se stvarnosti ne mogu prepustiti slobodnoj odluci zakonodavca ili većine, jer, kao što je učio već Ciceron, pravda je nešto više od pukog produkta zakona i njegove primjene. Ona uključuje priznavanje dostojanstva svake osobe (11), koja je, bez vjerske slobode, zajamčene i življene u svojoj biti, okrnjena i povrijeđena, izložena opasnosti da padne pod utjecaj idola, relativnih dobara pretvorenih u apsolutne. Sve to izlaže društvo opasnosti političkih i ideoloških totalitarizama, koji veličaju javnu vlast i istodobno umanjuju ili ograničavaju slobodu savjesti, misli i vjeroispovijesti kao potencijalne takmace.

Dijalog između građanskih i vjerskih institucija

9. Baština načela i vrijednosti koje izražava istinska religioznost je bogatstvo za narode i njihov ethos. Ona se izravno obraća savjesti i religiji muškaraca i žena, doziva u svijest imperativ moralnog obraćenja, potiče na njegovanje kreposti i pristupanje drugima s ljubavlju kao braći i sestrama, kao članovima velike ljudske obitelji (12).

Uz dužno poštivanje pozitivne laičnosti državnih institucija, javna dimenzija religije mora se uvijek priznati. U vezi s tim, zdravi dijalog između civilnih i vjerskih institucija je od temeljne važnosti za cjeloviti razvoj osobe i društveni sklad.

Živjeti u ljubavi i istini

10. U globaliziranom svijetu, kojeg karakteriziraju društva koja su sve više višetnička i višereligijska, velike religije mogu predstavljati važan faktor jedinstva i mira za ljudsku obitelj. Na temelju vlastitih vjerskih uvjerenja i traženja s pomoću razuma općeg dobra, njihovi su sljedbenici pozvani odgovorno se zauzimati na području vjerske slobode. Potrebno je iz raznih religijskih kultura preuzeti ono što je pozitivno za građanski suživot, a odbaciti sve ono što se protivi dostojanstvu muškarca i žene.

Javni prostor, kojeg međunarodna zajednica ustupa religiji i njihovu predlaganju onoga što čini "dobar život", pridonosi stvaranju one suglasnosti oko istine i dobra, kao i moralnog konsenzusa, koji su temeljni za pravedni i miroljubivi suživot. Vođe velikih religija, zahvaljujući svojoj ulozi, svojem utjecaju i svojem autoritetu u vlastitim zajednicama, pozvani su prednjačiti u uzajamnom poštivanju i dijalogu.

Kršćane, pak, sama vjera u Boga, Oca Gospodina Isusa Krista, potiče da žive kao braća koja se susreću u Crkvi i surađuju u izgrađivanju svijeta gdje se "zlo više neće činiti, neće se pustošiti na svoj svetoj gori mojoj (jer) zemlja će se ispuni-

ti spoznajom Jahvinom kao što se vodom pune mora" (Iz 11, 9).

Dijalog kao zajedničko traženje

11. Dijalog između sljedbenika različitih religija predstavlja za Crkvu važno sredstvo za surađivanje sa svim vjerskim zajednicama oko općeg dobra. Sama Crkva ne odbacuje ništa što je u raznim religijama istinito i sveto. "S iskrenim poštovanjem promatra te načine djelovanja i življenja, zapovijedi i nauke koji, premda se umnogome razlikuju od onoga što ona sama drži i predlaže, ipak nerijetko odražavaju zraku one Istine koja prosvjetljuje sve narode" (13).

Put što ga ona pokazuje nije put relativizma ili religijskog sinkretizma. Crkva, naime, "naviješta i dužna je naviještati Krista, 'koji je put i istina i život' (Iv 14, 6), u kojemu ljudi nalaze puninu religioznoga života i u kojemu je Bog sve sa sobom pomirio" (14). To međutim nipošto ne isključuje dijalog i zajedničko traženje istine u raznim područjima života, jer, kao što je sveti Toma Akvinski volio reći, "svaka istina, iz kojih god da usta izlazila, dolazi od Duha Svetoga" (15).

Godine 2011. slavi se 25. obljetnica Svjetskog dana molitve za mir, kojeg je 1986. sazvao u Asizu časni sluga Božji Ivan Pavao II. Tom su prigodom vođe velikih svjetskih religija posvjedočili kako je religija činilac jedinstva i mira, a ne podjele i sukoba. Sjećanje na to iskustvo budi nadu u budućnost u kojoj će se svi vjernici smatrati, i to doista i biti, ljubiteljima pravde i istinskim mirotvorcima.

Moralna istina u politici i diplomaciji

12. Politika i diplomacija bi morale imati pred očima moralnu i duhovnu baštinu koju nude velike svjetske religije da bi priznale i afirmirale istinu, načela i opće vrijednosti koje se ne mogu nijekati a da se pritom zajedno s njima ne zaniječe i dostojanstvo osobe. Ali što, u praksi, znači promicati moralnu istinu u svijetu politike i diplomacije? To znači djelovati na odgovoran način na temelju stvarnog i cjelovitog poznavanja činjenica; to, nadalje, znači slamat i političke ideologije koje guše istinu i ljudsko dostojanstvo i, pod izlikom mira, razvoja i ljudskih prava, žele promicati lažne vrijednosti; to također znači potpomagati stalno nastojanje da pozitivni zakon počiva na temeljima načela prirodnog zakona (16). Sve je to nužno i povezano s poštivanjem vrijednosti dostojanstva osobe, koju su potvrdili narodi svijeta u Povelji Ujedinjenih naroda iz 1945. u kojoj su opće vrijednosti i moralna načela predstavljena kao referentna točka za norme,

institucije i oblike društvenog suživota na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Nadilaziti mržnju i predrasude

13. Usprkos poukama iz povijesti i zalaganju država, međunarodnih organizacija na svjetskoj i lokalnoj razini, nevladinih organizacija i svih muškaraca i žena dobre volje koji svakoga dana ulažu napore oko očuvanja temeljnih prava i sloboda, u svijetu se i danas bilježe progone, diskriminacije, čini nasilje i nesnošljivosti koji se temelje na religiji. Na osobit način, u Aziji i Africi, glavne žrtve su pripadnici vjerskih manjina, kojima se brani slobodno ispovijedati vlastitu vjeru, odnosno mijenjati vjeroispovijest zastrašivanjem i kršenjem prava, temeljnih sloboda i osnovnih dobara, pri čemu se ide tako daleko da ih se lišava osobne sloboda pa čak i oduzima život. Postoje – kao što sam već rekao – profinjniji oblici neprijateljstva protiv religije, koje se u zapadnim zemljama katkad izražava nijekanjem povijesti i uklanjanjem vjerskih simbola koji odražavaju identitet i kulturu većine građana. Ti oblici neprijateljstva često raspiruju mržnju i predrasude i u opreci su s ozbiljnom i uravnoteženim vizijom pluralizma i laiciteta institucija, a da ni ne spominjemo da su novi naraštaji zbog toga izloženi opasnosti da izgube doticaj s dragocjenom duhovnom baštinom svojih zemalja.

Religija se brani tako da se brane prava i sloboda vjerske zajednice. Vođe velikih svjetskih religija i čelnici država moraju zato s novom uzetošću raditi na promicanju i obrani vjerske slobode, napose obrani vjerskih manjina, koje ne predstavljaju prijetnju identitetu većine, već su, naprotiv, prilika za dijalog i za uzajamno kulturno obogaćivanje. Njihova obrana idealan je način za jačanje duha dobrohotnosti, otvorenosti i uzajamnosti s kojim se moraju štiti temeljna prava i slobode u svim krajevima i regijama svijeta.

Sloboda vjerovanja u svijetu

14. Obraćam se, na kraju, kršćanskim zajednicama koje trpe progone, diskriminacije, nasilja i nesnošljivosti, osobito u Aziji, Africi, na Bliskom istoku i napose u Svetoj zemlji, mjestu koju je Bog izabrao i blagoslovio. Dok im ponovno izražavam svoju očinsku ljubav i jamčim svoju molitvu, tražim od svih predstavnika vlasti da spremno i žurno porade na okončanju svih nasilja protiv kršćana koji žive u tim krajevima. Neka Kristovi učenici, u sadašnjim nevoljama, ne klone duhom, jer svjedočenje evanđelja jest, i uvijek će biti, praćeno protivštinama.

Razmišljajmo u svojem srcu o riječima Gospodina Isusa: "Blago ožalošćenima: oni će se utješiti (...) Blago gladnima i žednima pravednosti: oni će se nasititi (...) Blago vama kad vas - zbog mene - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas! Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima! Ta progonili su tako proroke prije vas!" (Mt 5, 4-12). Obnovimo zato "obavezu o opraštanju koju preuzimamo na sebe kada u molitvi Očenaša tražimo Božje oprostjenje. Naime, i nama je postavljen uvjet i mjera željenog milosrđa kada molimo: 'I opusti nam duge naše kako i mi otpustismo dužnicima svojim!' (Mt 6, 12)" (17). Nasilje se ne pobjeđuje nasiljem. Neka naš krik boli bude uvijek praćen vjerom, nadom i svjedočenjem Božje ljubavi. Izražavam također želju da se na Zapadu, osobito u Europi, prekinu neprijateljstva i predrasude prema kršćanima zato što su odlučili živjeti dosljedno vrijednostima i načelima izraženim u Evanđelju. Neka se Europa, radije, zna pomiriti s vlastitim kršćanskim korijenima, koji su od temeljne važnosti za shvaćanje uloge koju je imala, koju ima i koju želi imati u povijesti; na taj će način iskusiti pravednost, slogu i mir, njegujući iskreni dijalog sa svim narodima.

Vjerska sloboda – put koji vodi do mira

15. Svijet treba Boga, treba opće i zajedničke etičke i duhovne vrijednosti, a religija može dati svoj dragocjeni doprinos u njegovu traženju, kako bi se, na nacionalnoj i međunarodnoj razini, izgradio pravedni i miroljubivi društveni poredak.

Mir je Božji dar i istodobno nikada potpuno dovršen zadatak. Društvo pomireno s Bogom je bliže miru, koji nije puka odsutnost rata, niti puki plod vojne ili ekonomske premoći, a još manje prijevanih lukavština ili vještih manipulacija. Mir je, naprotiv, rezultat procesa kulturnog, moralnog i duhovnog čišćenja i izdizanja svake osobe i naroda, u kojem se ljudsko dostojanstvo potpuno poštuje. Pozivam sve one koji žele biti mirotvorci, a napose mlade, da osluškuju glas koji govori u njihovom srcu tako da pronađu u Bogu čvrsto uporište za postizanje prave slobode, nepresušnu snagu koja može svijetu dati novi smjer i novi duh, tako da ne ponavlja greške iz prošlosti. Kao što uči sluga Božji Pavao VI., čijoj se mudrosti i dalekovidnosti duguje ustanovljenje Svjetskog dana mira: "Potrebno je prije svega dati miru druga oružja, koja ne služe ubijanju i uništenju čovječanstva. Bit će potrebna prije svega moralna oružja, koja daju snagu i premoć međunarodnom pravu; oružja, nadasve, poštivanja sporazuma" (18). Vjerska sloboda je istinsko oružje mira, s povijesnim i proročkim poslanjem. Ona naime vrednuje i dovodi do punog ostvarenja duboke osobne i skrivene mogućnosti osobe, koje su kadre promijeniti i učiniti svijet boljim. Ona dopušta gajiti nadu u budućnost pravednosti i mira, usprkos teškim nepravdama i materijalnim i moralnim bijedama. Neka svi ljudi i društva na svim razinama i u svim krajevima svijeta što prije uzmagnu iskusiti vjersku slobodu – put koji vodi do mira. ■

*Iz Vatikana, 8. prosinca 2010.
papa Benedikt XVI.*

Bilješke

- (1) Usp. Benedikt XVI., Enc. Caritas in veritate (Ljubav u istini), 29.55-57.
- (2) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o slobodi vjerovanja Dignitatis humanae, 2.
- (3) Usp. Benedikt XVI., Enc. Caritas in veritate (Ljubav u istini), 78.
- (4) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o odnosima Crkve prema nekršćanskim religijama Nostra aetate, 1.
- (5) Isti, Deklaracija o slobodi vjerovanja Dignitatis humanae, 7.
- (6) Benedikt XVI., Govor na Općoj skupštini Organizacije Ujedinjenih Naroda (18. travnja 2008.): AAS 100 (2008.), 337.
- (7) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o slobodi vjerovanja Dignitatis humanae, 2.
- (8) Ivan Pavao II., Obraćanje sudionicima Parlamentarne skupštine Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) (10. listopada 2003.), 1: AAS 96 (2004.), 111.
- (9) Usp. Benedikt XVI., Enc. Caritas in veritate, 11.
- (10) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o slobodi vjerovanja Dignitatis humanae, 1.
- (11) Usp. Ciceron, De inventione, II, 160.
- (12) Usp. Benedikt XVI., Govor predstavnicima ostalih religija Ujedinjenog Kraljevstva (17. rujna 2010.): L'Osservatore Romano od 18. rujna 2010., str. 12.
- (13) Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o odnosu Crkve prema nekršćanskim religijama Nostra aetate, 2.
- (14) Isto.
- (15) Super evangelium Joannis, I, 3.
- (16) Usp. Benedikt XVI., Govor predstavnicima građanskih vlasti i diplomatskog zbora u Cipru (5. lipnja 2010.): L'Osservatore Romano od 6. lipnja 2010., str. 8; Međunarodna teološka komisija, U traženju opće etike: jedan pogled na prirodni zakon, Vatikan 2009.
- (17) Pavao VI., Poruka za Svjetski dan mira 1976.: AAS 67 (1975.), 671.
- (18) Isto, str. 668.

“I Riječ tijelom postade”

Poruka pape Benedikta XVI. gradu i svijetu “Urbi et orbi”, Božić 2010.

“*Verbum caro factum est*” - “I Riječ tijelom postade” (Iv 1, 14).

Draga braćo i sestre, koji me slušate iz Rima i čitavoga svijeta, s radošću vam naviještam božićnu poruku: Bog je postao čovjekom, došao je boraviti među nama. Bog nije dalek: on je blizu, štoviše, on je “Emanuel”, Bog s nama. Nije neznanac: ima lice, lice Isusa.

To je uvijek nova, uvijek iznenađujuća poruka, jer nadilazi svaku našu najsmioniju nadu. Prije svega zato što to nije samo navještaj; to je događaj koji su vjerodostojni svjedoci vidjeli, čuli, dotakli u osobi Isusa Nazarećanina! Boraveći s njim, promatrajući njegova djela i slušajući njegove riječi, u Isusu su prepoznali Mesiju; a vidjevši ga uskrsloga, nakon što je bio raspet, stekli su sigurnost da je on, pravi čovjek, bio istodobno pravi Bog, jedinorođeni Sin koji je došao od Oca, pun milosti i istine (usp. Iv 1, 14).

“I Riječ tijelom postade”. Pred tom objavom, ponovno se u nama budi pitanje: kako je to moguće? Riječ i tijelo su međusobno oprečne stvarnosti; kako može vječna i svemoćna Riječ postati krhki i smrtni čovjek? Na to pitanje postoji samo jedan odgovor: ljubav. Onaj koji ljubi želi dijeliti s onim kojeg ljubi, želi biti ujedinjen s njim, a Sveto pismo nam predstavlja upravo veliku povijest Božje ljubavi prema svom narodu, koja ima svoj vrhunac u Isusu Kristu.

Zapravo, Bog se ne mijenja: on je vjeran samome sebi. Onaj koji je stvorio svijet isti je onaj koji je pozvao Abrahama i objavio svoje ime Mojsiju: Ja sam koji jesam... Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljevi... Bog milosrdan i milostiv, bogat ljubavlju i vjernošću (Izl 3, 14-15; 34, 6). Bog se ne mijenja, on je ljubav oduvijek i zauvijek. On je u samome sebi zajedništvo, Jedinstvo u Trojstvu, i svako njegovo djelo i riječ imaju za cilj zajedništvo. Utjelovljenje je vrhunac stvaranja. Kada se u

Marijinu krilu, po volji Očevoj i djelovanju Duha Svetoga, oblikovao Isus, utjelovljeni Sin Božji, stvoreni je svijet dostigao svoj vrhunac. Počelo koje uređuje svijet, Logos, počeo je postojati u svijetu, u jednom vremenu i jednom prostoru.

“I Riječ tijelom postade”. Svjetlo te istine se očituje u onome koji ga prihvaća s vjerom, jer je otajstvo ljubavi. Samo oni koji se otvore ljubavi bivaju obavijeni svjetlom Božića. Tako je bilo u betlehemske noći, tako je i danas. Utjelovljenje Sina Božjega je događaj koji se zbio u povijesti, ali istodobno nadilazi povijesne okvire. U noći svijeta zasjalo je novo svjetlo, koje se jednostavnima daje vidjeti očima vjere, krotkom i poniznom srcu onoga koji čeka Gospodina. Da je istina bila tek neka matematička formula, u stanovitom bi se smislu nametnula sama od sebe. No, istina je ljubav, pitanje vjere, “da” našega srca.

A što, zapravo, drugo traži naše srce, ako ne istinu koja je ljubav? Traži je dijete, svojim, tako nevinim i poticajnim, pitanjima; traži je mladić, koji želi pronaći duboki smisao svoga života; traže je muškarci i žene u svojoj zrelosti, da imaju vodilju i potporu u svom zauzimanju u obitelji i u radu; traži je starija osoba, da dadne puninu zemaljskom životu.

“I Riječ tijelom postade”. Navještaj Božića je svjetlo također za narode, ono rasvjetljuje put čitavoga ljudskog roda. “Emanuel”, Bog s nama, je došao kao Kralj pravednosti i mira. Njegovo kraljevstvo – znamo to – nije od ovoga svijeta, a ipak je važnije od svih kraljevstava ovoga svijeta. Ono je poput kvasca ljudskog roda: kada bi ga pomanjkalo, smanjila bi se snaga koja pokreće pravi razvoj i poticaj na surađivanje za opće dobro, na nesebično služenje bližnjemu, miroljubivu borbu za pravednost. Vjerovati u Boga koji je htio dijeliti našu povijest stalni nam je poticaj da se zalažemo u tome svijetu, također usred njegove

vih proturječja. To je razlog nade za sve one čije je dostojanstvo povrijeđeno ili se krši, jer onaj koji je rođen u Betlehemu došao je osloboditi čovjeka od korijena svakog ropstva.

Neka svjetlo Božića ponovno zasja u onoj zemlji gdje je Isus rođen i neka nadahnjuje Izraelce i Palestinke u traženju pravednog i miroljubivog suživota. Neka utješni navještaj Emanuelova dolaska blaži bol i tješi u kušnjama drage kršćanske zajednice u Iraku i na čitavom Bliskom istoku, dajući im utjehu i nadu za budućnost i nadahnjujući vođe naroda na djelatnu solidarnost prema njima. Neka se ista ta solidarnost proširi na one koji u Haitiju još uvijek trpe posljedice razornog potresa i nedavne epidemije kolere. Neka se ne zaborave ni oni koji su u Kolumbiji i Venezueli, ali i u Gvatemali i Kostarici, pretrpjeli nedavne prirodne nepogode.

Neka Spasiteljevo rođenje otvori perspektive trajnoga mira i istinskog napretka pučanstvima Somalije, Darfura i Bjelokosne Obale; neka promiče političku i društvenu stabilnost Mada-

gaskara; neka donese sigurnost i poštivanje ljudskih prava u Afganistanu i Pakistanu; neka potakne dijalog između Nikaragve i Kostarike; neka osnaži pomirenje na Korejskom poluotoku.

Neka proslava Otkupiteljevog rođenja ojača duh vjere, strpljivosti i hrabrosti kod vjernika vjernih Crkvi u kontinentalnoj Kini, da ne klonu duhom zato što im se ograničava sloboda vjerovanja i savjesti i neka, ustrajući u vjernosti Kristu i njegovoj Crkvi, ne dopuste da se ugasi plamen nade. Neka ljubav "Boga s nama" dadne ustrajnost svim kršćanskim zajednicama koje trpe diskriminaciju i progon, i neka nadahne političke i vjerske vođe da se zalažu za puno poštivanje vjerske slobode svijetu.

Draga braćo i sestre, "Riječ tijelom postala" došla je boraviti među nas, to je Emanuel, Bog koji nam je postao blizak. Razmatrajmo zajedno to veliko otajstvo ljubavi, pustimo da nam srce obasja svjetlo koje sja u betlehemske špilje! Sretan Božić svima! ■

Bog - čovjekov supatnik

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan bolesnika 2011.

"Njegovom se modricom izliječiste" (usp. 1 Pt 2, 24).

Draga braćo i sestre, na liturgijski spomen Gospe Lurdske, koji se slavi 11. veljače, Crkva predlaže slaviti Svjetski dan bolesnika. Ta proslava, prema želji časnog sluga Božjega Ivana Pavla II., je zgodna prilika da se razmišlja o tajni trpljenja i, prije svega, da se naše zajednice i građansko društvo učini osjetljivijima prema bolesnoj braći i sestrama. Ako je svaki čovjek naš brat, utoliko više oni koji su slabi, koji trpe i koji trebaju skrb moraju biti u središtu naše pažnje, kako se nitko ne bi osjetio zaboravljenim i marginaliziranim; naime "mjera čovječnosti se određuje na osnovu toga kako se društvo i pojedinac odnose prema trpljenju i onima koji trpe. Društvo koje ne uspijeva prihvatiti one koji trpe i ne pridonosi stvaranju ozračja u kojem će njegovi članovi dijeliti tuđu bol i duboko suosjećati s onima koji trpe okrutno je i neljudsko društvo" (Enc. „Spe salvi“, 38). Neka inicijative koje će se organizirati u pojedinim biskupijama u prigodi toga Dana budu poticaj da skrb za one koji trpe bude djelotvornija, također u perspektivi svečane proslave, koja će se 2013. održati u marijanskom svetištu u Alttöttingu u Njemačkoj.

1. Još uvijek pamtim trenutak u kojem sam, tijekom pastoralnog pohoda Torinu, imao priliku

zadržati se u razmišljanju i molitvi pred Torinskim platnom, pred onim trpećim licem, koje nas poziva razmišljati o onome koji je ponio na sebi trpljenje ljudi svih vremena i svih mjesta, također naša trpljenja, naše teškoće, naše grijeha. Koliko je samo vjernika, tijekom povijesti, prošlo pokraj toga pogrebnog platna, u kojem je bilo umotano tijelo rassetog čovjeka, koje u svemu odgovara onome što nam Evanđelja govore o Isusovoj mucu i smrti! Njegovo promatranje poziva razmišljati o onome što piše sveti Petar: "njegovom se modricom izliječiste" (usp. 1 Pt 2, 24). Božji Sin je trpio, umro, ali je uskrsnuo i upravo zato te rane postaju znak našeg otkupljenja, oprostjenja i pomirenja s Ocem; one, međutim, postaju također kamen kušnje za vjeru učenika i za našu vjeru: svaki put kada Gospodin govori o svojoj mucu i smrti, oni ne razumiju, odbacuju, protive se. Za njih, kao i za nas, trpljenje ostaje uvijek bremenito tajnom, teško ga je prihvatiti i podnositi. Dvojica učenika na putu za Emaus bili su ožalošćeni zbog događaja koji su se zbili tih dana u Jeruzalemu i tek kada im se Uskrsli pridružio na putu oči im se otvoriše te počеше na te događaje gledati drugim očima (usp. Lk 24, 13-31). Apostol Toma također pokazuje da mu je teško vjerovati u put otkupiteljske muke: "Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg čavala i ne stavim svoj prst u mje-

sto čavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati" (Iv 20, 25). Ali pred Kristom koji pokazuje svoje rane, njegov se odgovor pretvara u dirljivu ispovijest vjere: "Gospodin moj i Bog moj!" (Iv 20, 28). Ono što je ranije bila nepremostiva prepreka, jer je znak prividnog Isusova neuspjeha, postaje, u susretu s Uskrslim, dokaz pobjedničke ljubavi: "Samo Bog koji nas ljubi do te mjere da na sebe preuzima naše rane i našu bol, osobito onih nevinih, dostojan je vjere" (Poruka „Urbi et orbi“, Uskrs 2007).

2. Dragi bolesnici i patnici, upravo po Kristovim ranama možemo vidjeti, očima nade, sva zla koja muče čovjeka. Isus svojim uskrsnućem nije uklonio trpljenje i zlo iz svijeta, ali ih je suzbio u korijenu. Nadutoj sili zla suprotstavio je svemoć svoje ljubavi. Pokazao nam je, dakle, da je put mira i radosti ljubav: "kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge" (Iv 13, 34). Krist, pobjednik smrti, živ je među nama. I dok sa svetim Tomom i mi govorimo: "Gospodin moj i Bog moj!", slijedimo našeg Učitelja u raspoloživosti utrošiti život za našu braću (usp. 1 Iv 3, 16), postajući glasnici radosti koja se ne plaši boli – uskrsne radosti.

Sveti Bernard kaže: "Bog ne može patiti, ali može suosjećati". Bog, utjelovljena istina i ljubav, htio je trpjeti za nas i s nama; postao je čovjekom da može patiti zajedno s čovjekom, na stvaran način, u tijelu i krvi. U svako je trpljenje, dakle, ušao onaj koji dijeli i podnosi trpljenje; u svakom se trpljenju širi *con-solatio*, utjeha ljubavi Boga koji dijeli čovjekove patnje kako bi ponovno svanula zvijezda nade (usp. enc. „Spe salvi“, 39).

Vama, draga braćo i sestre, ponavljam ovu poruku, da budete njezini svjedoci svojim trpljenjem, svojim životom i svojom vjerom.

3. Upirući svoj pogled prema susretu u Madridu, u kolovozu 2011., prigodom Svjetskog dana mladih, želim uputiti također posebnu misao mladima, osobito onima koji žive iskustvo bolesti. Često patnje, Isusov križ, ulijevaju strah, jer kao da su negacija života. Zapravo je riječ o nečemu potpuno suprotnom! Križ je Božji "da" čovjeku, najviši i najsnažniji izraz njegove ljubavi i izvor iz kojeg izbija život vječni. Iz Isusova probodenog srca je potekao taj božanski život. Samo on je kadar osloboditi svijet od zla i učiniti da poraste njegovo Kraljevstvo pravednosti, mira i ljubavi kojem svi težimo (usp. Poruka za Svjetski dan mladih 2011). Dragi mladi, naučite "vidjeti" i "susresti" Isusa u euharistiji, gdje je prisutan na stvaran način za nas, do te mjere da je postao hranom kojom se hranimo na našem životnom putu, ali ga znajte prepoznati i služiti mu također u siromašnima, bolesnima, u braći koja trpe i koja su u nevolji, koja trebaju vašu pomoć (usp. isto, 4). Svima vama, bolesni i zdravi, ponavljam poziv

da gradite mostove ljubavi i solidarnosti, kako se nitko ne bi osjećao osamljenim i napuštenim, već bliskim Bogu i dijelom velike obitelji njegove djece (usp. Opća audijencija, 15. studenog 2006).

4. Promatrajući Isusove rane naš se pogled upravlja k njegovu Presvetom Srcu, u kojem se Božja ljubav očituje u najvišem stupnju. Presveto Srce je raspeto Srce, s bokom kojeg je probo mač iz kojeg teku krv i voda (usp. Iv 19, 34), "simbol sakramenata Crkve, da se svi ljudi, privučeni Spasiteljevu Srcu, s radošću napajaju na nepresušnom izvoru spasenja" (usp. Rimski misal, Predslovlje svetkovine Presvetog Srca Isusova). Osobito vi, dragi bolesnici, osjetite blizinu toga Srca punog ljubavi i crpите s vjerom i radošću iz toga izvora, moleći: "Vodo iz prsiju Kristovih, operi me. Muko Kristova, okrijepi me. O dobri Isuse, usliši me. U svoje rane sakrij me" (Molitva svetog Ignacija Loyole).

5. Na kraju ove moje poruke za idući Svjetski dan bolesnika, želim izraziti svoju ljubav svima i svakome, osjećajući se dionikom patnji i nada koje živite svakodnevno u jedinstvu s Kristom raspetim i uskrslim, da vam on dadne mir i ozdravljenje srca. Neka zajedno s njim uz vas bdi je Djevica Marija, kojoj se s pouzdanjem obraćamo zazivima Zdravlje bolesnih i Utjeha žalosnih. Podno križa za nju se ostvarilo Šimunovo proroštvo: njezino je majčinsko srce probodeno (usp. Lk 2, 35). Iz ponora svoje boli, kojom je sudjelovala u boli svoga Sina, Marija je osposobljena prihvatiti novo poslanje: postati Kristovom majkom u njegovim udovima. U času križa, Isus joj prikazuje svakog od svojih učenika govoreći joj: "Evo ti sina" (usp. Iv 19, 26-27). Majčinsko suosjećanje prema Sinu postaje majčinsko suosjećanje prema svakom od nas u našim svakodnevnim trpljenjima (usp. Homilija u Lurdu, 15. rujna 2008).

Draga braćo i sestre, na ovaj Svjetski dan bolesnika, pozivam također vlasti da ulažu sve više energije u zdravstvene strukture koje će biti pomoć i potpora onima koji trpe, osobito najsiromašnijima i najpotrebnijima, i, okrećući se u mislima svim biskupijama, upućujem srdačan pozdrav biskupima, svećenicima, posvećenim osobama, sjemeništarcima i bogoslovima, zdravstvenim djelatnicima, dragovoljcima i svima onima koji se s ljubavlju posvećuju brizi i ublažavanju rana svakog bolesnog brata i sestre, u bolnicama ili lječilištima, u obiteljima: znajte na licima bolesnih uvijek vidjeti lice nad licima – Kristovo lice.

Svima jamčim svoj spomen u molitvi, dok svima podjeljujem posebni apostolski blagoslov. ■

*Iz Vatikana, 21. studenog 2010., na blagdan
Krista Kralja svega stvorenja
papa Benedikt XVI.*

Istina, navještaj i autentičnost života u digitalnom dobu

Poruka pape Benedikta XVI. za 45. svjetski dan sredstava društvenih komunikacija (5. lipnja 2011.)

Draga braćo i sestre, prigodom 45. svjetskog dana sredstava društvene komunikacije, želim podijeliti s vama neka razmišljanja na koja me potaknula pojava koja je karakteristična za naše doba: riječ je o širenju komunikacije Internetom. Postaje općeprihvaćeno mišljenje da, kao što je industrijska revolucija prouzročila duboku promjenu u društvu novostima uvedenim u proizvodni ciklus i u život radnika, tako danas duboka preobrazba do koje dolazi na polju komunikacija predvodi val velikih kulturnih i društvenih promjena. Nove tehnologije ne mijenjaju samo način komuniciranja, već komunikaciju u njoj samoj, zbog čega se može reći da prolazimo kroz razdoblje goleme kulturne preobrazbe. Zahvaljujući tom načinu širenja informacija i spoznaja javlja se novi način shvaćanja i razmišljanja, s do sada nezabilježenim mogućnostima za uspostavu odnosa i izgrađivanje zajedništva.

Pred nama se otvaraju sve donedavno nezamislivi obzori; oni pobuđuju u nama divljenje zbog mogućnosti koje pružaju nova sredstva i, istodobno, nameću na sve urgentniji način niz razmišljanja o značenju komunikacije u digitalnom dobu. To je posebno očito kada se pogledaju izvanredne mogućnosti Interneta i kompleksnost njezinih primjena. Kao i svaki drugi plod ljudskog uma, nove komunikacijske tehnologije moraju se staviti u službu cjelovitog dobra osobe i čitavoga čovječanstva. Ako ih se mudro koristi, one mogu pridonijeti zadovoljavanju želje za smislom, istinom i jedinstvom što je najdublja težnja ljudskog bića.

U digitalnom svijetu, prenositi informacije sve češće znači unijeti ih u neku društvenu mrežu, gdje se znanja dijele u području osobnih razmjena. Jasno razlučivanje između proizvođača i korisnika informacije je relativizirano i komunikacija bi htjela biti ne samo razmjena podataka, već sve više također neki oblik dijeljenja. Ta je dinamika pridonijela novom vrednovanju komunikacije, koju se promatra prije svega kao dijalog, razmjenu, zajedništvo i stvaranje pozitivnih odnosa. S druge strane, u tome se nailazi na neke granice karakteristične za digitalnu komunikaciju: jednosmjernost interakcije, težnja da se drugima prenesu samo neki dijelovi vlastitog duhovnog svijeta, opasnost izgrađivanja lažne slike o sebi, što se može pretvoriti u neku vrstu samodopadnosti.

Mladi na osobit način doživljavaju tu promjenu komunikacije, sa svim tjeskobama, pro-

turječjima i kreativnostima karakterističnim za one koji se s oduševljenjem i radoznavnošću otvaraju novim iskustvima u životu. Njihovo sve veće uključivanje u javni digitalni forum, što su ga stvorile takozvane društvene mreže (social networks), pomaže uspostaviti nove oblike interpersonalnog odnosa, utječe na način na koji osoba percipira samu sebe i stoga, neizbježno, pokreće pitanje ne samo o tome kako ispravno djelovati, već također o vlastitoj vjerodostojnosti. Ulazak u taj virtualni prostor (cyberspace) može biti znak istinskog traženja osobnog susreta s drugim, pri čemu treba paziti da se izbjegniju opasnosti koje ono sa sobom nosi, kao što je sklanjanje u neku vrstu paralelnog svijeta ili prekomjerna izloženost virtualnom svijetu. U traženju nekoga s kojim će dijeliti iskustva, u potrazi za "prijateljstvom", čovjek se susreće s izazovom da bude autentičan, vjeran samome sebi i da ne podlegne iluziji izgrađivanja umjetnog javnog "profila".

Nove tehnologije omogućuju ljudima da se susreću onkraj granica prostora i samih kultura, otvarajući tako potpuno novi svijet mogućih prijateljstava. To je velika mogućnost, ali to zahtijeva također veću pozornost i svijest o mogućim opasnostima. Tko je moj "bližnji" u tom novom svijetu? Postoji li opasnost da budemo manje prisutni onima koje susrećemo u našem svakodnevnom životu? Postoji li opasnost da budemo rastreseniji, jer je naša pažnja fragmentarna i zaokupljena svijetom "različitim" od onoga u kojem živimo? Imamo li vremena da kritički razmišljamo o našim odlukama i njegujemo ljudske odnose koji su doista duboki i trajni? Uvijek je važno podsjećati da virtualni kontakt ne može i ne smije zamijeniti izravni ljudski kontakt sa osobama na svim razinama našega života.

I u digitalnom se dobu svatko suočava s nužnošću da bude autentična osoba koja razmišlja. Usto, dinamike društvene mreže pokazuju da je svaka osoba uvijek uključena u ono što komunicira. Kada ljudi razmjenjuju informacije, već dijele same sebe, svoj pogled na svijet, svoje nade, svoje ideale. Iz toga slijedi da postoji neki kršćanski način prisutnosti također u digitalnom svijetu: on poprima svoj oblik u komunikaciji koja je čestita i otvorena, odgovorna i poštuje drugoga. Naviještati evanđelje putem novih medija znači ne samo unositi izričito vjerske sadržaje na razne medijske platforme, već također svjedočiti dosljedno, u vlastitom digitalnom profilu i načinu komuniciranja, opredjeljenja, prioritete, pro-

sudbe koje su duboko povezane s evanđeljem, i onda kada se o njemu ne govori na izričit način. Nadalje, također je istina da se ni u digitalnom svijetu ne može naviještati poruku bez dosljednog svjedočenja od strane onoga koji naviješta. U tim novim okolnostima i s tim novim oblicima izražavanja, vjernik je ponovno pozvan dati odgovor svakome koji zatraži razlog nade koja je u njemu (usp. 1 Pt 3, 15).

Zauzimanje za svjedočenje evanđelja u digitalnoj eri zahtijeva od svih da budu posebno pozorni prema vidicima te poruke koji mogu predstavljati izazov za neke od tipičnih logika „mreže“. Prije svega moramo biti svjesni da istina koju nastojim dijeliti s drugima ne crpi svoju vrijednost iz svoje „popularnosti“ ili količine pozornosti koju privlači. Moramo nastojati da je drugi upoznaju u cijelosti, radije no da se trudimo učiniti je prihvatljivom ili ju čak „razvodnjavati“. Ona mora postati svakodnevna hrana a ne nešto što će kratkotrajno privući pozornost. Istina evanđelja nije nešto što može biti predmet potrošnje ili površnog korištenja, već je dar koji zahtijeva slobodni odgovor. I kada se naviješta u virtualnom prostoru „mreže“, evanđelje uvijek zahtijeva da se ucjpljuje u stvarni svijet i da dođe u doticaj s konkretnom braćom i sestrama s kojima dijelimo svakodnevni život. Izravni ljudski odnosi uvijek su od temeljne važnosti za prenošenje vjere!

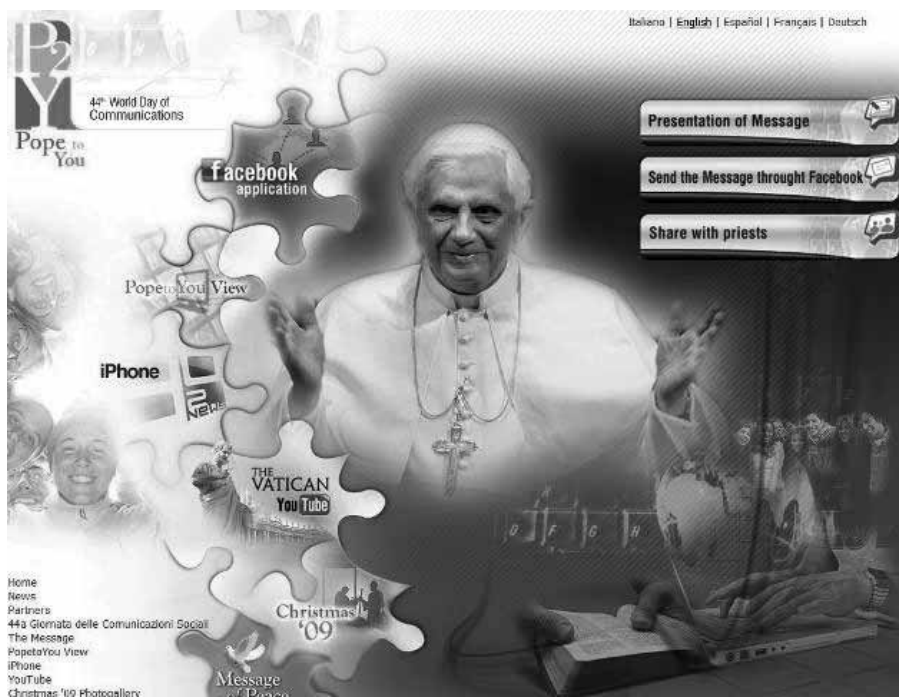
Želim pozvati kršćane da se s povjerenjem i svjesnom i odgovornom kreativnošću uključe u mrežu odnosa koju je omogućila digitalna era. I to ne jednostavno zato da zadovolje želju da budu ondje prisutni, već zato što je ta mreža sastavni dio ljudskog života. „Web“ pridonosi razvoju novih i složenijih intelektualnih i duhovnih obzora kao i novih oblika zajedničke svijesti. I na tome smo polju pozvani naviještati našu vjeru da je Krist Bog, Spasitelj čovjeka i povijesti, onaj u kojem sve postiže svoju puninu (usp. Ef 1, 10). Naviještanje evanđelja zahtijeva smjerni i diskretni oblik komunikacije, koji potiče srce i pokreće svijest; takav oblik koji podsjeća na stil Isusa uskrslog kada se pridružio učenicima na putu za Emaus (usp. Lk 24, 13-35). Kroz blizinu i razgovor s

njima, kroz dozivanje u svijest onoga što je bilo u njihovu srcu on ih postupno uvodi u shvaćanje misterija.

Istina koja je Krist, u konačnici, je puni i autentični odgovor na onu ljudsku želju za odnosom, zajedništvom i smislom koja izlazi na vidjelo također u prisutnosti mnoštva ljudi na raznim društvenim mrežama. Vjernici koji svjedoče svoja najdublja uvjerenja pružaju dragocjeni doprinos i umnogome pomažu da se spriječi da se „web“ pretvori u sredstvo koje depersonalizira osobe, nastoji manipulirati njihovim emocijama ili omogućuju onima koji u rukama imaju moć da monopoliziraju tuđa mišljenja. Naprotiv, neka vjernici potiču sve da očuvaju živim vječna čovjekova pitanja, koja svjedoče našu želju za transcendencijom i čežnjom za autentičnim životom, uistinu dostojna da se živi. To je upravo ona čisto ljudska duhovna težnja koja se krije iza naše težnje za istinom i zajedništvom i koja nas potiče da komuniciramo s integritetom i čestitošću.

Pozivam nadasve mlade da dobro iskoriste svoju prisutnost u digitalnom svijetu. Ponavljam im poziv na susret na slijedeći Svjetski dan mladih u Madridu, čijoj pripremi umnogome doprinose prednosti što ih pružaju upravo nove tehnologije. Po zagovoru njihova zaštitnika svetog Franje Saleškog, molim Boga da djelatnicima u medijima udijeli sposobnost da svoj posao uvijek obavljaju savjesno i profesionalno. Svima rado upućujem svoj apostolski blagoslov. ■

Iz Vatikana, 24. siječnja 2011., na blagdan svetog Franje Saleškoga papa Benedikt XVI.

Peticija Komisije "Iustitia et pax" HBK Vladi i Saboru RH

Povodom Svjetskoga dana ljudskih prava i uoči popisa pučanstva 2011.

Dosadašnji pozivi naše Komisije

Tijekom posljednjih godina ova je Komisija u više navrata isticala potrebu stvaranja preduvjeta za pomirenje i oprostjenje na osnovama istine i pravde, ne samo kod nas, nego i na drugim prostorima bivše države. Tako je zajedno s istovrsnim komisijama biskupskih konferencija Bosne i Hercegovine i Slovenije u izjavi o pravu na grob i dužnosti pijeteta, ukazala na nepoštivanje temeljne ljudskosti, ali i preporuka europskih institucija, posebice Parlamentarne skupštine Vijeća Europe (VE) od 27. lipnja 1996. i 25. siječnja 2006., koje su pozvale države članice ove političke europske integracije na donošenje konkretnih mjera za demontiranje naslijeđa bivših komunističkih totalitarnih režima, te upozorile na neophodnost međunarodne osude zločina totalitarnih komunističkih režima.

Naša Komisija tada je podsjetila da je i Hrvatski državni sabor, na žalost, tek 17 godina nakon prvih pluralnih izbora (1990.), donio Deklaraciju o osudi zločina počinjenih tijekom totalitarnog komunističkog poretka u Hrvatskoj od 1945. do 1990. godine, ali da je ta izjava ostala samo blijedo verbalno pristajanje uz neke od preporuka rezolucija VE, pošto u njoj nije bilo ni odluke o istraživanju zločina, pa čak ni o popisu žrtava komunističkog režima - koji nije nikad učinjen - a posebice ne o kažnjavanju nezastarivih ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti. Nije, međutim, bilo ni svijesti o tome da se bez objektivne i suglasne povijesne istine ne mogu odgajati budući naraštaji, niti nepristrano ocjenjivati prošlost i pogubna pošast triju totalitarnih režima kod nas: fašizma, nacizma i komunizma.

Potom je naša Komisija prošle godine, nakon što je parlament Europske unije proglasio 23. kolovoza Europskim danom spomena na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima, upozorila na tu izjavu i na njezinu etičku dimenziju, pošto to nije učinio Hrvatski sabor kome je to bila i međunarodna obveza i dužnost prema vlastitim građanima. Naša komisija je tada ponovno podsjetila na potrebu čišćenja pamćenja kao osnove pomirenja i oprostjenja. U međuvremenu se, u više navrata, otvarala netrpeljiva rasprava o ratnim i poratnim žrtvama i o vrednovanju poje-

dinih povijesnih osoba i ideoloških pokreta. Pri tome se nije vodilo računa o tome da do sada nije bilo ni prigode, ni političke volje, da se na sustavan i objektivan način utvrde povijesne činjenice, pa se stoga ponavljaju - kod nas i u našem okružju - s jedne strane zavjera šutnje o komunističkoj strahovladi, a s druge potvorno kriminaliziranje čitavih naroda.

Neke od bolnih posljedica negacionizma

Ovu odsutnost političke volje sustavno koriste oni kojima nije do povijesne istine i do suglasne povijesti, koja bi otvorila perspektivu sigurnosti u činjenice i pomirenja sadašnjih i budućih naraštaja. To smo, na žalost, konstatirali ponovno minulih dana, o 19. obljetnici vukovarske tragedije, jer o sudbini velikog broja žrtava još uvijek ništa ne znamo, a proteklo je već gotovo dva desetljeća od njihova stradanja. U slučaju tog mučeničkog grada ponovno se nastoji prebacivati odgovornost s napadača na žrtve i tako nijekati strašni zločin njegove hirošimizacije i pokolja ranjenika iz vukovarske bolnice. Zločin negacionizma i ovdje je na djelu, što je uvreda i žrtvama i povijesnoj istini, a što predstavlja prepreku za napore u pravcu pravde i mira.

S druge pak strane, zločini fašizma i nacizma, kao i njihovih saveznika kod nas, bili su obznanjivani i surovo kažnjavani još u vrijeme onoga rata i vladavine trećeg, komunističkog totalitarizma, najčešće bez suda i suđenja. Međutim, žrtve ideološkog komunizma i slijepe nacionalističke osvete - osim rijetkih objavljenih, prijekih ili montiranih suđenja i stvarnih egzekucija - nikad nisu bile cjelovito istražene ili popisane, nego se, upravo obratno, o njima nije smjelo ni govoriti. Kod nas je, kao i u zemljama tada srodnih režima, pored te zavjere šutnje, bilo velikih potvora i podmetanja. Sjetimo se samo ishitrene brojke od "1,4 milijuna ratnih žrtava" bivše države, ili još i danas isticanih "700 000 jasenovačkih žrtava", ili pak masovnih likvidacija poljskih časnika u Katynu (SSSR). Sve to ukazuje na neophodnost da povijesne znanosti porade na provjeri ideoloških "povijesnih istina", da konsenzualno ustanove činjenice i tako utru put nekonfliktnom pamćenju i suglasnoj povijesti. To

je preduvjet stvaranju zdravih osnova za procese pomirenja i oprost.

Popis pučanstva 2011: prilika za povijesnu istinu i minimalnu zadovoljštinu

Popis pučanstva 2011. je na žalost prva, ali zacijelo i posljednja prilika, da se prvi put popišu i ustanove prešućene, zatajene i prezrene, silno brojne žrtve komunističkog totalitarizma. Valja naime podsjetiti da se kod triju popisa žrtava II. svjetskog rata, 1946, 1950. i 1964. po službenim uputama SUBNOR-a i Saveznog zavoda za statistiku, nije popisivalo one koji su u toku Narodno-oslobodilačke borbe izgubili život na strani okupatora ili domaćih izdajica bilo na koji način (kao borci pomagači, simpatizeri), jer ih se ne smatra žrtvama rata. Osim toga, ovi popisi su se odnosili samo na razdoblje od 6. travnja 1941. do 10. svibnja 1945., pa žrtve poslijeratne, komunističke odnosno šovinističke represije nisu ni mogle, ni na koji način, biti popisane.

Tim ratnim i poratnim žrtvama, najčešće sumarnih likvidacija, režim je zanijekao postojanje, pošto ih je zbrisao s lica zemlje. To su bili ljudi, osobe, zabilježene u maticama rođenih, koji su imali obitelji, živjeli i radili, a zatim su, bilo kao civili, bilo kao vojnici, najvećim dijelom unovačeni silom državnih vlasti, netragom nestali u tenkovskim jarcima, rudokopima, kraškim jamama, fojbama... Tako su postali "nepostojeće osobe" jer je totalitarni režim u njima vidio ili stvarne neprijatelje, ili moguće suparnike, ili pak za njega opasne uglednike i značaje. Bolna je, ali i znakovita činjenica da se ove "ne-osobe" (unpersons) prvi put cjelovito "pojavljuju" tek u novijim, opreznim, demografski temeljenim procje-

nama žrtava rata i poraća dvojice autora, jednog u inozemstvu (B. Kočović), a drugog u Hrvatskoj (Vl. Žerjavić), a potom i drugih demografa, kao i djelomičnih, često uže lokalnih istraživanja.

Popis pučanstva 2011. posljednja je mogućnost da se te žrtve ustanove na kako-tako siguran, jedinstven i znanstveni način za cjelinu Republike Hrvatske. Bez toga će činjenica likvidacije čitavih obitelji, pa čak i sela, kao i opće starenje i raseljavanje ljudi i obitelji otežati i taj postupak i s vremenom ga učiniti nemogućim. Sljedeća bi prigoda bio popis 2021. godine, ali tada bi već bilo prekasno za bilo kakav ozbiljan popis žrtava komunizma. Stoga naša Komisija predlaže i očekuje od Vlade i Sabora Republike Hrvatske da ne propuste ovu jedinstvenu priliku da se sve do sada nepopisane i zanijekane žrtve unesu u popis pučanstva 2011. godine. Kako? Na statističarima i demografima je da iznađu najbolji način.

Ovaj se naš prijedlog ne temelji ni na kakvoj morbidnoj ideji prevrtanja kostiju, a niti "ravnoteže zločina" i strahota triju totalitarizama. On teži, baš obratno, tome da se prestane nijekati ili umanjivati, pače prezirati žrtve, a s druge strane licitirati s ljudskom patnjom i obiteljskim tragedijama. To nam nalaže dužnost osnovnog pijeteta, ali i kršćanskog humanizma. To je zahtjev i potreba suglasne povijesne istine i nekonfliktnog povijesnog spomena. Takvo priznanje činjenica tek je skromna osnova za nešto više mira u srcima obitelji žrtava, za pomirenje i samoodrživi mir unutar našeg naroda i svih naših sugrađana, kao i za izgradnju zdravih odnosa s narodima nama susjednih država. ■

*U Zagrebu, 7. prosinca 2010.
predsjednik Komisije dr. Vlado Košić, biskup sisački*

Obitelj - najveća pomoć djeci

Poruka predsjednika Vijeća HBK za obitelj krčkoga biskupa Valtera Župana za XVI. dan života, nedjelja 6. veljače 2011.

“I blagoslovi ih Bog te im reče: Plodite se i množite i napunite zemlju, i sebi je podložite” (Post 1, 28). Već se iz ovog blagoslova koji Bog upućuje ljudima otkriva temeljni cilj obitelji: služenje životu. No, bračna se ljubav ne svodi samo na rađanje djece. U obiteljskom ambijentu koji je prožet ljubavlju i odanošću prema Bogu i ljudima stvaraju se mogućnosti koje pogoduju punom osobnom i društvenom razvoju djece. Temeljna vrednota koja usmjeruje odgoj i rast djeteta je očinska i majčinska ljubav. Ljubav roditelja postaje glavna pokretačka snaga koja podržava i usmjeruje čitav odgojni napor te obogaćuje djecu blagošću i dobrotom. Te se vrednote onda prelijevaju na njihovu okolinu. Ljubav između oca i majke postaje uzor djeci i mjerilo u odnosima prema braći i sestrama i prema svim osobama, i onima starijima, koje žive zajedno u istom domu. To zajedništvo u ljubavi koje se svakog dana, i u teškim i radosnim trenucima, živi u obitelji, najbolje i najviše pomaže djeci da se pravilno i odgovorno uključe u društvo oko sebe.

Ujedinjeni narodi su 20. studenoga 1989. prihvatili Međunarodnu konvenciju o mjerama zaštite djeteta (o pravima djeteta). Sveti Otac Benedikt XVI. 8. veljače 2010., prigodom dvadesete obljetnice te Konvencije, sudionicima plenarnog zasjedanja Papinskog vijeća za obitelj, naveo je riječi koje stoje u njezinoj preambuli – da je obitelj prirodna sredina za razvoj i dobrobit svih njezinih članova, osobito djece, i ustvrdio da je upravo obitelj zasnovana na braku muškarca i žene najveća pomoć koja se može pružiti djeci. Djeca žele biti voljena od majke i oca koji se vole, te trebaju stanovati, rasti i živjeti zajedno s oba roditelja jer su majčinski i očinski lik komplementarni u odgoju kao i u izgradnji osobnosti i identiteta djece. Obiteljsko ozračje koje nije radosno, rekao je papa, odijeljenost oca od majke te osobito rastava, imaju posljedice za djecu. Podupiranje obitelji, njezinog jedinstva i stabilnosti najbolji je način za zaštitu prava i istinskih potreba djece.

Predsjednik Papinskog vijeća za obitelj kardinal Ennio Antonelli je u svom prikazu djelovanja tog Vijeća nakon VI. svjetskog susreta obitelji u Meksiku naveo, kako je rekao, neke zapanjujuće postotke (no nad koje se kako izgleda nadvila određena urota šutnje i određena cenzura medija). Predsjednik Antonelli navodi da u Francuskoj djeca rastavljenih roditelja u 25% slučajeva i nakon dugo godina imaju psihološke

probleme, probleme s društvenom prilagodbom te postignućima u školi i na poslu. Oni predstavljaju 50% ovisnika o drogi i 80% onih koji se liječe na psihijatriji. U Sjedinjenim Američkim Državama djeca koja su odrasla bez očeva prisustva čine 60% silovatelja, 63% mladih samoubojstava, 69% žrtava seksualnoga zlostavljanja, 72% adolescenata ubojica, 85% mladih u zatvorima i 90% beskućnika.

Podatci koje navodi kardinal Antonelli su zabrinjavajući. Ako želimo zaštititi djecu trebamo promicati obitelj – doživotnu zajednicu muža i žene. Treba promicati pravo djeteta da ima oca i majku koji se vole i koji ga vole, te da ga oni odgajaju prema svojim vrijednostima.

Zbog toga sve bračne parove, koji i po ne malu cijenu žrtve i odricanja, svjedoče svojoj djeci kako je brak i obitelj prvotno mjesto odgoja za ljubav i zajedništvo, potičemo da i onda kada se nađu pred velikim izazovima traženja naoko lakih rješenja, ne odustaju od svog bračnog zajedništva i suživota u obitelji koju su osnovali.

Riječ ohrabrenja upućujemo i onim bračnim parovima koji, nakon rastave od svog bračnog druga, nisu zanemarili svoju djecu te čine sve što im je moguće, da i u tako nesavršenoj situaciji za rast i odgoj djece, ne odmažu ondje gdje mogu pomoći.

Neka ova riječ strpljive ljubavi dođe i do onih osoba koje u raznim odgojnim, socijalnim i medicinskim ustanovama po svojoj stručnosti, a još više nesebičnoj ljubavi nadopunjuju ono što roditelji nisu mogli ili znali prenijeti svojoj djeci.

I konačno, neka ova riječ bude usrdna molba svima koji vjeruju da u Isusu Kristu imamo posinstvo i mir, da ne prestanu uzdizati svoje molitve Bogu, gospodaru života za sve naše obitelji, za muževe, žene i djecu i za sve, često mučne i teške situacije kroz koje prolaze.

Zato se i posebno radujemo Danu obitelji koji ćemo, u Hrvatskoj po prvi put, proslaviti 5. lipnja 2011. Nije slučajno što je Sveti Otac Benedikt XVI. zaželio nazočiti ovom događaju i proslaviti ga zajedno s nama. Potičem vjerničke obitelji da se u što većem broju odazovu na ovaj susret. Neka nam on bude poticaj da posvjedočimo i jedni druge ohrabrimo u nastojanjima oko što kvalitetnijeg, i vjerom i ljubavlju ispunjenog bračnog i obiteljskog života. ■

U Krku, na blagdan Svete obitelji, 26. prosinca 2010.

Priopćenje s XIII. zajedničkog zasjedanja HBK i BK BiH

Zajedničko zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, 13. po redu, pod predsjedanjem nadbiskupa đakovačko-osječkog Marina Srakića i biskupa banjalučkog Franje Komarice, održano je 24. siječnja u dvorani Bogoslovskog sjemeništa u Zagrebu. Na zasjedanju je, osim članova dviju biskupskih konferencija, sudjelovao i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Mario Roberto Cassari.

Pozdravljajući sve nazočne, nadbiskup Srakić istaknuo je da je biskupe sabrala briga za vjernike istoga naroda, rasute širom svijeta, kao i zajednička odgovornost na raznim područjima crkvenoga života.

Biskup Komarica u svom je pozdravu upozorio na dramatično smanjenje broja katolika u Bosni i istočnoj Hercegovini, a napose na području entiteta Republike Srpske, gdje sada živi jedva 5% od predratnog broja katolika. Zahvalio je biskupima HBK na pomoći u rješavanju mnogih problema s kojima se suočavaju katolici u BiH.

Pozdrav je uputio i nuncij Cassari, ističući da je zajedničko zasjedanje konkretan primjer crkvenoga zajedništva. Zahvalio je biskupima u Hrvatskoj za sve što čine kako bi pomogli mjesnim Crkvama u BiH te izrazio divljenje prema biskupima u BiH zbog njihove trajne zauzetosti za dobrobit povjerenog im naroda. Iskazao je zabrinutost zbog opasnosti da se u budućnosti još više smanji prisutnost katolika Hrvata u BiH.

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup metropolit zagrebački, kao domaćin zaželio je dobrodošlicu svim prisutnim biskupima. U vremenu kada se zbog negativnih vijesti širi bezvoljnost i gubitak nade u narodu, kardinal Bozanić kao poseban dar i znak nade istaknuo je skorašnji pohod pape Benedikta XVI. Hrvatskoj.

U radnom dijelu zasjedanja o suradnji Hrvatskoga Caritasa i Caritasa BK BiH s posebnim osvrtom na akciju Tjedna solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH, izvijestili su predsjednici dvaju Caritasa mons. Josip Mrzljak i mons. Komarica. Razmotrivši provedbu dosadašnjih akcija, koje je pokrenula Hrvatska biskupska konferencija, biskupi su dali smjernice za što bolju provedbu ovogodišnjega Tjedna solidarnosti koji će se održati od 21. do 27. ožujka pod geslom: "Vama pak braćo neka ne dodija činiti dobro" (2 Sol 3, 13). Biskupi BK BiH zahvalili su svima koji su se uključili u spomenutu

akciju i dali potporu Crkvi i ljudima u BiH.

O stanju u hrvatskoj inozemnoj pastvi biskupe je upoznao predsjednik mjerodavnog vijeća mons. Pero Sudar. Svjesni novih izazova s kojima se susreću pastoralni djelatnici u hrvatskim katoličkim misijama, koje su s jedne strane specifične za Europu, a s druge strane za preoceanske zemlje, biskupi su dali smjernice za temeljitu analizu sadašnjeg stanja i pronalaženje najboljih rješenja. Ponovno su izrazili zahvalnost svim pastoralnim djelatnicima u misijama širom svijeta potičući Hrvate katolike u inozemstvu na očuvanje vjere i nacionalnog identiteta.

O redovitoj godišnjoj vizitaciji Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima biskupe je izvijestio mons. Valter Župan. Prenio je radost svećenika studenata, koji dolaze iz četiri države i jedanaest biskupija, zbog obnovljenih prostora u kojima žive i studiraju. Pohvalio je zauzetost poglavara zavoda oko obnove te stvaranja pozitivnog ozračja u toj ustanovi od posebne važnosti za Crkvu u hrvatskome narodu.

Biskupi su izrazili radost zbog najavljenoga dolaska pape Benedikta XVI. u Zagreb, ističući da je to pohod cijelom hrvatskom narodu u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i šire pod geslom: "Zajedno u Kristu". Naglašeno je da su pozvani osobito mladi s kojima će se Sveti Otac susresti na Trgu bana Josipa Jelačića u subotu 4. lipnja, kao i katoličke obitelji u cijelom hrvatskom narodu koje će se okupiti na euharistijskom slavlju na zagrebačkom hipodromu u nedjelju 5. lipnja.

Tijekom zasjedanja nuncij Cassari objavio je vijest da je papa Benedikt XVI. imenovao svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije Matu Uzinića dubrovačkim biskupom. ■

Zagreb, 24. siječnja 2011.

Imenovan novi dubrovački biskup

Apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Mario Roberto Cassari priopćio je da je papa Benedikt XVI. u ponedjeljak 24. siječnja imenovao dubrovačkim biskupom Matu Uzinića, svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije i rektora Centralnog bogoslovnog sjemeništa u Splitu. Mons. Želimir Puljić, zadarski nadbiskup, i nadalje će vršiti službu apostolskog upravitelja Dubrovačke biskupije do

ređenja i preuzimanja dužnosti novog biskupa.

Mate Uzinić rođen je 17. rujna 1967. u Dubravi, u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji. U Dubravi je pohađao osnovnu školu, a gimnaziju u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu. Nakon obavezne vojne službe u trajanju od godinu dana (1986./1987.) na poluotoku Prevlaka, na Teološkom fakultetu u Splitu završava studij filozofije i teologije te postiže akademski stupanj bakalaurat 1993. godine. Zaređen je za svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije 27. lipnja 1993.

Tijekom tri godine obnašao je pastoralnu službu u župama Omić i Otrić-Struge. Godine 1996. nastavio je studij u Rimu na Papinskom lateranskom sveučilištu, postigavši 2000. godine licencijat iz crkvenog i civilnog prava. Po povratku u Split od 2000. do 2002. obnaša službu sudskog vikara i suca na Crkvenom interdijecezanskom sudu I. stupnja u Splitu i ujedno pastoralnog suradnika u župi Strožanac-Podstrana.

Od 2001. rektor je Centralnog bogoslovnog sjemeništa u Splitu. Od 2002. član je Prezbiteriskog vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije a od 2004. Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za sjemeništa i duhovna zvanja. Osim hrvatskoga jezika govori i piše na talijanskom jeziku, a poznaje i engleski. ■

Program apostolskog pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj

Hrvatska biskupska konferencija i Državni odbor za pripremu i praćenje pohoda svetog oca Benedikta XVI. Republici Hrvatskoj priopćili su u ponedjeljak 20. prosinca program apostolskog putovanja pape Benedikta XVI. Republici Hrvatskoj.

Sveti Otac će boraviti u Zagrebu u subotu 4. i nedjelju 5. lipnja 2011. godine, a geslo pohoda bit će "Zajedno u Kristu".

Nakon svečanog dočeka u zagrebačkoj zračnoj luci papa će se susresti s predsjednikom Republike Hrvatske Ivom Josipovićem u Uredu Predsjednika RH na Pantovčaku i predsjednicom Vlade Republike Hrvatske Jadrankom Kosor u Apostolskoj nuncijaturi.

U Hrvatskom narodnom kazalištu susrest će se s predstavnicima kulture, akademske zajednice, poduzetnika, civilnog društva, politike, diplomatskog zbora te s poglavarima vjerskih zajednica.

Na kraju prvoga dana papa će biti na molitvenom bdijenju s mladima na središnjem zagrebačkom Trgu bana Josipa Jelačića.

Središnja točka pastirskog pohoda Republici Hrvatskoj bit će svečano euharistijsko slavlje u povodu Nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji koje će Sveti Otac predvoditi u nedjelju 5. lipnja na zagrebačkom hipodromu.

Nakon mise papa Benedikt XVI. će predmoliti molitvu Kraljice neba i iz Zagreba, u svom tradicionalnom nedjeljnom podnevnom obraćanju, uputiti poruku vjernicima diljem svijeta.

U nedjelju popodne papa će u zagrebačkoj katedrali predmoliti molitvu Večernje u zajedništvu s biskupima, svećenicima, redovnicima, redovnicama, bogoslovima i sjemeništarima. Potom će se pomoliti na grobu blaženog kardinala Alojzija Stepinca.

Priopćenje su potpisali predsjednik HBK đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit Marin Srakić te ministar vanjskih poslova i europskih integracija i predsjednik državnog odbora za pripremu i praćenje posjeta svetog oca Benedikta XVI. Republici Hrvatskoj Gordan Jandroković. ■

Priopćenje s izvanrednog plenarnog zasjedanja HBK

Zagreb, 25. i 26. siječnja 2011.

Izvanredno plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, pod predsjedanjem mons. Marina Srakića, đakovačko-osječkog nadbiskupa i predsjednika HBK-a, održano je 25. i 26. siječnja u prostorijama Nadbiskupijskog pastoralnog instituta u Zagrebu. Na zasjedanju je prisustvovao i apostolski nuncij u RH mons. Mario Roberto Cassari.

Prvoga dana zasjedanja, u utorak 25. siječnja, biskupi su ugostili predstojnika novoutemeljenog Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije nadbiskupa mons. Salvatorea Rina Fisichellu koji je članove HBK-a upoznao s glavnim ciljevima i temeljnim odrednicama nove evangelizacije. Naglasio je da osnivanjem toga vijeća Papa želi dati zamah misijskom duhu Crkve napose u onim mjestima gdje je vjera oslabila izloženom posljedicama sekularizma. Krizu koju danas proživljavamo nadbiskup Fisichella sažeo je u rečenici: "Bog danas nije zanijekan, on je nepoznat", te istaknuo da je u svome planu spasenja Gospodin postavio nas, a ne druge, da preuzmemo odgovornost za to kakva će biti budućnost i da budemo spremni dati odgovor ljudima našega doba. Odgovoriti na taj izazov

znak je vjere i zahtijeva od nas zdrav realizam, zaključio je.

Glavna tema zasjedanja bila je priprava za pohod pape Benedikta XVI. Hrvatskoj koji će biti 4. i 5. lipnja ove godine. Biskupi su upoznati s detaljima pripreme za taj veliki događaj koji će biti snažan znak nade za naš narod i Crkvu te su dali smjernice za buduće aktivnosti koje treba poduzeti kako bi papin pohod bio što plodonosniji. Posebno je istaknuta važnost duhovne pripreme u obiteljima, zajednicama mladih i u župnim zajednicama. U tome smislu biskupi su priredili molitvu koja će se moliti u crkvama i obiteljima s nakanom za obitelji i uspjeh papina pohoda. Usuglašeno je i pismo vjernicima u kojem biskupi podsjećaju na značenje dosadašnjih pohoda Svetoga Oca našoj domovini te potiču vjernike i katoličke obitelji da se zauzeto uključe u pripremu te se otvorena srca odazovu i dođu na susret s Papom.

Biskupi su razmotrili i druga crkvena pitanja te su se osvrnuli na aktualnu situaciju u društvu. ■

Tajništvo Hrvatske biskupske konferencije

Pismo biskupa HBK prigodom pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj

Draga braćo i sestre!

1. Crkva i narod koje pohodi nasljednik sv. Petra Apostola blagoslovljeni su. Zbog toga nas je velikom radošću ispunila vijest da je papa Benedikt XVI. prihvatio naš poziv da dođe u Hrvatsku i da će biti s nama u Zagrebu 4. i 5. lipnja ove godine.

Čuvajući spomen na tri pohoda sluge Božjega pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj, nije teško oživjeti sjećanja na ljepotu tih susreta. Oni su se događali u važnim trenucima naše crkvene i nacionalne povijesti, a u sebi su uvijek nosili sadržaj i smisao koji ne ostaju na prolaznosti doživljaja.

Tako je i ovaj put s papom Benediktom. On dobro poznaje prilike u kojima živi Crkva u Hrvatskoj i okolnosti u kojima se nalaze hrvatski ljudi. Susreti u vjeri predvođeni Svetim Ocem povezuju prošlost i sadašnjost, prolaznost i vječnost, primanje i darivanje, otkrivajući im značenje za konkretno življenje. U njihovu je središtu vjera, razmatranje Božje riječi, euharistija, moli-

tva za zagovor Blažene Djevice Marije i svetih, a glas se apostolskoga učiteljstva iz jedne mjesne Crkve proširuje na cijeli svijet.

Kao narod i kao pripadnici Katoličke crkve povezani smo s Petrovim nasljednicima brojnim nitima koje često i rado ističemo. Oni su nam bili najbliži i najvjerniji u najtežim trenucima naše povijesti. Zahvaljujući toj blizini, oblikovana je naša bogata kulturno-povijesna odnosno duhovna baština po kojoj smo lako prepoznatljivi kao graditelji i baštinici europske kulture. Ta nas povezanost obvezuje na oslušivanje onoga što danas Duh Sveti po Benediktu XVI. govori našoj Crkvi i narodu.

Ovaj nam put Sveti Otac dolazi u ozračju ozbiljne kulturalne, gospodarske i političke krize, iza koje se zapravo nalazi duboka kriza duha. Ta kriza širi malodušnost, produbljuje ideološke i ine podjele, pojačava nezadovoljstvo, s teško vidljivim putovima izlaska. Papa dolazi u vrijeme kada se Hrvatska nalazi pred ulaskom u Europ-

sku uniju, što nas stavlja pred nova pitanja i iza-zove, bremenite očekivanjima i nesigurnostima.

I dok smo s jedne strane svjesni svega toga, s druge strane iz prijašnjih smo pohoda iskusili da svaki papin pastirski pohod ljudima donosi nadu, vraća ponos, budi nutarnju snagu, daje ohrabrenje i učvršćuje samosvijest o vlastitim vrijednostima i plemenitosti koja postoji u našem narodu.

2. U svome odgovoru na naš poziv Papa je kao glavni povod dolaska k nama naveo proslavu Nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji koji se prvi put organizira u našoj domovinskoj Crkvi, kao i molitvu na grobu bl. Alojzija Stepinca. Time je naznačio i ključ čitanja cjelokupnoga pohoda.

Bračna zajednica je izvor i temelj, a obitelj prva i životna stanica ljudskoga društva. Obitelj je i prva škola društvenih kreposti bez kojih ljudsko društvo ne može opstati, jer se sve one vrline koje ono cijeni i treba rađaju i nadahnjuju poglavito u obitelji. Iskonsko i odgovorno zajedništvo koje se njeguje u obitelji temelj je i škola društvenog zajedništva i solidarnosti. Obiteljski je odgoj, stoga, od presudnoga značenja i za život čitavoga društva.

Crkva se od svojih početaka oblikuje kao obitelj i živi ozračje doma, kućne Crkve. Osim toga, od najranijih vremena ona raste iz najizvršnijega svjedočanstva vjere: mučeništva, viđenoga kao ostvarenje dara ljubavi i nasljedovanja Krista. Stavimo li te dvije teme zajedno, naći ćemo se pred odrednicama otajstva Crkve, Kristove ljubavi prema njoj po utjelovljenju i vazmu.

Ne možemo, zato, zaobići tako očite, ujedno i tako žalosne poteškoće kroz koje prolazi hrvatska obitelj danas, a koje posljedično ugrožavaju i budućnost čitavoga naroda. Spominjemo velik broj mladih koji zbog nezaposlenosti i neriješenoga stambenog pitanja odgađaju ulazak u brak, nezaposlenost i socijalne probleme, porast rastava, ovisnosti i obiteljskoga nasilja, sve

rasprostranjeniji zajednički život "na probu", na određeno vrijeme, bez obveza, kao ni snažne pritiske koji niječu, pa i otvoreno napadaju vrijednost braka i obitelji.

Odlučili smo, zbog toga, započeti sa slavljenjem nacionalnih susreta kojima želimo promicati bračne i obiteljske vrijednosti, snažiti zdravu samosvijest hrvatskih katoličkih obitelji, pokazujući im da nisu osamljene i prepuštene sebi.

3. Sveti Otac, osim što će predvoditi svečano euharistijsko slavlje na zagrebačkom hipodromu u nedjelju 5. lipnja 2011., dan prije, u subotu 4. lipnja, susrest će se i progovoriti predstavnicima svijeta kulture, znanosti, umjetnosti, gospodarstva, politike, športa, zatim predstavnicima vjerskih zajednica te diplomatima. Nakon toga susreta bit će u zajedništvu s mladima na zagrebačkom Trgu bana Josipa Jelačića. U nedjelju popodne u zagrebačkoj će prvostolnici predvoditi časoslovnu molitvu večernje, u zajedništvu sa svećenicima, redovnicima, redovnicama, bogoslovima, sjemeništarcima, redovničkim kandidatima i kandidaticama. Gledajući program pohoda, mogli bismo reći da ti pastoralni susreti zadiru u sva područja crkvenoga i društvenoga djelovanja.

Nadamo se da će ti susreti uroditi ponajprije plodom zajedništva, u skladu s izabranim geslom: "Zajedno u Kristu". Odrednica zajedništva iz toga gesla nije poglavito društvene naravi okupljanja, nego teološke naravi sakramentalne sjedinjenosti i pripadnosti koja se ne može do kraja objasniti društvenim procesima, ali se tiče cjelokupnoga društvenog života. Stoga bi nam bilo drago da ljudi iz svijeta kulture, znanosti i umjetnosti, gospodarstva i politike čuju otvorena srca i duha poruke Svetoga Oca i glas Crkve.

Osobito pak očekujemo da će mladi još oduševljenije upoznavati snagu vjere, otkrivati svoj crkveni identitet, odvažno svjedočiti kršćansku prisutnost u društvu, slijedeći uzore svetih, zalažući se za dobro po sebedarju i po snazi križa.

Molitva za obitelj povodom Nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji i pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj (4-5. lipnja 2011.)

Gospodine Bože, izvore života i ljubavi, blagoslivljamo te i zahvaljujemo ti što si darom svoga Sina posvetio zajedništvo obitelji.

Radujući se dolasku pape Benedikta u našu hrvatsku domovinu, povjeravamo ti: roditelje i djecu, djedove i bake, mladiće i djevojke.

Molimo te da našim obiteljima daješ snagu za velikodušno prihvaćanje dara života.

Obiteljske domove ispuni svojim Duhom,

da budu mjesta molitve i kršćanskih kreposti, uzajamnoga poštivanja, nesebičnosti i opraštanja, te osjetljivosti za potrebe bližnjih.

Sve nas ispuni životnom radošću, da te svjedočimo u ljepoti otajstva Crkve, i da ti – po uzoru i zagovoru Blažene Djevice Marije i sv. Josipa – služimo u vjernosti i istini, zajedno u Kristu, koji s tobom u Duhu Svetome živi i kraljuje u vijeke vjekova. Amen.

4. Braćo i sestre, da bismo se što bolje pripravili za susrete s Benediktom XVI. i da bi oni ostavili plodonosan trag u našim životima, Hrvatska biskupska konferencija pripremila je prigodne kateheze. Stoga pozivamo župnike i ostale pastoralne djelatnike da se po svojim biskupijama, dekanatima, župama zauzmu u organiziranju susreta obitelji i mladih na kojima će se razmišljanjima, molitvom, inicijativama dati nov zamah našoj crkvenoj prepoznatljivosti.

Nadalje, znajući da svako djelo Crkve prati molitva, sve vas pozivamo da se molite za obitelji. Ta zajednička molitva uputit će nas prema zajedničkom slavlju, ali i zbližavanju cijele domovinske Crkve. Zato smo pripremili prigodnu molitvu da bismo je svi molili svake nedjelje na kraju euharistijskih slavlja i u drugim prigodama liturgijske, obiteljske i osobne molitve.

Potičemo sve vas u obiteljima da u ovome vremenu pripreme u svojim domovima živite ozračje molitve i "kućne Crkve". Budite poticaj jedni drugima: roditelji djeci, djeca roditeljima, da među vama zaživi zajednička molitva, da u vašim domovima postoje znakovi kršćanske vjere, da se okupite na zajedničko čitanje Svetoga pisma, da kao obitelj ne zaboravite zahvaliti Bogu za darove, naročito za dar jednih drugima, te zazivati njegovu pomoć u nevoljama. To je izazovan put i zadaća koja nas oslobađa za vedrije svjedočenje ljepote svoje vjere u društvu i daje razlog za naše zajedničko slavlje sa Svetim Ocem.

Pozivamo vas, drage katoličke obitelji, pozivamo vas, dragi mladi, i sve vas, katolički vjernici, da se odazovete i dođete na susrete s papom

Benediktom, da prepoznate da tih dana trebamo biti u Zagrebu, okupljeni ponajprije u radosti vjere i očitovanju ljepote Crkve.

Moleći blagoslov od Gospodina, zagovor Blažene Djevice Marije, Majke i Kraljice obitelji, brižni pogled sv. Josipa, zaštitnika Hrvatske, i blaženoga Alojzija, svjedoka vječne istine, u zajedništvu sa svima svetima radujemo se slavlju s našim papom Benediktom XVI. ■

*U Zagrebu, na blagdan Obraćanja sv. Pavla
Apostola, 25. siječnja 2011.*

Marin Srakić, nadbiskup đakovačko-osječki, predsjednik HBK-a, v. r.

Josip kardinal Bozanić, nadbiskup zagrebački, v. r.

Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski, v. r.

Ivan Devčić, nadbiskup riječki, v. r.

Želimir Puljić, nadbiskup zadarski, v. r.

Slobodan Štambuk, biskup hvarski, v. r.

Juraj Jezerinac, vojni ordinarij, v. r.

Ante Ivas, biskup šibenski, v. r.

Antun Škvorčević, biskup požeški, v. r.

Ivan Milovan, biskup porečki i pulski, v. r.

Valter Župan, biskup krčki, v. r.

Josip Mrzljak, biskup varaždinski, v. r.

Vlado Košić, biskup sisački, v. r.

Mile Bogović, biskup gospičko-senjski, v. r.

Nikola Kekić, biskup Križevačke eparhije, v. r.

Vjekoslav Huzjak, biskup bjelovarsko-križevački, v. r.

Đuro Hranić, pomoćni biskup đakovačko-osječki, v. r.

Valentin Pozaić, pomoćni biskup zagrebački, v. r.

Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački, v. r.

Mijo Gorski, pomoćni biskup zagrebački, v. r.

Mate Uzinić, imenovani biskup dubrovački, v. r.

Neprihvatljivost predloženih izmjena zakona o vodama

Izjava Komisije "Iustitia et pax" Hrvatske biskupske konferencije

"Zabrinutost zbog zakona o vodama" bio je razlog i naslov izjave Komisije "Iustitia et pax" HBK od 23. rujna 2009. godine. Naime, tada je Vlada iznenada iz zakonodavnog postupka povukla nacрте zakona o vodama i o financiranju vodnoga gospodarstva koji su već bili prošli drugo čitanje u Hrvatskom saboru. Novoimenovano povjerenstvo samo je za nekoliko dana izradilo posve nove nacрте.

U toj smo izjavi naveli razloge zabrinutosti. Zakoni su u međuvremenu doneseni. Sada, godinu dana poslije, Vlada predlaže nove izmjenе zakona o vodama. Zapravo se predlaže preustroj javne ustanove Hrvatskih voda u trgovačko društvo. I ovaj put način donošenja i sam sadržaj

povećavaju zabrinutost za to najvažnije hrvatsko nacionalno blago (Naše temeljne postavke s obzirom na odnos prema vodi kao javnom dobru iznijeli smo, među ostalim, u naše dvije izjave objavljene u knjizi "U Službi pravde i mira", Zagreb, 2009.: Prava i dužnosti prema vodi i moru, str. 153 - 164; Zabrinutost zbog zakona o vodama, str. 201 - 205).

Predložene izmjene ne podržavamo jer otvaraju vrata privatizaciji i poskupljenju usluga. No, to ne znači da Hrvatske vode kao javno poduzeće mora izvršiti stanovite promjene. To smo naglašavali tijekom izrade Strategije gospodarenja vodama. Zacijelo je tadašnji otpor određenih lobija da se provede nužni preustroj

jedan od razloga da ono što danas imamo kao Strategiju nije strategija koja bi odražavala jasan društveno-politički konsenzus s obzirom na to veliko nacionalno dobro i jasne mehanizme zaštite od bilo kakvog ugrožavanja njegova općedruštvenoga karaktera javnog dobra univerzalne namjene i nacionalnog strateškog interesa. U nedostatku takve strategije pojedini su lobiji mogli krojiti i provoditi planove i programe sukladno vlastitim interesima. Jednako tako je bilo moguće ishitreno donošenje novih zakona, poput najnovijeg koji se nalazi na klupama narodnih zastupnika u Hrvatskom saboru, koji zbog neadekvatnih interdisciplinarnih studija teško mogu biti kvalitetni. Oni mogu samo pobuđivati nepovjerenje s pretpostavkama da se radi o borbi već postojećih i nekih novih interesnih skupina za prevlast nad onim što ne može biti ničije vlasništvo.

- Osim posve neadekvatnog načina predlaganja promjena zakona, obzirom na smjernice Okvirne direktive Europske unije o vodama, nejasni su motivi i problematični sadržaji predloženih promjena:

-- Trgovačko društvo ne može i neće braniti niti obraniti javni interes u sektoru voda. Cilj trgovačkog društva je profit, a ne obrana javnog interesa.

-- Korisnici usluga - a to su svi hrvatski građani - neminovno će morati plaćati više nego sada, jer će trebati pokriti porez za usluge posredstvom trgovačkog društva.

-- Trgovačko društvo po svojoj naravi lakše je privatizirati nego javnu ustanovu, što su Hrvatske vode danas. Isti je položaj i opasnost za tvrtke koje upravljaju lokalnim sustavima vodovoda i odvodnje, ali što doduše postojeći zakon isključuje kao mogućnost. No, poučeni vještinom zloraba i lakoćom ishitrenih promjena zakona, kao i u nedostatku adekvatne strategije, ni te stavke u zakonu ne ostaju nedodirljive pojedininim interesnim skupinama. Uostalom, izgleda da se takvim intencijama odškrinjuju vrata medijskim najavama da bi i Crkva uzela svoj paket dionica za namirivanje državnih dugova za nepovrativa crkvena dobra. Na takvo što Crkva zacijelo ne bi nikada pristala jer bi time kompromitirala temeljne etičke vrijednosti i stavke socijalnog nauka Crkve o javnom dobru univerzalne namjene.

- Osim toga, najavljeni preustroj Hrvatskih voda ne jamči bolju zaštitu vodnog dobra. Tako, primjerice, nema govora ni u postojećem zakonu ni u predloženim promjenama odluke o socijalnom rangiranju cijena vode što bi imalo dvojake učinke: s jedne strane, jamčilo bi siro-

mašnjim slojevima naših građana pristupačnu cijenu za opskrbu životno neophodnim količinama vode; s druge pak strane, taj bi mehanizam stimulirao odgovorniju potrošnju svih, a time i povećanje svijesti odgovornosti u svim segmentima potrošnje, zaštite i očuvanja tog životnoga elementa. Raditi nam je sve do razine stava strahopoštovanja pred vodom, tim životnim Božjim darom. Nipošto se ne može nadati niti očekivati da će neko trgovačko društvo učinkovito provoditi mjere svekolike zaštite i svijesti odgovornosti.

Stoga apeliramo na narodne zastupnike da predložene promjene ne usvoje, već da traže od predlagatelja da u ovom i svim drugim oblicima promjena legislative u sektoru voda u te procese uključi predstavnike svih relevantnih struka, te da sve bude "on line", dostupno svim zainteresiranim stranama i građanima. Takav proces je, uostalom, u skladu i s Okvirnom direktivom Europske unije o vodama. No, više od toga, vode su javno (nacionalno) dobro, kao i vodna infrastruktura - a posebno komunalna. Stoga se to ne može prodavati, otuđivati niti može biti sredstvom stvaranja profita trgovačkih društava. To znači da političari i državne institucije nisu ovlašteni trgovati javnim dobrom ili ga otuđiti jer ih za to nitko nije ovlastio. To im je pravo Ustavom uskraćeno. Oni prema Ustavu moraju održavati to dobro i njime upravljati na dobrobit svih građana, kojima javno dobro pripada.

Apeliramo na sve stručnjake koji su se u začuđujućoj mjeri dali ušutkati, ili koji se zbog raznih razloga ne usuđuju oglasiti u javnosti, da udruže svoje znanje i daju svoj doprinos u obrani tog, gotovo posljednjeg "obiteljskoga srebra" svima zajedničke domovine Hrvatske. Od predlagatelja pak tražimo da ih angažira u tom procesu, ali ne tek pro forma. Osim toga, neophodno je institucionalno osnažiti baš tu struku i osloboditi prostor njezina stručnog i savjesnog djelovanja.

Posebno apeliramo na sve renomirane znanstvene ustanove i udruženja u Republici Hrvatskoj da svojim znanjem i autoritetom dadu svoj doprinos u ovoj prevažnoj tematici. Naše uključivanje u javnu raspravu o vodama proizlazi isključivo iz socijalnog nauka Crkve čiji je integralni dio zalaganje, zaštita i promocija općeg dobra, a voda je nedvojbeno dio općeg dobra i ne može se promatrati isključivo kroz tržišne kategorije. ■

*U Zagrebu, 9. veljače 2011.
mons. Vlado Košić, biskup sisački,
predsjednik Komisije HBK "Iustitia et pax"*

DEKRETI I IMENOVANJA U VOJNOM ORDINARIJATU

Obavijest iz Ureda Vojnog ordinarijata o promjenama unutar dekanata Vojnog ordinarijata

O. Zdravko Barić, kapelan u Vojnoj kapelaniji „Sv. Bartolomeja i Sv. Petra apostola“ u Zagrebu, 6. prosinca 2010. godine imenovan je dekanom Zagrebačkog dekanata na pet godina. Istoga dana, vojni kapelan **o. Ante Vukoja**, koji je do sada obavljao službu vršitelja dužnosti dekana Zagrebačkog vojnog dekanata, razriješen je službe.

Obavijest iz Ureda Vojnog ordinarijata o osnivanju Ekonomskog vijeća Vojnog ordinarijata

Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac 24. siječnja 2011. godine osnovao je **Ekonomsko vijeće** Vojnog ordinarijata u RH. U Ekonomsko vijeće imenovani su: **o. Jakov Mamić**, generalni vikar Vojnog ordinarijata, koji će i predsjedati vijećem kao ovlaštenik Vojnog ordinarijata, te članovi vijeća: **Dragan Logarušić**, ekonom Vojnog ordinarijata, **bojnik Petar Klarić**, načelnik Odjela za potporu Vojnom ordinarijatu (MORH), **Josip Zagorščak**, načelnik Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom (MUP) te **o. Zoran Vujičić**, vojni kapelan na HVU.

Obavijest iz Ureda Vojnog ordinarijata o imenovanjima i razrješenjima u Vojnom ordinarijatu

O. Jakov Mamić, svećenik Hrvatske karmelske provincije svetog Josipa, koji je obavljao službu biskupskog vikara za pastoral u Vojnom ordinarijatu, 1. siječnja 2011. godine razriješen je navedene dužnosti te imenovan generalnim vikarom Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj.

Don Josip Stanić, svećenik Hrvatske salezijanske provincije svetog Ivana Bosca, koji je vršio službu policijskog kapelana u Policijskoj kapelaniji „Sv. Mihaela Arkandžela“ u Policijskoj akademiji u Zagrebu, dekretom Vojnog ordinarijata od 1. veljače 2011. godine imenovan je biskupskim vikarom za pastoral Vojnog ordinarijata u RH. Uz svoju novu službu don Josip će nastaviti vršiti dušobrižničku skrb u policijskoj kapelaniji „Sv. Mihaela Arkandžela“ u Policijskoj akademiji u Zagrebu.

Novoimenovanim svećenicima - vojnim i policijskim kapelanima, kao i njihovim pomoćnicima želimo uspjeh u radu na dobrobit povjerenih im duša

Oproštaj generalnog vikara Vojnog ordinarijata mons. Josipa Šantića

Prigodom umirovljenja zbog zdravstvenih razloga u Vojnom ordinarijatu u četvrtak 9. prosinca upriličen je oproštajni susret prvog generalnog vikara Vojne biskupije u RH mons. Josipa Šantića sa suradnicima iz ministarstava: obrane, obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i unutarnjih poslova, kao i iz Glavnog stožera OS RH. Na susretu su nazočili: vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac, ministar obrane Branko Vukelić, ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Tomislav Ivić, državni tajnici MUP-a: Miljenko Radnić i Ivica Buconjić, državni tajnici MORH-a: Pjer Šimunović, Mate Raboteg i Željko Goršić, dvadesetak generala, savjetnici ministra unutarnjih poslova: Ivica Franić i dr. Josip Mihaljević, te savjetnica predsjednika RH Višnja Tafra.

Pozdravljajući okupljene goste na oproštajnom susretu mons. Šantić je poručio: "Prije četrnaest godina Božja providnost me je, po imenovanju vojnog ordinarija mons. Jurja Jezerinca i na nagovor kardinala Franje Kuharića, dovela s mojih otoka u Zagreb, na službu u Vojni ordinarijat u RH, Hrvatskoj vojsci, policiji i hrvatskim braniteljima. Na ovom četrnaestogodišnjem putu, u svom radu, susreo sam mnogo divnih ljudi punih razumijevanja i uvažavanja... Htio bih Vam reći veliko hvala za prihvaćanje i za razumijevanje moje posebnosti. Neka ova medalja koju Vam darujem bude znak naše daljnje povezanosti po kojoj ćemo se i dalje sjećati jedan drugoga, u

čemu će nas povezivati naša moralna vertikala u bogoljublju i domoljublju, blaženi Alojzije Stepinac. Ostajmo povezani u molitvama i u mislima, Vaš mons. Josip Šantić, generalni vikar Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj."

Ministar obrane uputio je mons. Šantiću riječi zahvale za sve što je preko Vojne biskupije učinio za Hrvatsku vojsku, njenu dobrobit u zemlji i inozemstvu. Ministar je naglasio da ovo svakako nije rastanak, te da će biti još susreta.

Ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske zahvalnosti i državni tajnik MUP-a zahvalili su se monsinjoru ispred svojih ministarstava.

Admirali i generali Hrvatske vojske uputili su sljedeću poruku generalnom vikaru: "Poštovani monsinjore Šantiću, dragi Josipe, imati čast poznavati Vas i boraviti u Vašem društvu, osjetiti toplinu Vašeg srca i iskreno prijateljstvo privilegija je koju ćemo čuvati kao posebnu dragocjenost. Svoj ste život posvetili drugima, bezuvjetno dajući ono najvrjednije što imate - svoju neizmjernu ljubav prema čovjeku, prema svojoj pastvi, prema pripadnicima Oružanih snaga. Pronosili ste kršćanstvo i katoličku vjeru na crti bojišnice tijekom samih početaka Domovinskog rata kada je krunica u rukama hrvatskog vojnika postala simbol istinske ljubavi i odanosti prema Domovini, predano radeći na ustrojavanju Vojnog ordinarijata i posjećujući hrvatske vojnike u mirovnim misijama diljem svijeta. Bili ste nam duhovna potpora, čvrst oslonac i mudar savjet-

nik kada nam je bilo najteže, drag prijatelj i sugovornik u trenutcima veselja... Nadam se da ćete svoje umirovljeničke dane posvetiti prvenstveno sebi, ali i ostaviti puno mjesta za Vaše poštovatelje i iskrene prijatelje. U našim srcima zauvijek ćete zauzimati posebno mjesto. Vaši generali i admirali Oružanih snaga Republike Hrvatske."

Mons. Šantić je vojnim kapelanima uputio pismo zahvale u kojem je istaknuo: "Draga braćo svećenici, starozavjetni mudrac veli da sve ima svoje vrijeme. Evo, poslije dugog promišljanja i molitve zamolio sam vojnog biskupa da me stavi u stanje mira što je on prihvatio te ono stupa s 1. siječnjem 2011. godine. Prigodom mojeg odlaska želim vam reći jedno veliko hvala na suradnji koju smo gojili preko trinaest godina. Kako se ne sjetiti onih prvih trenutaka kada smo zajednički tražili kako približiti Isusa našim vojnicima i policajcima. Još ima kapelana koji su prvi primili dekrete 10. veljače 1998. godine. To su oni koji su zajedno s biskupom i sa mnom podnosili tegobu dana i žege. Zatim traganje za modelima kako raditi... Sve će to ostati u meni u mom sjećanju kao draga uspomena i poticaj za molitvu za sve vas koji ostajete na njivi Gospodnjoj drage nam biskupije. Ja ostajem i dalje član prezbiterija Vojnog ordinarijata u kojeg sam inkardiniran. I na kraju, dok vam se preporučujem u molitve molim za oprostjenje ako sam prema bilo kome od

vas bio nepravedan i možda ga uvrijedio, a u isto vrijeme opraštam svima onima koji osjećaju da su mene povrijedili".

Sutradan 10. prosinca, poslije svete mise u kapeli Vojnog ordinarijata koju je predvodio mons. Šantić, oprostio se od djelatnika ordinarijata. Pozvao je da mu oprostite pogreške i da se mole za njega. Poslije svete mise posebno se zahvalio vrhovnoj poglavarici sestara Služavki Malog Isusa s. Maria-Ani Kustura. ■

Mons. Josip Šantić, generalni vikar Vojnog ordinarijata, rođen je u Postirama na Braču 25. ožujka 1946. godine kao deveto od desetoro djece obitelji Šantić. Završava sjemenišnu gimnaziju u Zadru 1964., te iste godine upisuje teologiju u Splitu. Zaređen je za svećenika 29. lipnja 1970. godine u Komiži na otoku Visu. Nakon ređenja postaje kapelanom župniku don Anti Marušiću u rodnim Postirama, a posluhuje i malu župu Splitsku, da bi 1971. godine bio imenovan župnikom Vrsnika i Pilava, te katehetom srednjoškola u Jelsi.

Već 1977. godine imenovan je rektorom Centralnog bogoslovnog sjemeništa u Splitu i na tom mjestu ostaje pet godina. 1982. godine tadašnji ga hvarski biskup traži da se vrati na Hvar, gdje ga imenuje generalnim vikarom hvarske biskupije i katedralnim župnikom. Te dvije dužnosti nastavlja obavljati i nakon 30. travnja 1989. godine, kad je mons. Slobodan Štambuk imenovan hvarskim biskupom. U razdoblju od 15 godina djeluje kao kateheta otoka i grada Hvara, u pastoralu obitelji i mladih, a radi i na obnovi nekretnina (hvarska katedrala, župne crkve u Vrsniku, Pitava, obnova bogo-

slovije u Splitu). Kao svećenik i dragovoljac bez oružja sudjeluje u Domovinskom ratu na bojištima Velebita, Novigrada Zadarskog i na rtu Pelegrinu (Hvar), svjestan koliko je bilo potrebno biti blizu našem vojniku.

Kad se 1997. godine osnovala Vojna biskupija u RH, biskup Jezerinac poziva ga u Zagreb za generalnog vikara, na što se odlučuje šest mjeseci kasnije, na nagovor kardinala Kuharića. Sveti Otac imenovao ga je osobnim prelatom. Nositelj je odlikovanja Lurdskeg svetišta "počasnog kapelana" s pravom nošenja prsnog križa. Ovo odlikovanje ustanovio je papa Pio X. prigodom 100. obljetnice lurdske ukazanja i, koliko je nama poznato, mons. Šantić jedini je Hrvat njime odlikovan. Mons. Šantić je začasni kanonik hvarskog kaptola. Zrinska garda iz Čakovca proglasila ga je počasnim članom. Počasni je član Antropološkog društva Hrvatske. Nositelj odličja sa zlatnim zmajem Braće hrvatskoga zmaja. Također je nositelj odličja Županije splitsko-dalmatinske te Grada Hvara.

Od dolaska u Zagreb, njegov moto je: "Približiti Isusa Krista hrvatskom vojniku, hrvatskom časniku i hrvatskom policajcu".

Božićno čestitanje vojnom biskupu Jurju Jezerincu

U utorak 21. prosinca u zgradi Vojnog ordinarijata, uz biskupskog vikara za pastoral o. Jakova Mamića, okupili su se vojni i policijski kapelani, pomoćnici kapelana, djelatnici Vojnog ordinarijata, djelatnici MORH-ova Odjela za potporu Vojnom ordinarijatu i djelatnici MUP-ova Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom, na tradicionalnom božićnom čestitanju vojnom biskupu.

Rezimirajući događanja u biskupiji u protekloj godini i govoreći o planovima za budućnost biskupski vikar je istaknuo:

Poštovani oče biskupe, običaj je da se kler i bogoslovi Vojne biskupije, pomoćnici kapelana i svi uvaženi djelatnici Vojnog ordinarijata svake godine okupljaju da bi zajedno s vama zahvalili dragom Bogu za godinu koja odlazi te vam izrazili svoje osjećaje i uputili iskrene čestitke za Božić i Novu godinu.

Drago nam je, prije svega, vidjeti vas u dobrom i vedrom raspoloženju što nama, vašim suradnicima, znači da umijete nadilaziti one izazove života koji nisu uvijek u skladu s našim očekivanjima te nas stavljaju na kušnju. Znademo da kao najodgovornija osoba Ordinarijata, imate i onih vama specifičnih problema koji se tiču kako osoblja tako i pastoralnog tijeka i planova, a predmet su vašeg osobnog susreta u vjeri s Gospodinom Bogom. Vjerujemo također da je vaše raspoloženje takvo upravo zbog tog vašeg intimnog susreta s Ocem koji vidi i razumije i ono što mu niti ne umijemo reći.

Odmah se iskreno ispričavam svima vama, gospodo kapelani, pomoćnici i djelatnici, što neću taksativno navoditi detaljne i pokazatelje vašeg djelovanja. Bilo bi to nemoguće. A ostavimo nešto i za oči onoga koji sve vidi i ništa mu ne promiče, našega Gospodina Isusa Krista.

Kratki pogled na godinu na izmaku

1. Suradnja i nada. Ako bismo htjeli sažeti raspoloženje i djelovanje ljudi u službi Ordinarijata u godini koja izmiče, čini nam se, da bismo to mogli izreći ovim riječima: suradnja i nada. Suradnja je vrijednost koja je obilježila naše odnose i obveze, a nada ostaje kao bitno uporište cjelokupne naše budućnosti. Uvjereni smo da među nama nema niti jednoga (i niti jedne) koji nije uložio ono što je znao i mogao, ne samo da vama olakša vođenje Vojne biskupije kao ustanove i kao dušobrižničke stvarnosti, nego je svaki i sam tražio načine da bolje spozna i promakne poslanje svojstveno svećeničkom, redovničkom i vjerničkom identitetu. Suradnja, mislim da možete to i posvjedočiti, ni od koga vam nije uskraćena, makar ponekad moglo i izgledati da ona i nije na dohvat ruke. Svi smo mi različiti ljudi, pa stoga i naši pristupi nose obilježje ne samo različitosti, nego ponekad i upornog inzistiranja na vlastitom pristupu. Ne vjerujem da se ovakva stanja mogu nazvati „ne-suradnjom“, nego radije traženjem provjere vlastitih stavova i pristupa. Da je to tako pokazuje i ovo naše zajedništvo, radost i međusobno povjerenje i razumijevanje.

2. Dva velika hodočašća te posebna lokalna hodočašća. U ovoj godini, osim onih redovitih pastoralnih i duhovnih zbivanja kao što su euharistijska i druga sakramentalna slavlja, kateheze, seminari, tribine i drugi oblici koje svaka kapelanija savjesno i odgovorno nosi, bilo je i drugih značajnijih događaja koji dadoše obilježje ovoj ustanovi ne samo u medijima, nego i u životu onih koji u njima sudjeluju. Navodim, prije svega, dva velika hodočašća, ne ignorirajući i druga na razini postrojbi ili kapelanija, bilo ona vojna bilo policijska. Riječ je o međunarodnom hodočašću u Lourdesu i o nacionalnom u Mariju Bistricu na kojima sudjeluje zamjetan broj vjernika pripadnika vojnih i redarstvenih snaga RH. Ova hodočašća ne samo da nas prezentiraju u europskoj i domaćoj javnosti, nego su ona odlične medijacije stvaranja žive eklezijalne komunije na razini svih pripadnika naše Vojne biskupije. S njima se putuje, blaguje, razgovara, pjeva, slavi, doživljava ponos nacionalnoga, ali i teret puta i svega što je takvom obliku iskazivanja pobožnosti svojstveno. Jedni drugima smo neposredni i otvoreni za svaku vrst dobra. Naročitu zahvalnost dugujemo ne samo kapelanima i njihovim pomoćnicima, nego i osobito načelniku Odjela za potporu MORH-a Petru Klariću, kao i načelniku Odjela za potporu MUP-a Josipu Zagorščaku i njihovim suradnicima. Naravno da ova dva hodočašća zahtijevaju i dalje veliku organizacijsku, duhovnu i pastoralnu pozornost svih nas, ali i istančani sluh vjere za suradnju na svim presudnim razinama, a osobito odjela za potporu, kapelana i pomoćnika. Kao pastoralni vikar iskreno potičem i ohrabrujem sve koji po svojoj ulozi u Ordinarijatu i dalje moraju nositi velik dio brige i tereta za učinkovitu provedbu ovih pobožnosti koje su, inače, sastavnice povijesnog pobožnog pristupa svojstvene hrvatskom vjerniku. Ovom zgodom dodatno želimo iskreno zahvaliti kako već spomenutima tako i osoblju ekonomata, tajnicama i tajnicima, kancelaru, sestrama Malog Isusa i svima koji su vremenom, ulogom i ljubaznošću pridonijeli kvaliteti ovih čina pobožnosti. Istovremeno, potrebna će nam biti još učinkovitija suradnja ne samo s kapelanima nego i na organizacijskoj razini „obaju krila pluća“ Ordinarijata: vojnog i redarstvenog.

3. Projekt duhovnih vježbi. Svojim značenjem za produbljeni pastoral unutar Vojne biskupije imamo milost velikog projekta koji u nama, možda, još uvijek nije dosegao adekvatnu svijest o njegovom značenju. Svi znadete da je riječ o „projektu duhovnih vježbi“. On je zaslugom nesebičnog rada kapelana dobrim dijelom implementiran, te zahvaća sve razine vjernika zajedno s djelatnicima Ordinarijata, ali zahvaća i same

kapelane kao i njihove pomoćnike. Osjećam da ćemo morati zajedno duhovno raditi kako bi upravo ovaj projekt, zajedno s već spomenutim hodočašćima, postao središnja pastoralna aktivnost čiji bi cilj bio ne samo vjernička rekonstrukcija nutarnjeg života povjerenih nam vjernika, nego bi izvršno poslužio stvaranju duhovne svijesti, ili „osjećaja vjernika“ naše Vojne biskupije. Držimo ih odličnim načinima vjerničkog okupljanja i osmišljavanja snagom duha, riječi, molitve, razmišljanja i euharistije. U njima vjernici mogu osobito doživjeti nezamjenjivu ulogu svojih prezbitera i iskusiti njihovu raspoloživost za svoja pitanja i traženja na razini vjere. Mislim da nam predstoji ozbiljan rad, zajedništvo i sustavno pristupanje ovom projektu kako bi se on zaista mogao događati u duhu velikog učitelja duhovnih vježbi svetog Ignacija Loyolskoga. Ovdje bismo molili sve naše kapelane, dijecezanske i redovničke, da ozbiljno razmisle o načinu propagande za ove susrete kao i o najpogodnijem mjestu i vremenu njihovog održavanja. Istovremeno, ne možemo ne zamoliti prvenstveno „sinove“ svetog Ignacija, učitelja duhovnih vježbi, da razmisle kako što učinkovitije postaviti program i naći prikladne sadržaje za plodno događanje „duhovnih vježbi“. Ne bismo u tome zaobišli niti braću svetog Don Bosca koji nas odlično uči kako raditi s drugima, a karmelićane, dominikance, monfortance u tom projektu trebamo kako bi svaki od njih snagom svoje redovničke karizme pridonio što boljoj izvedbi ovog pothvata.

4. Čini nam se da postoje još dva događaja, koje ne možemo zaobići u ovom kratkom presjeku godine koja je na izmaku: dekanatska vizitacija u našem Ordinarijatu te odlazak mons. Josipa Šantića iz aktivne službe u Vojnom ordinarijatu.

S obzirom na „dekanatsku vizitaciju“ koja je ponegdje još uvijek u tijeku, iskreno se nadamo da će nam ona pomoći u sagledavanju pravog stanja sveukupne pastoralne djelatnosti u našim vojnim i redarstvenim kapelanijama. Osobito dragocjene bi mogle biti naznake naših kapelana i dekana s obzirom na eventualne potrebne pomake, premišljanja, traženje novih pristupa u sveukupnom pastoralu. Pokazat će nam, nadamo se, ne samo brojke, nego i stvarni evanđeoski život u našim kapelanijama.

Vojni ordinarijat definitivno je napustio 10. prosinca 2010. godine njegov dugogodišnji uvaženi član i inkardinirani svećenik generalni vikar mons. Josip Šantić. Otišao je na vlastitu zamolbu, a razlog odlaska je njegovo zdravstveno stanje. Ono je takvo da zahtijeva veći mir i smireniji život. Ne možemo ne primijetiti da je uloga mons. Šantića iznimno velika, ne samo u formiranju Ordinarijata, nego i u njegovom sveukupnom funk-

cioniranju. Rekli smo da smo svi vrlo različiti, pa to vrijedi i za mons. Šantića, ali sve te nijanse različitosti ne mogu zamagliti njegov bitni doprinos ovoj ustanovi. Njegova stručna riječ i jaka volja nedostajat će nam, pa ćemo se morati dodatno angažirati kako bi se njegova odsutnost pretvorila u kolektivnu odgovornost svih nas. Dužni smo mu zahvalnost, ali osobito molitvu da uzmogne vjernički izdržati kušnju svojeg zdravstvenog stanja. Potrebna mu je naša molitvena pomoć, ljudska bliskost i potpora te naše razumijevanje, a iskreno se nadamo da tu kao vjernici nećemo zatajiti. On i dalje obnaša dužnost generalnog vikara ovog ordinarijata sve dok biskupov dekret o razrješenju i umirovljenju, napisan na zamolbu mons. Šantića, ne stupi na snagu.

Neki naglasci za godinu u koju uskoro ulazimo

Poštovani oče biskupe, uskoro ćemo ući u novu kalendarsku godinu. Ulazimo ovakvi kakvi smo, sa snagama i sposobnostima koje u sebi nosimo, ali s povjerenjem u Boga i zajedništvom u svećeničkom i vjerničkom poslanju koje nam Vi dajete u ovom ordinarijatu. Pred nama je vrijeme koje nije u našim rukama, ali smo pozvani u njemu živjeti i djelovati.

Ako ćemo neke događaje i područja djelovanja ovdje izdvojiti, time ne kanimo reći da one nespomenute smatramo nebitnima. Izdvajamo ih velikim dijelom zbog toga jer su složeniji te zahtijevaju pravovremeno razmišljanje, organiziranje i ulog svakoga od nas.

1. Dolazak Svetog Oca i moguća priprema. Područje koje će nas zahtijevati svakako je objavljeni dolazak svetog oca Benedikta XVI. u posjet Republici Hrvatskoj i Crkvi u njoj (4. i 5. lipnja 2011.). Ovaj dolazak spada u događaje ne samo od društveno-političke međunarodne važnosti za našu zemlju, nego za nas vjernike on je, iznad svega, pohod pastira zajednici - Crkvi okupljenoj oko Isusa Krista u ovom narodu. Naša uloga, mislimo da bi trebala biti pretežito duhovne naravi: učiniti od ovog događaja pravi događaj duhovne obnove svojih kapelanija. Čini nam se, stoga, da bi bilo dobro, da bez ikakvih primjesa trijumfalizma, u poniznosti i s osjećajem vjere i mjere, posegnemo za eklezijalnom katehezom, tribinama i raznim susretima unutar kapelanija o značenju Svete Stolice i posebno Svetog Oca u vjeri Crkve i u nacionalnom identitetu hrvatskog naroda. U tu svrhu, valjalo bi razmisliti na razini pastorala Vojne biskupije u dogovoru s Vama i zapovjednicima, kako doći do kvalitetnih imena stručnih osoba koje bi na razini kapelanija mogle objektivno i temeljito predstaviti i obrazložiti našim vjernicima predmetnu temu. Ako se

razmišljanje procjeni prihvatljivim, o njemu bi, zajedno s temom rezultata vizitacije, valjalo razgovarati na sastanku dekana i savjetnika u siječnju (22. siječnja 2011.), ali i prilikom skorašnjeg već uobičajenog susreta svih kapelana, koji je predviđen za 26. siječnja 2011. godine u popodnevnim satima.

2. Posjet "Ad limina" Svetom Ocu. Vama, oče biskupe, predstoji ovaj značajni susret sa Svetim Ocem. Bit ćemo vam posve na raspolaganju kako biste ga dobro pripremili u skladu s posebnošću ove biskupije i odredbama Crkvenog zakonika. Termin "Ad limina" još nam nije poznat, pa će trebati čekati dogovor HBK o tome.

3. Hodočašća i projekt duhovnih vježbi. Vraćamo se na već spomenuta ročišta i obveze glede međunarodnog hodočašća u Lourdes (17-24. svibnja 2011.) i nacionalnog hodočašća u Mariju Bistricu (2. listopada 2011.), ali i na druga važna hodočasnička zbivanja (hodočašće pomoraca - Trsat 9. svibnja 2011.; hodočašće hrvatske policije u Ludbreg 3. rujna 2011.; hodočašće HRZ-a i PZO u lipnju, „Odvjetnici Hrvatske“ u lipnju u Remete; hodočašće redarstvenih branitelja u Voćin 13. prosinca 2011., i druga). Mnoštvo je drugih važnih aktivnosti vojnih i redarstvenih kapelana i njihovih pomoćnika koji će se događati u Vojnoj biskupiji. Spomenimo dane kapelanija, različite duhovne susrete, seminare, tribine, slavlja svetih zaštitnika naših kapelanija, obilježavanje raznih spomendana i obljetnica, redovitost kateheza i euharistijskih slavlja, pastoral sakramenata, ljetovanje mladih i djece onih roditelja koji pripadaju vojno-redarstvenim snagama, tiskovno i elektroničko djelovanje te mnoštvo vaših inicijativa i djela koje, dragi kolege svećenici i pomoćnici, promičete, a da u javnosti i nisu toliko zapažene ni vrednovane. Osim spomenutih hodočašća, ponovno navodimo projekt „duhovnih vježbi“. Uz već rečeno, ovdje naglašavamo potrebu pravovremene, cjelovite i nesebične pripreme i pripreme (sadržajne i logističke), kako nas prezbitera kao voditelja tako i sudionika u njima. Stoga, već sada molimo i pozivamo sve, kako na razini vojnog tako i redarstvenog dušobrižništva, a posebno Odjela za potporu MORH-a i MUP-a, koji redovito uzimaju odgovorni udio u tome i nose glavnu odgovornost za ostvarenje istih, neka zdušno i jednodušno prionu uz povjerenju im brigu u dubokoj povezanosti i dogovoru s pastoralnim vikarom, ali i s vojnim i redarstvenim kapelanima.

4. Promocija zvanja i međusobna podrška klera i dorada Pastoralnog plana. Poštovani oče biskupe, na redu je značajno područje koje nam je svima poznato kao oskudno područje Crkve, ali i naše Vojne biskupije: opći nedostatak du-

hovnih zvanja, pa posljedično i klera. Mislim da nije Bog zatajio. Vjerojatnije je da mladi nemaju izazove. Bog redovito preko drugih poziva, pa su te medijacije prevažne.

Unatoč nedostatku zvanja i klera, činit nam je sve da se ostvari žurna popuna nepopunjenih kapelanija (Knin, Gospić i dr.). Pri tom Vam je razgovarati kako s redovničkim tako i s dijecezanskim ordinarijima. Osim ovoga, valja gajiti pozitivan odnos i razvijati suradnju s nadležnim vojnim i redarstvenim strukturama glede podizanja sakralnih prostora i stvaranja preduvjeta za okupljanje mjesne Crkve, rješavanja stambenih i drugih problema naših kapelana.

Vraćajući se na temu nedostatka klera, naglašavamo kako nas svi dokumenti koji se tiču Vojnog ordinarijata (posebice Statut i Pravilnik) obvezuju, potiču i opominju da moramo sve uložiti kako bi se nedostatak klera što prije i što kvalitetnije premostio. Inkardinirani kler mora prednjačiti odgovornošću i sviješću pred svima nama, jer inkardinacija znači preuzimanje potpune odgovornosti za ustanovu kojoj svi mi sada dok smo u ovom poslanju pripadamo. Mi redovnici i dijecezanski svećenici, koji nismo inkardinirani u ovu biskupiju, svesrdno ćemo pomoći, uz prethodnu suglasnost naših ordinarija, kako bi ovaj ordinarijat mogao što odgovornije vršiti svoje poslanje danas. Naš ulog sada može se intenzivirati ne samo kroz poduzimanje određenih inicijativa unutar našeg pastoralnog djelovanja na promociji zvanja za Vojnu biskupiju, ali posebno vidimo jaku mogućnost da se to događa kroz naš molitveni angažman moleći dragog Boga da nam svojim pozivanjem iziđe ususret i tako ovom ordinarijatu pošalje svete i pripremljene svećenike za ovo vrijeme. Možda bi valjalo razmisliti i o jednom „Danu duhovnih zvanja u vojnoj biskupiji“ kada bi u postrojbama (na razini kapelanija) ili ovdje u ordinarijatu bili pripremljeni adekvatni programi (molitvenog, propagandnog i društvenog sadržaja-druženja) tako da svi zainteresirani

mogu dobiti neposredni uvid u stvarnost poziva i poslanja unutar Vojne biskupije. S tim u vezi, dobro bi bilo razmisliti o neposrednom nositelju odgovornosti za promidžbu duhovnih zvanja u biskupiji.

S obzirom na Pastoralni plan ističem predstojeći posao na njegovoj doradi kako bi se mogao prihvatiti i potvrditi. Poznati su nam različiti pokušaji da se on kvalitetnije postavi u skladu s razvijenom pastoralnom teologijom, katehetikom i osobito antropologijom vodeći pri tom računa o posebnosti pastoralnog djelovanja u Vojnoj biskupiji. O ovome morat ćemo sustavnije i tematski razgovarati, stvoriti operativni plan, izabrati ekipu nositelja izrade i pristupiti poslu njegove izradbe.

5. Godišnjica biskupskog posvećenja. Za sve nas, a osobito za Vas osobno, veliko značenje ima događaj 20. obljetnice vašeg biskupskog posvećenja (travanj 2011.). Znademo da ne pripadate ljudima koji bi slavila takvih otajstava iscrpljivali kroz zapažene vanjske manifestacije. Uvjereni smo ipak da će Vam trebati i vremena i pažnje kako bi taj svoj jubilej doživjeli kao svoj susret s misterijem Boga koji bira one koje hoće da budu pastiri, učitelji i posvetitelji njegovog naroda. Znademo da će Vaš odnos u svemu tome biti zahvalnost i osjećaj nedostojnosti. Ali, oče biskupe, dobro znadete da nismo tu da mu pravimo probleme nego da surađujemo s njime. U tome ćemo vas velikodušno podržati i pomoći.

6. Susreti dekana i savjetnika te susreti kapelana. Predstoji nam i dalje razvijati i osmišljavati međusobne ugodno ostvarene susrete dekana i Vaših savjetnika. Ali nam također predstoje i važni susreti vojnih i redarstvenih kapelana počevši već od polovice siječnja 2011. Na tim susretima kolektivno i kolegijalno nam je raditi na kvalitetnoj analizi rezultata dekanatske vizitacije i dogovoriti se o eventualnim inicijativama koje bismo trebali poduzeti u skladu s primjedbama

kapelana i dekana za što bolje ostvarenje ključaka vizitacije. Te zaključke nam je podijeliti s kapelanima na susretu u siječnju i prodiskutirati svrhovitost eventualnih inicijativa. Isto tako, ako se bude smatralo vrijednim, razmotrit ćemo ideju o eklezijalnim susretima povodom dolaska Svetoga Oca kao i o „Danu duhovnih zvanja u na-

šoj biskupiji". Unutar područja intenzivnijeg komuniciranja pastira sa svojim najbližim suradnicima, očekujemo i Vašu biskupsku vizitaciju slijedeće godine. Smatramo da ona može biti dobra mogućnost Vašeg intenzivnijeg upoznavanja s potrebama, inicijativama i plodovima pastoralnog djelovanja naših kapelanija.

7. Osobni rad na sebi. Poštovani oče biskupe, uz navedene inicijative-razmišljanja i djelomično već ustaljeni projekti kao i događaje kojima idemo ususret u slijedećoj godini, ne želimo zanemariti potrebu savjesnog duhovnog, intelektualnog i moralnog rada svakoga od nas na samome sebi u svrhu naše cjelovite izgradnje. Uvjereni smo da je upravo takav zahvat dragocjen i da bez njega ne smijemo očekivati nikakvu novost na pastoralnoj razini Ordinarijata.

I da završimo, koliko je do nas, oče biskupe, na srcu nam je istaći potrebu daljnjeg rada na stvaranju produbljene atmosfere zajedništva u našem Ordinarijatu. Svjesni smo naše različitosti i mogućnosti te kako ona, ako nije odgajana za zajedništvo, može iznjedriti nemale probleme i nama osobno i ustanovi u kojoj radimo. Zadatak nam je da svoje darove i svoje mogućnosti stavimo na dragovoljno raspolaganje Crkve Božje

koja pripada ovoj Vojnoj biskupiji. Na području stvaranja atmosfere međusobnog povjerenja i zajedništva trebamo raditi svi. Nitko ne može biti izuzet. Riječ je o vjerodostojnosti svjedočenja našeg kršćanskog imena svima oko nas i onima koji nemaju dar vjere. Nismo bilo kakva ustanova. Mi smo Crkva, Tijelo Kristovo. U tom „tijelu“ osnovno je načelo da smo ovdje jedni za druge, a ne jedni protiv drugih. Nismo ovdje „suparnici“, nego „suradnici“. Gajimo taj osjećaj koji nije ni lak ni jednostavan: zahtijeva međusobno uvažavanje i poštovanje svake osobe i svakog pojedinih doprinosa zajedničkom dobru.

Oče biskupe, braćo svećenici i svi koji sudjelujete u ovom čestitanju, izražavamo svoju zahvalnost Bogu uz iskrenu molitvu da nas sve podrži u otvorenosti za poslanje koje nam stavlja u odgovornost. Našem biskupu izražavamo iskrene želje dobrog zdravlja, vedrog raspoloženja, bratskog razumijevanja i one milosrdne suradnje bez koje nije moguće graditi Tijelo Kristovo. Dok Vam čestitamo blagoslovljen Božić, neka Vam Nova godina bude u znaku životne radosti i zahvalnosti. Neka je i vama i nama sretno! ■

Vojni ordinarijat, 21. prosinca 2010.

Božićno čestitanje vojnog biskupa Jurja Jezerinca

Dragi oče Jakove! Prije svega, zahvaljujem Vam na izrečenim poticajnim riječima kao i na čestitci koju ste uputili u ime svećenika i svih djelatnika Vojnog ordinarijata i to u prigodi u kojoj se kao svećenici Vojne biskupije u Republici Hrvatskoj zajedno s djelatnicima Vojnog ordinarijata redovito okupljamo svake godine kako bi zahvalili prije svega dragom Bogu od koga dolazi svako dobro na svemu, izmijenili misli obzirom na prošlu godinu i usmjerili svoju pažnju prema budućnosti. Bog je onaj koji čini u nama dobro. Na nama je da odgovorimo, svaki na svoj način, na darove kojima nas je on obdario.

Mi smo specifična biskupija, koja ima duhovnu jurisdikciju nad ljudima koji žive u specifičnim uvjetima života, a to su katolici vojno-redarstvenih snaga u RH, i oni koji to žele. Da bi ona mogla izvršiti svoje poslanje ovisi o puno čimbenika, a najvažniji su ljudi koji su u službi te veoma važne institucije u našoj domovini. Stoga pozdravljam najuže suradnike, vas dragi oče Jakove, vas braćo svećenici kao i vaše pomoćnike, vas drage časne sestre te djelatnike Vojnog ordinarijata, Petra Klarića sa suradnicima, Josipa Zagorščaka i suradnike, kao i sve naše osoblje, koje skrbi o nama koji radimo u Vojnom ordinarijatu.

Pozdravljam također i naše bogoslove Antonija i Nenada koji su krenuli Isusovim putem prema svećeništvu. Pozdravljam također i ostale koji su bili u službi Vojnog ordinarijata.

S ovog našeg predbožićnog susreta šaljem pozdrave o. Ivi Topaloviću koji se nalazi s našim vojnicima u Afganistanu. Pokušao sam ga dobiti ovih dana, ali nisam uspio. Vlč. Vladi Manduri koji odlazi sutra na Golan našim vojnicima želimo sretan put. Velečasni Vlado, prenesite s ovog našeg skupa i pozdrave i čestitke našim vojnicima. Recite im da ih naše molitve prate, da se nakon obavljenog posla sretno vrate u svoju domovinu.

Nalazimo se uoči blagdana Božića i Nove godine. Ova je godina u mnogočemu bila značajna. Ostali smo bez generalnog vikara Vojnog ordinarijata u RH mons. Josipa Šantića, kojemu bolest nije dopustila da i dalje radi sa žarom i elanom, kao što je radio od svoga dolaska. No, uvjeren sam da on i dalje nastoji oko rasta Vojnog ordinarijata, prikazujući prije svega svoje molitve i vlastito trpljenje za njegov uspjeh, a to je u očima Božjim najveći dar i doprinos svakom uspjehu i radu. Ostali smo i bez fra Žarka Relote, vojnog svećenika na Hrvatskom vojnom učilištu, vlč. Ante Luketića i vlč. Josipa Listeša.

Raduje nas dolazak novih svećenika: dr. Jakova Mamića, vikara za pastoral, oca Zorana Vujičića, p. Željka Rakošca, don Darka Poljaka, don Ivana Borića, vlč. Ozrena Bizeka. Ne smijemo propustiti radosnu vijest svećeničkog ređenja za Vojni ordinarijat našeg prvijenca vlč. Željka Savića. Njegovim su putem, kao što sam rekao, krenuli i naši bogoslovi Nenad i Antonio, koji se nalaze na 4. godini bogoslovije. Osnovane su i nove policijske kapelanije: „Sv. Jeronima“ u Osijeku, „Sv. Filipa i Jakova“ u Zadru, „Majke Božje Kamenitih vrata“ u Zagrebu, „Sv. Luke“ u Šibeniku, „Sv. Marka Križevčanina“ u Koprivnici.

Otac Jakov je u svom pozdravnom govoru stavio naglasak na neka zbivanja u godini na izmaku, naglasivši da uz redoviti pastoralni rad, kao što su kateheze, seminari, tribine imamo i dva velika hodočašća, koja su je obilježila, a to je nacionalno na Mariji Bistrici kao i međunarodno u Lourdesu. Sve smo to postavili kao nešto po čemu smo prepoznati. Osvrnuo se i na projekt duhovnih vježbi, koje postaju sve više središnja pastoralna aktivnost. Stoga, stavljam posebno svećenicima na srce, kao i njihovim pomoćnicima, da se s velikom ozbiljnošću one i dalje promiču. Bit će u tom smislu potrebno u narednom vremenu izmijeniti misli, iskustva, posebno sa svećenicima koji ih održavaju.

Da bismo mogli sve to još kvalitetnije odraditi započeli smo s dekanatskom vizitacijom, koja ima za cilj snimiti sadašnje stanje i potaknuti na neki način sve nas kako još bolje i kvalitetnije raditi na pastoralnom planu.

Otac Jakov je spomenuo i neke ideje vodilje za narednu godinu. Između ostalog, spomenuo je i dolazak Sv. Oca u Hrvatsku. Svakako je njegov dolazak velik izazov za našu Crkvu, jer on ne do-

lazi isključivo Crkvi zagrebačkoj nego dolazi Crkvi u Hrvata i Republici Hrvatskoj. Susret sa Sv. Ocem bit će, kao što vam je poznato, u Zagrebu. Da bismo se kao Crkva što bolje pripremili, a prema tome i Vojna biskupija, započele su već pripreme, ne samo tehničke naravi glede organizacije papinog dolaska o čemu vodi brigu državna i crkvena uprava, nego je za nas veoma važna duhovna priprema, čiji je naglasak na obitelji. U vrijeme papinog dolaska slavit će se „obiteljski dan“. Svećenici će na vrijeme dobiti materijale, kako bi im oni poslužili za što bolju pripremu vjernika. Neki su materijali u tom smislu pripremljeni, a ostali će biti gotovi u siječnju. Želja je, naime, biskupa da se što više posveti pažnja obiteljima, da budu i postanu ono što one jesu, kako je to rekao papa Ivan Pavao II. u Rijeci. Nadamo se da ćemo uspjeti, zahvaljujući biskupima i provincijalima, koliko-toliko popuniti naše kapelanije koje još nemaju svećenika, kako vojne tako i policijske.

Drago mi je, oče Jakove, da ste u svom pozdravnom govoru pokrenuli i pitanje svećeničkih zvanja. Hoćemo li u budućnosti imati svećenika velika odgovornost leži i na svima nama, svećenicima i vjernicima. Prije nekoliko dana dao sam intervju za naše iseljenike u kojem sam spomenuo da ćemo imati sve manje svećeničkih i redovničkih zvanja. Razlog tome je u činjenici da su mnoge naše obitelji u vrijeme agresije na Hrvatsku uništene, a mnoge odselile u druge zemlje. Stoga trebaju i sami povesti veću brigu o zvanjima, jer su ona dar neba, a to iziskuje pojačanu molitvu i veću promociju zvanja. To također vrijedi i za promociju zvanja u Vojnoj biskupiji. Bilo bi dobro da se u „molitvu vjernika“ svakako stavi i molitva za svećenička zvanja, da bude imenovan i jedan od svećenika koji bi vodio brigu, posebno o bogo-

slovima koji su na putu da postanu svećenici. Bilo bi dobro da se imenuje nekoga od naših svećenika koji bi bio zadužen za animaciju duhovnih zvanja.

U ovom trenutku nameće nam se i pitanje ljetovanja mladih, posebno djece časnika vojno-redarstvenih snaga, koje je dobro započelo. Štoviše, postaje sve veći interes među njima. S tim u vezi nameće se pitanje svećenika koji bi preuzeo brigu nad njima. Tu se mogu uključiti i naši bogoslovi, posebno u ljetnim mjesecima, kada se održavaju susreti s mladima.

Otac Jakov je spomenuo 20. godišnjicu mog biskupskog posvećenja. Osobno nisam ni za kakve svečanosti. Ukoliko se one održavaju imaju samo jedan cilj: proslaviti Gospodina. Zahvalan sam dragom Bogu koji me je pozvao, što sam mogao učiniti nešto lijepoga za njega. Svatko od nas, ukoliko čini nešto iz ljubavi prema Bogu, može samo ponoviti Isusove riječi: "Sluge smo beskorisne! Učinismo što smo bili dužni učiniti!" Kad je riječ o mojoj 20. obljetnici biskupskog posvećenja učinit ćete mi veliku radost da ne održavamo tu proslavu, barem ne na vanjski način, jer do sada nisam nikada slavio. U središtu naše pažnje i ljubavi neka bude samo Bog. Kad je već riječ o obljetnici mog posvećenja za biskupa rado ću to učiniti i sve vas pozvati prigodom moje srebrne, a još radije zlatne obljetnice, a to je 50. godišnjica posvećenja.

Vama je poznato kako je mons. Joško radio. Ja sam želio da sjever i jug Hrvatske budu što više povezani. Stoga sam zamolio splitskog nadbiskupa da bi nam dodijelio nekog svećenika. I tako je došao mons. Šantić za generalnog vikara Vojnog ordinarijata u Zagreb. Zahvalni smo dragom Bogu da je bio s nama i među nama. Bili su to počeci stvaranja Vojnog ordinarijata, njegovog ustrojstva, a zajedno s njim i prvi počeci ozbiljnijeg pastoralnog rada u vojsci, odnosno policiji. No, njegova bolest je učinila svoje pa me je nedavno zamolio da ga razriješim službe generalnog vikara. Vama je poznato kako se dosadašnji rad odvijao. No svaka promjena iziskuje prilagođivanje novim prilikama, s istim ciljem: što bolje i kvalitetnije organizirati rad Vojnog ordinarijata, kako bi mogao odgovoriti na nove izazove.

Očekujem od vas i dalje zajedničku suradnju, odgovornost i savjesno izvršenje posla već prema sposobnostima i zaduženjima u Vojnom ordinarijatu u želji da budemo nalik na jednu složnu obitelj. Kako i na koji način sve to ostvariti bit će o tome više riječi narednih dana, odnosno mjeseci.

Dok se ne uspostavi cjelokupna reorganizacija Vojnog ordinarijata, kontakt osoba je p. Jakov Mamić, dakako za područje koje je u njegovoj kompetenciji, a druga osoba je Petar Klarić, posebno kad je riječ o ljudima koji rade u Vojnom

ordinarijatu, koji su imenovani mojim dekretom.

U obitelji se razgovara, savjetuje, pomaže jedan drugome, sluša se jedni druge i dolazi se do najboljeg rješenja za obitelj. Nikada ne bi smjelo biti soliranja, pogotovo ne donošenja odluka bez najodgovornijih. Očekujem ozbiljnu suradnju i povezivanje svih djelatnika. Očekujem točnost na poslu. Zna se radno vrijeme i njegov početak i završetak.

Često čujem u razgovoru s najodgovornijima u Ministarstvima obrane i unutarnjih poslova o savjesnom i odgovornom radu Vojnog ordinarijata. Nimalo ne sumnjam da će tako biti i ubuduće, štoviše, na još većoj razini. Ako se od ikoga to očekuje onda se očekuje od djelatnika Vojnog ordinarijata.

Može se dogoditi da smo možda jedni drugima na teret zbog različite naravi. Ali kao vjernici nastojat ćemo se potruditi kako bismo mogli u ljubavi prihvatiti jedni druge, svjesni da radimo u povlaštenoj instituciji, a to je Vojna biskupija u koju su uprte oči ljudi više nego u druge institucije pa i biskupije. Stoga će ugled Vojnog ordinarijata ovisiti o svakom djelatniku, o njegovom zalaganju i izvršavanju posla. Radeći složno, pomažući jedni drugima, doživjet ćemo radost u radu. Nema ljepšega nego ići radosno na posao. Jednako tako kad se vraćate svojim kućama neopterećeni, obogaćeni novim susretom i novim danom. Da bismo ostvarili što dublje zajedništvo, pomozimo jedni drugima. Ja ću vam biti uvijek na pomoći u rješavanju teškoća preko mojih najbližih suradnika, a konačno sam i odgovoran za rad Vojnog ordinarijata.

Još jednom, dragi oče Jakove, zahvaljujem Vam na riječima čestitke koju ste nam uputili. Zahvaljujem i na Vašem odazivu da ste prihvatili biti do daljnijega vikarom za pastoral. Zahvaljujemo i Vašem ocu provincijalu na razumijevanju i pomoći. On je uvijek imao osjećaja kada su u pitanju vjernici vojno-redarstvenih snaga u RH.

Dok vam svima zahvaljujem na svemu što ste učinili, želim da se ne umorite činiti dobro. Ako sam koga uvrijedio tijekom godine neka mi oprosti. Krenimo u Novu godinu neopterećeni, pitajući se što još možemo učiniti za našu Vojnu biskupiju. Još jednom zahvaljujem svima, svećenicima, časnim sestrama, pomoćnicima svećenika i svim djelatnicima Vojnog ordinarijata, svima koji u njemu rade na bilo koji način. Bez vas ne bismo uspjeli ostvariti ono što se očekuje od Vojne biskupije.

Svima, i doista svima, želim čestit Božić i blagoslovljenu Novu godinu. Vama pak koji ste obiteljski ljudi neka vam Sveta Obitelj bude nada i zagovornica u vašem životu! Dobri Bog neka vas sve blagoslovi! ■

Vojni ordinarijat, 21. prosinca 2010.

Čestitka Predsjednika Republike Hrvatske

Republika Hrvatska
Predsjednik

Poštovani vojni ordinariju,
molim Vas da u prigodi nadolazećih blagdana Vi osobno i svi u Vašoj službi primite izraze mojih najboljih i najiskrenijih dobrih želja.

Pred nama je godina u kojoj moramo završiti započete reforme s posebnim naglaskom na daljnjem jačanju organizacijske i borbene spremnosti Oružanih snaga. To je cilj kojem moramo beskompromisno stremiti jer je to odgovornost, prije svega prema našim građanima, ali i naša odgovornost prema međunarodnoj zajednici, kao vjerodostojnog partnera i saveznika.

Poštovani mons. Jezerinac,

Vaše zadaće proizlaze iz obostrano prihvaćene želje Svete Stolice i Republike Hrvatske da se primjereno uredi dušobrižnička skrb za vjernike katolike, pripadnike Oružanih snaga i redarstvenih službi naše države. Te zadaće nisu vojne naravi, ali su od iznimne važnosti za ukupnu psihološku pripremljenost naših vojnika i policajaca i samim tim velike, ozbiljne i odgovorne, osobito u odnosu na naše sve brojnije sudjelovanje u međunarodnim misijama i operacijama – daleko od kuće i od obitelji.

Bez obzira na sve postojeće teškoće, uvjeren sam da ćemo zajedničkim naporom i maksimalnom suradnjom očekivane rezultate i ciljeve postavljene pred naše Oružane snage i policiju uspješno ostvariti.

Na kraju, još jednom, Vama i svima u Vašoj službi želim sretan i blagoslovljen Božić i sretnu Novu godinu.

PREDSJEDNIK REPUBLIKE
I VRHOVNI ZAPOVJEDNIK
ORUŽANIH SNAGA

prof. dr. sc. Ivo Josipović

Zagreb, 23. prosinca 2010.

Poštovani vojni ordinariju,
molim Vas da u prigodi nadolazećih blagdana Vi osobno i svi u Vašoj službi primite izraze mojih najboljih i najiskrenijih dobrih želja.

Pred nama je godina u kojoj moramo završiti započete reforme s posebnim naglaskom na daljnjem jačanju organizacijske i borbene spremnosti Oružanih snaga. To je cilj kojem moramo beskompromisno stremiti jer je to odgovornost, prije svega prema našim građanima, ali i naša odgovornost prema međunarodnoj zajednici, kao vjerodostojnog partnera i saveznika.

Poštovani mons. Jezerinac,

Vaše zadaće proizlaze iz obostrano prihvaćene želje Svete Stolice i Republike Hrvatske da se primjereno uredi dušobrižnička skrb za vjernike katolike, pripadnike Oružanih snaga i redarstvenih službi naše države. Te zadaće nisu vojne naravi, ali su od iznimne važnosti za ukupnu psihološku pripremljenost naših vojnika i policajaca i samim tim velike, ozbiljne i odgovorne, osobito u odnosu na naše sve brojnije sudjelovanje u međunarodnim misijama i operacijama – daleko od kuće i od obitelji.

Bez obzira na sve postojeće teškoće, uvjeren sam da ćemo zajedničkim naporom i maksimalnom suradnjom očekivane rezultate i ciljeve postavljene pred naše Oružane snage i policiju uspješno ostvariti.

Na kraju, još jednom, Vama i svima u Vašoj službi želim sretan i blagoslovljen Božić i sretnu Novu godinu. ■

Predsjednik Republike i vrhovni zapovjednik Oružanih snaga, prof. dr. sc. Ivo Josipović
Zagreb, 23. prosinca 2010.

Božić u Vojnom ordinarijatu

Na blagdan Rođenja Gospodinova slavljena je polnočka u kapeli Vojnog ordinarijata koju je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji s vlč. Željkom Savićem, kapelanom Središnjice za elektroničko izviđanje.

Na misi su sudjelovali djelatnici MORH-a, MUP-a, aktivni i umirovljeni časnici HV-a, branitelji, vojnici i policajci, djelatnici ordinarijata i mnogi gosti.

Pozdravljajući vjernike i čestitajući im Božić biskup je prije mise istaknuo da: "Nijedna noć nije tako uzbudljiva da pokreće ljude iz njihovih toplih kuća i ujedinjuje narode u jednu veliku obitelj, kao božićna noć. Gotovo da i nema nijednog kutka zemlje u kojem ne odjekuje božićna pjesma. Razlog te velike radosti jest rođenje Božjega Sina Isusa Krista." ■

Vojni kapelan na Golanu

Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj u suradnji s GS OS RH, a temeljem iskustva oružanih snaga i pastoralne prakse vojnih biskupija NATO zemalja u međunarodnim misijama, uputio je vojnog kapelana vlč. Vladislava Manduru povodom božićnih blagdana u mirovnu misiju UNDOF kako bi kroz božićno blagdansko vrijeme boravio s vojnicima Oružanih snaga RH.

Već dugi niz godina hrvatski vojnici sudjeluju u mirovnoj misiji UN-a - UNDOF nadgledajući primirje između Sirije i Izraela. Njihov doprinos miru je neprocjenjiv i činjenica da su tamo pokazuje koliki su čimbenik stabilnosti u regiji. U Vojnoj biskupiji su svjesni da trebaju skrbiti o vojnicima kamo god oni odlaze. Prvi koji je posjetio naše ljude na Golanskoj visoravni bio je generalni vikar mons. Josip Šantić za Božić 2007. Od toga vremena razmišlja se o slanju svećenika koji bi pastoralno skrbio nad svim duhovnim potrebama vojnika koji su daleko od svojih domova. Prošle godine je donesena, i od strane Ministarstva potpisana, odluka da za Božić jedan od vojnih kapelana ode na tu važnu zadaću za potrebe svih vjernika katolika, ali i da posjeti sve ostale pripadnike hrvatskog kontingenta.

Vojni biskup je odredio i poslao vlč. Vladislava Manduru koji ima i bogato iskustvo sudjelovanja u mirovnim misijama iz Afganistana, ali i koji vlada njemačkim jezikom. To je bitno jer su naši pripadnici na istom zadatku zajedno s kolegama iz Austrije. S vlč. Mandurom na Golan upućen je i brigadir Ivan Matešić, zamjenik zapovjednika SMOS-a.

U Damasku su ih naši djelatnici dočekali, omogućili im jednostavno odrađivanje graničnih formalnosti, te ih odvezli u bazu udaljenu nešto više od sat vremena vožnje od glavnog grada. Zapovjednik Hrvatskog kontingenta napravio je plan posjeta kako bi kapelan bio na raspolaganju svima koji su željeli pristupiti sakramentu sv. ispovjedi. Uz niz zajedničkih međunarodnih sv. misa, gotovo svaki dan su slavili euharistiju na hrvatskom jeziku. Tako su na poziciji 10, gdje je smješteno najviše naših ljudi, slavili polnoćku. Svi koji su mogli i s ostalih položaja pridružili su se slavljinama.

”Želim naglasiti da je zadaća zbog dobre prihvaćenosti od strane svih pripadnika, odrađena uspješno. U danima poslije Božića obišao sam sve položaje naših ljudi i blagoslovio prostore u kojima rade i žive. Imao sam osjećaj da se nadmeću kod koga ćemo duže ostati. Ostalo nam je dovoljno vremena za posjet važnim svetim mjestima u blizini. Posebno me je oduševio posjet Damasku gdje smo obišli mjesta koja su vezana za sv. Pavla. Želim se zahvaliti svim pripadnicima u misiji, posebno njihovom zapovjedniku, koji nam je uz velik broj tekućih obaveza, stavio sve svoje vrijeme na raspolaganje. Ovaj moj posjet ne bi bio potpun da ne spomenem izvrstan odnos s brigadirom Matešićem. Teško bi bilo odabrati osobu koja je prikladnija da sa svećenikom bude uz ljude. Njegovo vojničko iskustvo ali i praktično svjedočenje vjere su bili dodatni pozitivan čimbenik. Nadam se da će i za Uskrs biti moguće na isti način pobrinuti se za potrebe naših ljudi u Siriji”, istaknuo je vlč. Vlado. ■

Dekanska vizitacija vojnih i policijskih kapelanija

Nakon provedene dekanske pastoralne vizitacije svih vojnih i policijskih kapelanija koje djeluju u sastavu Vojnog ordinarijata u RH, u subotu 22. siječnja u Vojnom ordinarijatu u Zagrebu održan je susret vojnog ordinarijata mons. Jurja Jezerinca s članovima Zbora savjetnika i dekanima Vojnog ordinarijata. Na sastanku je predstavljen ishod dekanatske vizitacije i formirani su zaključci o duhovno-pastoralnoj situaciji u vojnim i policijskim kapelanijama.

Pisani dio vizitacije sastojao se od ukupno 62 pitanja koja se odnose na kapelanije, njihove sakralne i uredske prostore i liturgijska slavlja, zatim na kapelana i pomoćnika kapelana, te pitanja o pastoralnom životu kapelanija prema naznakama Pastoralnog programa Vojnog ordinarijata. Vizitacijom je, uz pisani dio bio obuhvaćen i razgovor s kapelanom te sa zapovjednikom postrojbe, odnosno načelnikom PU u kojoj je kapelanija smještena.

U Vojnom ordinarijatu u pastoralnom smislu djeluje pet dekanata: Karlovački, Osječki, Splitski, Zagrebački i Policijski dekanat.

Osim pastoralne vizitacije na susretu je objavljena i odluka vojnog ordinarijata o uspostavi Ekonomskog vijeća Vojnog ordinarijata. Nazočni su upoznati i s novostima u pripremi proljetnog turnusa duhovnih vježbi. Koordinator sastanka bio je generalni vikar o. Jakov Mamić.

Vojni ordinarij zahvalio je okupljenim vojnim i policijskim dekanima, Zboru savjetnika i načelnicima Odjela iz MUP-a i MORH-a na prvom susretu ovakve vrste gdje su iznijeti vrijedni podatci o stanju u Vojnom ordinarijatu. Oni su pokazatelj kako evangelizirati ljude kojima smo poslani te nas usmjeruju ka cilju da proslavimo Boga. ■

Ministar Božinović posjetio Vojni ordinarijat

U nedjelju 23. siječnja u Vojnom ordinarijatu susreli su se ministar obrane Davor Božinović i vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac i razgovarali o aktivnostima Vojnog ordinarijata i Ministarstva obrane u 2011. godini. U razgovoru je biskup Jezerinac istaknuo zadovoljstvo suradnjom s Ministarstvom obrane i Oružanim snagama u cjelini. Tijekom susreta razgovaralo se o poslanju Vojnog ordinarijata unutar MORH-a i MUP-a te je prezentirana međunarodna i tuzemna djelatnost Vojnog ordinarijata, a razmijenjena su i mišljenja o unaprjeđenju suradnje na pojedinim područjima. U Vojnom ordinarijatu su ministra Božinovića također informirali o djelovanju vojnih kapelanija u sklopu Oružanih snaga, o planovima daljnjeg rada i o potrebi unaprjeđenja međunarodnog djelovanja Vojnog ordinarijata. Nakon sastanka, ministar Božinović nazočio je na nedjeljnoj svetoj misi u

Vojnom ordinarijatu. Misu je predvodio vojni ordinarij u koncelebraciji s generalnim vikarom o. Jakovom Mamićem. ■

Redoviti susret svećenika Vojnog ordinarijata

Svećenici Vojne biskupije u Republici Hrvatskoj u sjedištu Vojnog ordinarijata u Zagrebu u srijedu 26. siječnja održali su prvi redoviti susret u 2011. godini. Sastanak je održan u duhu provedene dekanske pastoralne vizitacije.

Ishod te vizitacije, u koordinaciji s generalnim vikarom o. Jakovom Mamićem, predstavili su kancelar Robert Stipetić i osobni tajnik generalnog vikara natporučnik Vladimir Krpan. Svoje osvrte iznijeli su i dekani Vojnog ordinarijata: karlovački dekan preč. Andrija Markač, osječki dekan vlč. Ante Mihaljević, v.d. splitskog dekana o. Jozo Mravak, zagrebački dekan o. Zdravko Barić i policijski dekan p. Stjepan Harjač. Uslijedila je konstruktivna rasprava o duhovno-pastoralnoj situaciji u vojnim i policijskim kapelanijama u kojoj su sudjelovali gotovo svi nazočni kapelani. O preporukama i zaključcima elaborirao je generalni vikar predstavivši nacрте za daljnje pastoralno djelovanje Vojnog ordinarijata.

Na susretu je predstavljen i koncept o pripremi i provođenju proljetnog turnusa duhovnih vježbi o kojima će brigu preuzeti novoimenovani biskupski vikar za pastoral don Josip Stanić u suradnji s ekonomom Vojnog ordinarijata Draganom Logarušićem i načelnikom Odjela za potporu Vojnom ordinarijatu bojnikom Petrom Klarićem.

Predstavljen je i poziv Vojne biskupije Poljske za sudjelovanje hrvatske vojske na poljskom vojnom hodočašću u Czestochowu koji se redovito održava u kolovozu. Poziv je prihvaćen.

Na kraju je bojnik Klarić predstavio novosti o 19. hodočašću u Lourdes, koje će se održati od 17. do 24. svibnja 2011. godine, te pozvao vojne i policijske kapelane da se i ove godine uključe u provedbu.

Na kraju susreta mons. Jezerinac je zahvalio svim vojnim i policijskim kapelanima na učinkovitom i ujedno prijateljskom druženju.

Uvodni govor vojnog biskupa mons. Jurja Jezerinca

Draga braćo svećenici! Sve vas srdačno pozdravljam koji ste se okupili na redoviti naš sastanak nakon blagdana Božića i Nove godine. To je ne samo veoma prikladno vrijeme da se nađemo zajedno poput Isusa i njegovih učenika, nego i želja da izmijenimo misli i želje i stvorimo odluke kojim pravcem ići dalje kako bi naš rad bio učinkovitiji i plodonosniji na dobro povjerenih nam vjernika.

Često mi dolaze na um Isusove riječi koje je uputio učenicima koji su se umorni vratili s puta navješćujući Radosnu vijest: „Hajdete i vi u osamu, na samotno mjesto, i otpočinite malo“ (Mk 6, 31). Isus je znao da su apostoli umorni, da je potrebno da malo otpočinu, i da provedu neko vrijeme s njime, ne samo da se odmore, nego i da izmijene svoja iskustva, teškoće i radosti, kako bi mogli obnovljeni i preporođeni, ispunjeni novim snagama nastaviti djela naviještanja Radosne vijesti.

Ovoga puta smo u malo drugačijem sastavu negoli prošle godine. Naime, svaka godina manje-više donosi neke izmjene i dopune. Tako i ova. Tu je prije svega odlazak mons. Josipa Šantića, generalnog vikara Vojnog ordinarijata, koji je na vlastitu molbu zbog bolesti razriješen službe. Mislim da nije potrebno posebno isticati našu molitvenu povezanost s njime. Pa ga preporučam i ubuduće u vaše molitve.

Na mjesto mons. Šantića došao je dr. Jakov Mamić, dosadašnji vikar za pastoral, kojega posebno pozdravljam, kao i oca Josipa Stanića, koji je imenovan vikarom za pastoral. Zahvaljujem im obojici što su se prihvatili ove veoma važne i odgovorne službe u Vojnom ordinarijatu.

Braćo svećenici! Apostoli su bili radosni što su mogli podijeliti svoja iskustva i radost da im se čak i zlodusi pokoravaju u njegove ime“ (usp. Lk 10, 17). Isus im odgovara: “Ali ne radujte se što

vam se duhovi pokoravaju, nego radujte se što su vam imena zapisana na nebesima“ (Lk 10, 20).

Možemo si u duhu predstaviti kakav je to bio divan susret. Možda su se pitali, zašto je Isus baš njih izabrao i obdario svećeničkim redom. Bog ih je pozvao bez ikakvih zasluga: iz čiste ljubavi. Kad je riječ o svećeničkom redu Carlo Carretto je rekao: „Ako je išta čudno, onda je samo to da se Bog služi s nama koji smo tako jadni, tako siromašni“.

Stoga, biti svećenik je divno, kako više puta reče u šali ali i ozbiljno naš vlč. Andrija Markač, a s druge strane veoma odgovorno. Još je ljepše ostati vjeran Isusu Kristu. Neka nas misao o našem svećeništvu i Isusovom pozivu prati od jutra do večeri. Plodovi neće izostati. Da bismo u tome uspjeli sačuvajmo molitveni duh i duh eklezijalne odgovornosti. Molitva neka bude najvažniji dio našega dana. Imajmo vremena za nju. Molitva je razgovor s Bogom. Isus nam je uzor molitve. I sam se često povlačio na samotno mjesto, kako kaže Sveto pismo.

Kod pokojnog kardinala Kuharića mene se posebno dojmio njegov molitveni duh. Uvijek je molio, posebno kad je nekuda putovao, bilo s kolima ili avionom, prebirući zrnca krunice. Kad je išao u Remete, a često je išao sve do 1993. godine, krunica mu je bila u rukama i tako je razgovarao sa svojim Bogom i majkom Marijom, koju je posebno štovao. Zato smo ga doživljavali kao svetog čovjeka čija je riječ dopirala duboko do srca vjernika, ali i do dobronamjernih ljudi. Bio je veoma cijenjen od hrvatskog puka zbog odlučnog stava u obrani Božjih i ljudskih prava.

Samo svećenik molitve kadar je drugima prenijeti božansku tajnu. Molitva je priznanje naše „ovisnosti“ o Bogu. Molitva je razgovor povjerenja i ljubavi prema Bogu, jer kršćanin je čovjek koji vjeruje da je učenik Kristov i da je Isus utjelovljena Riječ Božja, Sin Božji koji je došao među nas ljude.

Sv. misa je najsvetija molitva, jer je u njoj doista prisutan Isus Krist. Svećenik koji zanemaruje svetu misu, ili joj površno pristupa redovito loše završi. Svećenik ne može živjeti bez svete mise. Tako su govorili i svjedočili prvi kršćani, kad su im branili poganski carevi da ne idu na misno slavlje.

Molitva u životu svećenika posebno je važna. Papa Ivan Pavao II. je rekao da se uvijek pomolio prije svakog susreta s ljudima, odnosno s čovjekom. Kakva samo poruka i nama danas? Naši vjernici, posebno vjernici vojno-redarstvenih snaga, s pravom očekuju od svojih svećenika da imaju pred sobom svjedoka vjere, svećenika koji poštuje svakog čovjeka i njegovo uvjerenje, ali i čovjeka koji nosi određenu poruku za koju je poslan. Da bismo prenijeli poruku Radosne vijesti traži se razboritost, a prije svega uvjerljivost u ono što pro-

povijedamo, koju potvrđujemo vlastitim životom.

Braćo svećenici! Većina od vas došla je u vojarnu, odnosno policijske postaje, a da nije imala nikakav prostor i smještaj, pogotovo ne bogoštovni prostor. Naš bi to narod rekao da ste došli na „ledinu“. No, zahvaljujući Ministarstvu obrane i Ministarstvu unutarnjih poslova, koji su imali razumijevanje za naš rad, što je i Sv. Stolica prepoznala, stvari su se rješavale postupno. Vama, koji ste u Vojnom ordinarijatu od njegova osnivanja, posebno zahvaljujem, jer ste podnijeli najveći teret. Sve to nije išlo bez teškoća. No, vama je bilo najviše na srcu stvarati živu Crkvu i u tome ste uspjeli. Takvi ostanite i ubuduće! Mnogi od vas uspjeli su sagraditi bogoštovne prostore i kapele.

Mi ćemo, što se tiče daljnje izgradnje bogoštovnih prostora i dalje nastaviti. U svemu tome, dakako treba voditi računa i o mogućnostima i prioritetu. Naime, moramo imati na umu da velik dio obitelji, vojnih i policijskih, muku muči kako se zbrinuti. Svakako se nadam da ćemo i dalje uspješno rješavati probleme uz pomoć nadležnih, kao i do sada.

Dragi moji svećenici! Dok vam prenosim pozdrave vlč. Ive Topalovića, svećenika koji se nalazi u Afganistanu, slobodan sam vas podsjetiti na predbožićni pozdravni govor patra Jakova u vezi svećeničkih zvanja, koja nam moraju biti na srcu. Dakako da zvanja nema bez dobrih i čestitih obitelji. Stoga se radujemo dolasku Sv. Oca koji će s vjernicima Hrvatske slaviti nacionalni Dan obitelji 5. lipnja ove godine. Dobro je da u tom smislu budu usmjerene i naše pouke, posebno propovijedi.

Dobio sam pismo predsjednika Vijeća HBK za obitelj mons Valtera Župana u kojem piše da očekuje da će se vjernici naših biskupija duhovno pripremiti za pohod Sv. Oca i za Obiteljski dan, posebno molitvom u obiteljima. Poželjno je u misama koje slavite u vojarnama, odnosno policijskim postajama, da u molitvu vjernika unesete i zaziv za uspjeh pohoda Sv. Oca i za naše obitelji.

Braćo svećenici! Za informaciju vama, obavještavam vas da smo unutar Vojnog ordinarijata, pored drugih vijeća, osnovali i Ekonomsko vijeće, kako bismo sredstva koja dobivamo od Ministarstva obrane i unutarnjih poslova što pravednije rasporedili. Stoga, sva pitanja vezana uz materijalne izdatke rješavat će Ekonomsko vijeće kako bismo rasteretili našeg ekonomu i tako mu pomogli u njegovoj odgovornoj službi. To vrijedi i za druga vijeća, koja će biti osnovana, bude li potrebno. I tako želim podijeliti s vama teret, odgovornost i radost. Nadamo se uskoro riješiti pitanje vikara za pastoral i popuniti mjesta u kapelanijama, koje nemaju svoga svećenika.

Još jednom svima želim iskrenu dobrodošlicu sa željom da ovaj naš susret bude plodonosan

i radostan, kako bismo se poput Isusovih učenika vratili radosniji na svoja radna mjesta, u vojarne i policijske postaje, svjesni svoga poslanja, ali prije svega našega svećeništva i povjerenja koje nam je sam Bog ukazao. Neka Marija, majka vrhovnog svećenika bude svima nama pomoćnicom kako najbolje ostvariti svoje svećeničko poslanje. Njoj se posebno povjerimo, a također i svoje vjernike.

Sudjelujmo odgovorno, pitanja neka budu konstruktivna kako unaprijediti naš rad, po mogućnosti kratka i jasna, pokušajmo čuti jedni druge, jer ćemo se samo tako obogatiti ovim našim svećeničkim susretom. A sad bih predao riječ našem novom generalnom vikaru Vojnog ordinarijata dr. Mamiću, ili ocu Jakovu, kako ga od milja zovemo. ■

Sastanak s MUP-ovim Odjelom za suradnju s Vojnim ordinarijatom

U zdradi Vojnog ordinarijata u utorak 8. veljače održan je susret vojnog ordinarijata mons. Jurja Jezerinca i generalnog vikara o. Jakova Mamića s djelatnicima MUP-ovog Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom.

U pozdravnom obraćanju vojni biskup je istaknuo da je ovo prvi susret ovakve naravi. Svrha susreta je analizirati postojeće stanje s tendencijom poboljšanja pastorala. „Mi smo u poslanju Crkve te provodimo Ugovor između Svete Stolice i Republike Hrvatske koji se odnosi na pastoral u vojnim i redarstvenim snagama RH. Svima nama dobro će doći izmjena iskustava, a zajedno možemo lakše pronaći rješenja za unaprjeđenje rada Odjela“, kazao je.

O. Mamić se u uvodnoj riječi predstavio te objasnio kako je zamolio vojnog ordinarijata da sa zove sastanak kako bi ga se upoznalo s radom Odjela, organizacijom unutar Odjela, suradnjom i poveznicama s Vojnim ordinarijatom i MUP-om, kao i sa samim djelatnicima Odjela. ■

22. konferencija zapovjednika vojnih kapelana u Pragu

Na poziv brigadira vojske SAD-a B. Van Sicklea vojni biskup Juraj Jezerinac je uputio kapelana iz Inženjerijske pukovnije u Karlovcu don Vladislava Manduru na 22. konferenciju IMCCC (Međunarodna konferencija zapovjednika vojnih kapelana), koja je održana u Pragu od 31. siječnja do 4. veljače 2011 o temi: „Vojni kapelan kao etički savjetnik - izazovi“.

Na konferenciji je sudjelovalo oko 70 delegacija iz gotovo svih krajeva svijeta, od Australije do Kanade, od Koreje do Južnoafričke Republike, u nazočnosti predstavnika svih članica NATO-a (osim Albanije) ali naravno i predstavnika različitih religija: kršćana, židova, muslimana i drugih. Tematski se raspravljalo o vojnim kapelanima kao etičkim savjetnicima zapovjednika. Predavači su bili visoki dužnosnici u Ministarstvu obrane Češke Republike kao i zapovjednici s ratnim iskustvom, uglavnom iz oružanih snaga SAD-a.

Prvog dana je viceministar Ministarstva obrane Češke Republike predložio osnivanje

Etičkog savjeta na razini NATO-a, odnosno EU.

Izlaganja i rasprave su pokazale različite pozicije u kojima se nalaze vojni kapelani unutar sustava pojedinih oružanih snaga, različitost ustroja vojnog dušobrižništva i njegovu implementiranost u oružane snage. Primjerice, kapelani koji ne nose osobne činove (kao što je slučaj u Hrvatskoj) imaju veću slobodu u radu zastupati „crkvene“ vrijednosti. Postoje sustavi gdje se vojno dušobrižništvo zadovoljava time da „zastupa manje zlo“ što su predstavnici mnogih delegacija izričito odbacivali, napose pravoslavci. Svi sudionici, bez obzira na konfesiju, potvrdili su nedvojbeno korisnu ulogu vojnog dušobrižnika u vojsci, kako vjerskog službenika, etičkog savjetnika, tako i kao jamca demokratičnosti društva i vojske.

„Dobro je i korisno sudjelovati u radu ovakvih radnih tijela unutar NATO-a i EU-a. Mi možemo dati svoj doprinos i utjecati na odluke bitne kako za vojsku i policiju tako i za cjelokupno društvo“, naglasio je kapelan Mandura. ■

SAŽETAK IZVJEŠĆA S 1. DEKANSKE PASTORALNE VIZITACIJE

Temeljem Pravilnika o ustrojstvu i djelovanju Vojnoga ordinarijata u Republici Hrvatskoj (članak 7d - o dužnosti dekana da obavlja dekanse vizitacije) i preporuke Zbora savjetnika, vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac pozvao je vojne i policijske dekane Vojnog ordinarijata da obave dekansku pastoralnu vizitaciju kapelanija unutar svojih dekanata.

Vojni ordinarijat u RH ustrojio je 5 dekanata, 4 vojna i jedan policijski: Karlovački (6 kapelanija), Osječki (4 kapelanije), Splitski (5 kapelanija), Zagrebački (7 kapelanija) i Zagrebački policijski dekanat, koji obuhvaća 10 do sada osnovanih policijskih kapelanija, kao i 2 kapelanije po modelu dušobrižništva iz 1999. godine (Split i Rijeka). U 5 policijskih uprava službu dušobrižnika vrše vojni kapelani s dotičnog područja. Oni su pri vizitaciji nadležnog vojnog dekana istaknuli i ono što se odnosi na policijsko dušobrižništvo.

Vizitacija je provedena od 15. studenoga do 23. prosinca 2010. godine, a u Zagrebačkom policijskom dekanatu, zbog većeg broja kapelanija i razmještenosti po cijeloj Republici Hrvatskoj, vizitacija je trajala do 12. siječnja 2011. godine. Po obavljenoj vizitaciji dekani su bili obvezni pisana izvješća dostaviti u Vojni ordinarijat do 10. siječnja, dok je Policijski dekanat materijale dostavio 18. siječnja.

Dekanska vizitacija obuhvatila je 22 vojne kapelanije i 10 od 12 policijskih kapelanija koje djeluju unutar Vojnog ordinarijata u RH. Nisu vizitirane policijske kapelanije „Sv. Juraj“ iz Varaždina zbog bolesti kapelana i „Sv. Filip i Jakov, apostoli“ iz Zadra jer kapelanija još nije dobila svoga kapelana. Vizitirano je 18 vojnih kapelana, 9 policijskih kapelana, dok u tri vojne kapelanije („Gospa Velikog Hrvatskog Krsnog Zavjeta“ i „Uzvišenje sv. Križa“ iz Knina i „Blaženi Ivan Merz“ iz Slunja - poslužuje vlč. Vladislav Mandura) i jednoj policijskoj („Sv. Filip i Jakov, apostoli“ iz Zadra) nema kapelana, a jedan vojni kapelan nalazi se u mirovnoj misiji u Afganistanu (o. Ivo Topalović). Vizitirano je 20 pomoćnika i pomoćnica vojnih kapelana i 5 pomoćnika policijskih kapelana; u jednoj vojnoj kapelaniji nema pomoćnika („Sv. Sebastijan“ iz Đakova), a u jednoj je pomoćnica na porodiljinom dopustu („Sv. Obitelj“ iz Velike Bune), dok u 7 policijskih kapelanija nema pomoćnika.

Pisani dio vizitacije sastojao se od ukupno 62 pitanja, a obuhvaćao je teme: o kapelaniji, njezinom sakralnom i uredskom prostoru; o bogostovlju; o kapelanu i pomoćniku kapelana na

temelju opisa poslova i radnih zadaća iz knjige Ustroja; o pastoralnom životu kapelanije prema naznakama Pastoralnog programa Vojnog ordinarijata.

Vizitacijom je, uz pisani dio, obuhvaćen i pregled matica, razgovor s kapelanom te sa zapovjednikom postrojbe/načelnikom PU u kojoj je kapelanija smještena.

Podatci o kapelanijama

Do sada su osnovane 22 vojne i 10 policijskih kapelanija. Sjedišta su im u mjestu postrojbe, odnosno u sjedištu PU. Kapelana je 29 (vojnih 19, policijskih 10), pomoćnika kapelana je 26 (vojnih 21, policijskih 5); 22 kapelana su primljena u radni odnos, a 7 kapelana ima ugovor o djelu.

Osim u vojnim kapelanijama „Sv. Ivana Krstitelja“ u Požegi i „Sv. Bartolomeja i sv. Petra apostola“ u Zagrebu, u kapelanijama nema Pastoralnog vijeća. U vojnoj kapelaniji „Sv. Ilije proroka“ u Petrinji i u policijskoj kapelaniji „Majke Božje Kamenitih vrata“ u Zagrebu je u osnutku.

Sakralni prostori

Uređeni sakralni prostor postoji u 12 vojnih i 3 policijske kapelanije, a u 10 vojnih i 6 policijskih kapelanija ne postoji. U potonjima se bogoslužja vrše u priručnim prostorima poput kino dvorana, dvorana za sastanke, restorana...

Kapele izvan sjedišta kapelanija nalaze se na Papuku, u Divuljama, Jastrebarskom, Dračevcu, Bjelovaru i Valbandonu, u izgradnji je kapela u ATJ Lučko, u tijeku je obnova kapele na Senjaku.

Sve kapelanije imaju osigurano liturgijsko ruho i liturgijske knjige.

Sveta misa

Dnevne svete mise slave se u 6 vojnih kapelanija, jednom do dva puta tjedno u 5 vojnih i 2 policijske kapelanije, jednom do dva puta u mjesecu u 5 vojnih i jednoj policijskoj, a povremeno u 5 vojnih i jednoj policijskoj kapelaniji. Četiri policijske kapelanije nisu izvijestile.

U kapelanijama nema oformljenih grupa ministranata. Ministriraju uglavnom pomoćnici kapelana, a nerijetko i drugi pripadnici kapelanije. Čitači se biraju između djelatnika. Zbor postoji u 3 vojne i jednoj policijskoj kapelaniji.

Molitva i pobožnosti

Časoslov s vjernicima moli se svakodnevno u 2 kapelanije, a povremeno u 2 vojne i jednoj policijskoj; Klanjanje se povremeno organizira u 2 vojne kapelanije; Krunica se moli prigodno, u 3 vojne kapelanije kroz svibanj i listopad, a u jednoj svakodnevno; Križni put se moli petkom u korizmi u 7 vojnih i 2 policijske kapelanije i povremeno u 6 vojnih; Zornice se slave u 3 vojne i jednoj policijskoj kapelaniji; Pobožnost prvih petaka postoji u jednoj policijskoj kapelaniji.

Ured kapelanije

Kapelanije imaju osiguran uredski prostor u sjedištima kapelanija, ili kapelan i pomoćnik dijele isti ured ili imaju svaki svoj ured (jedna policijska kapelanija nema ured, a jedna privremeno ured dijeli sa socijalnom radnicom). Na izdvojenim lokacijama nema uredskih prostora.

Inventarne liste postoje u svim kapelanijama osim u dvije vojne. Inventar postrojbe/uprave vodi se u postrojbi/upravi, a inventar iz Vojnog ordinarijata u kapelanijama, a zaduženja se prate preko Ekonomata.

Uredske knjige

Knjige urudžbenog zapisnika se uredno vode, dok ih nema u dvije vojne kapelanije (samo košuljice). Kapelanije vode do 10-ak klasa.

U policijskim kapelanijama nema urudžbenih zapisnika jer se čeka urbroj kapelanija. Stoga kapelani vode internu evidenciju, svoje dopise vode pod brojem za tekuću godinu ili koriste Zapisnik Odjela za suradnju s VO.

Matice postoje i uredno su vođene u velikom dijelu vojnih kapelanija, jedna vojna kapelanija nema matica, a iz tri nisu izvijestili. U 7 policijskih kapelanija su zadužene (dvije se nisu izjasnile). Kroz Izdatnice Ekonomata VO za 3 kapelanije realizacija je u postupku. Jedan kapelan sve provodi kroz župne knjige.

Parice nisu poslali iz 7 vojnih kapelanija. Ostali vojni kapelani redovito dostavljaju parice. Od policijskih kapelanija parice redovito dostavlja samo jedna.

Arhivi svih vojnih kapelanija nalaze se u uredima kapelana (tekuća i protekla godina), a starije godine dostavljaju se u Arhiv VO. U Vojni ordinarijat arhive nisu dostavili iz tri vojne kapelanije. Policijske kapelanije arhiv imaju u Odjelu za suradnju s VO, a predmeti vezani uz kapelanije arhiviraju se i u kapelaniji. Dvije kapelanije imaju vlastiti arhiv, jedna koristi župni, a iz tri se nisu očitovali.

Godišnji pastoralni izvještaj dostavilo je 8 vojnih kapelanija. Policijske kapelanije (4) izvještaj šalju Odjelu za suradnju s VO koji ih objedinjuje i dostavlja u VO. Preostalih 6 policijskih kapelanija nije se očitovalo.

U kapelanijama su uređene i priručne knjižnice koje se redovito nalaze u Uredu kapelana i broje od 100-200 do 500 naslova. Knjige i drugi materijali su na raspolaganju djelatnicima postrojbi/uprava, a o korištenju se vode evidencije. O postojanju knjižnica i njihovu vođenju nisu se očitovali iz 6 kapelanija, a tri kapelanije nemaju knjižnice.

Duhovni život kapelana

Na rekolekcijama sudjeluje 5 kapelana. Seminare pohađaju jedanput godišnje. Primijećeno je da ne postoji službeno permanentno obrazovanje. I vojni i policijski kapelani redovito sudjeluju na duhovnim vježbama koje organizira Vojni ordinarijat ili matična biskupija/zajednica. Dio policijskih nije se očitovao.

Opis poslova i zadaća kapelana

Vođenje svakodnevne pastoralne i duhovne skrbi o pripadnicima OS/djelatnicima MUP-a i njihovim obiteljima u kapelaniji prvenstveno se odvija kroz osobne razgovore, pripreme za sakramente, a posebno kroz slavljenje svetih misa, ispovijed, sprovode te posjete obiteljima. Kapelani aktivno sudjeluju i u organizaciji hodočašća u Lourdes, Mariju Bistricu i Ludbreg.

Redovito (dnevno, tjedno, mjesečno te prigodno) sudjeluju na Kolegiju zapovjedništva te se savjetuju sa zapovjednikom postrojbe o aktivnostima vezanim uz rad vojne kapelanije. Policijski kapelani sudjeluju na kolegiju ovisno o potrebama. Suradnja je bez poteškoća.

Nadalje, u suradnji s Vojnim ordinarijatom dva puta godišnje organiziraju i vode duhovne vježbe za pripadnike postrojbi.

U suradnji s načelnicima ustrojstvenih jedinica u kapelanijama se održavaju tribine prigodom Božića, Uskrsa, blagdana sv. Mihovila, predavanja za vojnike koji se pripremaju za mirovnu misiju ISAF ili za NATO KFOR timove. Neke tribine i predavanja drže kapelani, a za neke se pozivaju profesori s KBF-a. Policijski kapelani nisu se očitovali.

Kapelani obavljaju i ostale poslove po nalogu Vojnog ordinarijata. Uglavnom se radi o delegiranju za izaslanika Vojnog ordinarijata pri obljetnicama i komemoracijama i nastupa u medijima ili vođenju ljetnih kampova.

Opis poslova i zadaća pomoćnika kapelana

Pomoć kapelanu u svakodnevnom provođenju pastoralnog rada. Priprema liturgijskih slavlja. Pomoć kod priprema međunarodnog i nacionalnog vojnog hodočašća, duhovnih vježbi, bračnih susreta, blagdana i obljetnica. Pomoćnik upoznaje vojnog kapelana s predstojećim zadaćama i događajima, obavlja administrativno-tehničke poslove za kapelaniju, brine o nabavi potrošnog materijala, izvještava postrojbu o aktivnostima kapelanije te koordinira s operativom postrojbe/uprave. Uređuje kapelanski list ili ažurira web-stranicu kapelanije.

Gdje postoji kapela pomoćnik vodi brigu o uređivanju prostora i čuvanju liturgijskih predmeta, a tamo gdje ne postoji vodi brigu oko pripreme zamjenskog prostora. S Ekonomatom koordinira potrebne nadopune ili zamjene.

Pomoćnici animiraju i organiziraju (zaprimaju prijave za hodočašća i proslijeđuju prema Vojnom ordinarijatu) hodočašća na razini svojih kapelanija. Prilikom organiziranja prijevoza na hodočašća sudjeluju u koordinaciji s drugim kapelanijama. Dio pomoćnika, ovisno o potrebama VO, sudjeluje u užoj strukturi organizacije i provedbe hodočašća u Lourdes i Mariju Bisticu.

Sudjeluju u obilježavanju vjerskih i nacionalnih blagdana informiranjem i motiviranjem djelatnika o proslavama i obilježavanjima, pripremom plakata i obavijesti, pripremom misnih slavlja te eventualnim odlascima na spomen-obilježja.

Osim toga, promiču aktivnosti vjerskog i duhovnog karaktera: informiraju i animiraju djelatnike o duhovnim vježbama, Bračnim vikendima, ljetovanju djece, hodočašćima, svetim misama... Upoznavaju djelatnike s vjerskim promidžbenim materijalima (Život, Obavijesti VO, Glas koncila, Poruke vojnog biskupa), pripremaju kateheze za liturgijski listić.

Jednom godišnje sudjeluju na duhovnim vježbama za pomoćnike i djelatnike VO i jednom na susretu djelatnika VO. Kao pratnja i potpora kapelanu koji vodi duhovne vježbe pomažu u pripravi svetih misa, pri radnim grupama, podjeli materijala.

U realizaciji stručnih predavanja vjerskog i duhovnog karaktera u 13 vojnih kapelanija pomoćnik ne sudjeluje u realizaciji predavanja, a u 9 sudjeluje. U potonjima predavanja se održavaju 1-2 puta godišnje. U jednoj kapelaniji pomoćnica predaje Vojnu etiku i religijsku kulturu u Temeljnoj časničkoj školi. U pojedinim kapelanijama pomoćnici pomažu u pripremi predavanja koja drže gosti predavači.

Pomoćnici obavljaju i ostale poslove u do-

govoru s vojnim/policijskim kapelanom, poput: obilaska obitelji poginulih branitelja, obitelji pripadnika postrojbe te bolesnih djelatnika.

OPIS PASTORALNOG RADA

Hodočašće u Lourdes

Gotovo svi kapelani i pomoćnici kapelana sudjeluju u promicanju i organiziranju Međunarodnog hodočašća u Lourdes. Ono se na razini kapelanije promiče prema dobivenim informacijama iz Vojnog ordinarijata. U pripremama ne sudjeluju ili nema podataka za 4 policijske kapelanije.

Na samom hodočašću većina kapelana su voditelji autobusa – duhovno vodstvo, a tek dio pomoćnika službeno sudjeluje na hodočašću. Pojedini kapelani idu u prethodnicu – podizanje vojnog tabora, a neki kapelani nisu nikada sudjelovali na hodočašću.

Primjetno je da neke kapelanije svake godine šalju ujednačen broj hodočasnika (oko 40), a neke vrlo mali broj hodočasnika. Vjernici pojedinih kapelanija sudjeluju u protokolarnim zadaćama i osiguranju i s njima se radi temeljitija priprava.

Preporuka je da svi kapelani sudjeluju, a oni koji iz opravdanih razloga ne mogu sudjelovati neka pisano obavijeste biskupa i generalnog vikara o razlogu neodlaska. Odlazak kapelana na hodočašće u Lourdes smatra se redovnom zadaćom, a neodlazak je iznimka.

Nacionalno hodočašće u Mariju Bisticu

Ustaljeno je i pripadnicima vojske i policije poznato da je 1. nedjelja u listopadu predviđena za hodočašće u Mariju Bisticu. Većina kapelana sudjeluje na hodočašću (sveta misa i križni put) s određenim brojem hodočasnika. U većini kapelanija hodočašće je dobro prihvaćeno. U organizaciji ne sudjeluje ili nema podataka za 5 policijskih kapelanija.

Problemi koji se znaju pojaviti su: kašnjenje zapovijedi o hodočašću u postrojbama; uključivanje određenog broja hodočasnika iz pojedinih postrojbi „po zapovijedi“, dok im nije regulirano pitanje preraspodjele radnog vremena niti im je osigurana dnevnicica zbog čega se znade pojaviti nezadovoljstvo; ograničenost brojem poradi noćenja kod hodočasnika koji hodočaste pješice od Petrinje do Marije Bistrice (40); broj djelatnika koji se prijave za hodočašće ponekad je znatno manji od broja koji je određen u zapovijedi GS OS RH; pojedine kapelanije ne organiziraju prijevoz vjernika pa se ne može preciznije govoriti o odazivu.

Regionalna hodočašća

Uglavnom se hodočasti u obližnja marijanska svetišta te u mjesta: Aljmaš, Biskupija kod Knina, Krasno, Ludbreg, Ogulin - Sveti Križ i Sveti Rok, Oštarije - Gospi od čudesa, Poreč, Rovinj, Sinj, Split, Sisak - sv. Kvirin, Udbina, Vukovar, Zagreb - Remete i u svetište Sveta Mati Slobode - Jarun. Na regionalnim hodočašćima ne sudjeluje 10 vojnih i 5 policijskih kapelanija.

Problem koji se znao pojaviti je izostanak suglasnosti iz HKoV-a pa je potrebno uskladiti termine i zahtjev za odobrenje tražiti preko Vojnog Ordinarijata.

Kateheze u vojarnama ili PU

Kateheze su neredovite zbog dislociranosti i stalnog izbjivanja djelatnika postrojbe na raznim terenima te se često svode na osobni razgovor. Prigodne i povremene kateheze dosta su rijetke, a neke kapele ih nemaju. Samo u jednoj policijskoj kapelaniji kateheze su uključene u redovnu nastavu po odjelu 4 sata - 4 teme, a 2010. godine jedan kapelan također je bio uključen s 2 sata predavanja za pripadnike ISAF-a, na vojnom vježbalištu Gašinci.

Duhovne vježbe

Sudjelovanje djelatnika je sukladno dopuštenim mogućnostima zbog obveza koje izvršavaju. U pripremi su uglavnom razgovor i animiranje. Nema odgovora zbog raznih razloga u 2 vojne i 6 policijskih kapelanija. Pojedini kapelani sudjeluju kao voditelji, pojedini ne.

Dan je prijedlog da se izradi naputak za voditelje duhovnih vježbi poradi standardiziranja i ujednačavanja duhovnih vježbi na razini Ordinarijata. Isti bi bio smjernica kapelanima u provođenju duhovnih vježbi, s popisom tema i sl. Na taj bi način duhovne vježbe koje provode kapelani Vojnog ordinarijata postale prepoznatljive i jedinstvene. Također je dan prijedlog da se omogući sudjelovanje bračnog druga (supruge) na duhovnim vježbama.

Problemi se javljaju zbog limita u pojedinim policijskim kapelanijama. Tridesetak djelatnika je limit za grupu, a u nekim policijskim kapelanijama dozvoljeni broj je 10 sudionika.

Bračni susreti

Redovito upoznavanje vjernika o održavanju bračnih susreta (bračnih vikenda) je pisanom obavijesti i usmenim informacijama po postrojbama. Odaziv je sukladan dopuštenom vremenu

bračnih parova, te njihovim obiteljskim obavezama. Nema odgovora zbog raznih razloga u 2 vojne kapelanije, a u MUP-u za sada ne postoje "bračni susreti". Predloženo je da se na susretima obrađuju i teme koje se odnose na specifične probleme s kojima se suočavaju vojnici i njihove obitelji.

Izdavačka djelatnost i mediji u kapelanijama

Karlovački vojni dekanat izdaje list „Život“ (dvomjesečnik), u kojemu su zastupljene sve kapelanije dekanata. Jedna vojna kapelanija izdaje listić putem weba (6 brojeva godišnje).

Tjedni pastoralni listić izdaju jedna vojna i 3 policijske kapelanije, dvije vojne izdaju povremene listiće dok ostale kapelanije ne izdaju listiće. Kroniku vode 3 vojne i jedna policijske kapelanija, a fotoarhivu 8 vojnih i 6 policijskih kapelanija. Vijesti i izvješća objavljuju se na web-stranici Vojnog ordinarijata. Pojedini kapelani sudjeluju u crkvenim glasilima i radio emisijama. O točci nisu izvijestili iz 3 vojne i 4 policijske kapelanije.

Tematske tribine u kapelaniji u božićnom i uskrsnom vremenu

Neke vojne i policijske kapelanije nemaju tribine, a u većini u one manje-više redovne. Na tribine su pozivani stručnjaci s različitih područja, profesori teologije. Tematske tribine služe kao duhovna priprava pred blagdane na razini policijskih uprava i u pojedinim policijskim postajama.

Ljetovanje djece na Malom Lošinju (samo za MORH)

Animiranje se svodi na uobičajeno oglašavanje, putem dopisa, obavijesti na oglasnoj ploči i osobnim razgovorom s djelatnicima. Većina kapelana ne sudjeluje u samom provođenju, sudjelovali su tek 2 svećenika kao voditelj i 7 pomoćnika. Nema podataka ili ne sudjeluju 2 vojne kapelanije.

Najveći problem kod animiranja djelatnika jest što se vrlo kasno saznaju točni termini polaska na ljetovanje, pa je roditeljima teško uskladiti ljetovanje s nekim drugim aktivnostima (u to vrijeme su upisi u srednje škole, podjela svjedodžbi i sl.).

Duhovna skrb u ljetnim odmaralištima

Pojedini vojni kapelani sudjelovali su u odmaralištu u Valbandonu (7) i Malom Lošinju (2) te ranije u Hotelu „Zagreb“ u Splitu (2). Ovo je pogodno mjesto i vrijeme za opušteno i spontane duhovne razgovore, tako da neki dožive uz tjelesnu i svojevrsnu duhovnu obnovu. Što se

policijskog dekanata tiče termini su raspoređeni tako da se smjenom gostiju izmjenjuju i kapelan i pomoćnik (uobičajen je desetodnevni turnus). Svećenik je u svako vrijeme dostupan, kao i pomoćnik. Nema podataka ili ne sudjeluje 15 vojnih i 5 policijskih kapelanija.

Suradnja s Vojnim ordinarijatom

Suradnja je redovita i dobra u svim aktivnostima. Ona se provodi na društvenom i na ekonomskom području. Uglavnom se odvija prema pozivu Vojnog ordinarijata. Osim standardnih navedeni su i sastanci kapelana i sastanci Zbora savjetnika. Na području skrbi za bolesne, umirovljene i za obitelji s problemima. Nema podataka iz 3 vojne i 5 policijskih kapelanija.

Potrebni su redoviti susreti s vikarom za pastoral poradi kvalitetnije organizacije i provedbe pastoralnog plana.

Suradnja s kolegama

Suradnja s kolegama kapelanima i pomoćnicima vojnih kapelana odvija se na svim područjima; prosječno je pet susreta godišnje unutar dekanata, a navodi se i nazočnost na slavljinama Dana vojnih kapelanija.

Suradnja sa svećenicima nadbiskupija i biskupija, te na razini mjesnih dekanata odnosno između dekanata Vojne biskupije je uglavnom redovita i kvalitetna. Očituje se u organizaciji duhovnih vježbi, bračnih susreta i hodočašća za pripadnike postrojbi. Određena suradnja postoji i u korištenju vozila, zatim pomoći dekana u realizaciji božićnih i uskrsnih ispovijedi u postrojbama kapelanije, a provode se i neformalna druženja.

Suradnja u policijskom dekanatu je dobra. Može se puno više postići na zajedničkim organiziranjima hodočašća (lokalnih, a osobito međunarodnih). Osobito je dobra suradnja na području logističke potpore u organizacijskom djelu pojedinih hodočašća. Nema podataka iz 2 vojne i 5 policijskih kapelanija.

Praktični problemi u duhovno-pastoralnom pokrivanju postrojbi

Jedan od većih problema je nedostatak kapelana u Kninu i pomoćnika kapelana u Đakovu. Nedostatak sakralnog prostora posebno ističu 4 vojne kapelanije, kao i nedostatak uredskog i učioničkog prostora (jedna kapelanija).

Kao svojevrsan problem naznačen je i nedostatak ujednačenog i odobrenog pastoralnog plana i tema koje bi kroz određenu godinu trebale obraditi u postrojbama na način da one uđu u plan obuke koja se provodi po nižim ustrojbenim cjelinama.

Ukazano je na nelogičnost ustrojbenog mjesta kapelana i pomoćnika u nekim postrojbama.

Postavlja se i pitanje službenog, dekanatskog vozila. Problemi nastaju i pri korištenju vozila kad je postrojba razmještena. Za kvalitetniji rad potrebno je da svaki vojni kapelan ima na raspolaganju službeni automobil.

Predloženo je da se dekretom riješe pitanja pastoralna za policiju na području gdje je veliki broj vojnih postrojbi, da duhovne vježbe vode educirani stručnjaci – profesori, da se promjeni naziv/naslovnik jedne vojne i jedne policijske kapelanije.

Planovi u pastoralnom radu kapelanije

Predloženo je da se na razini Vojnog ordinarijata osmisle godišnji planovi i teme od općeljudskog i kršćanskog značenja za život vojnika i da se oni u dogovoru s nadležnima iz GS OS RH ugrade kroz obuku i nastavni plan, u život i rad podređenih postrojbi. Također i da se na razini dekanata organiziraju hodočašća, kao i lokalna i međunarodna hodočašća djelatnika ali i umirovljenika i veterana. Organizirati duhovne obnove za djelatnike za velike blagdane uprava koje još nemaju svoga kapelana.

5 vojnih i 6 policijskih kapelanija nema podataka ili nema planova u pastoralnom radu, a 4 vojne kapelanije imaju planove i ne trebaju pomoć. ■

LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA

02. 12. 2010.

U Karlovcu u Zapovjedništvu Hrvatske kopnene vojske održan je susret Karlovačkog vojnog dekanata. Sudionicima su se pridružili i zapovjednici postrojbi sukladno preporuci Vojnog ordinarija. Susret su predvodili brigadir Zlatan Šimunović, načelnik Ureda zapovjednika HkoV, i dekan Karlovačkog vojnog dekanata preč. Andrija Markač. Brigadir Šimunović pozdravio je nazočne te izrazio zadovoljstvo susretom. Dekan Markač naglasio je značaj duhovno-pastoralnog djelovanja unutar vojnog sustava, odnosno prisutnosti svećenika među vojnicima osvrnuvši se na aktivnosti koje se na tom planu vrše, a neizvedive su bez obostrane suradnje.

Istoga dana: U kapeli vojarne 91. zrakoplovne baze na Plesu, slavljem svete mise koju je predvodio vojni kapelan vlč. Željko Savić, ispraćeno je 90 pripadnika OS RH u šestomjesečnu misiju na Golansku visoravan.

03. 12. 2010.

U zgradi Vojnog ordinarijata održan je sastanak Zagrebačkog vojnog dekanata. Sastanak je predvodio vojni biskup mons. Juraj Jazerinac. Okupljenima su se obratili i v.d. dekana p. Anto Vučkoja i njegov pomoćnik satnik Srećko Žmalec.

Vojni kapelan vlč. Slavko Rajič izvijestio je nazočne o glavnim zaključcima sa sastanka dekana i savjetnika Dekanata koji je održan u Vojnom ordinarijatu 9. studenoga 2010. godine.

Nakon prve točke dnevnog reda pristupilo se odabiru dekana Zagrebačkog vojnog dekanata. Izabran je vojni kapelan o. Zdravko Barić.

Istoga dana: Vojni biskup Juraj Jezerinac predvodio je svečanu večernju misu na blagdan sv. Franje Ksaverskoga u župnoj crkvi na zagrebačkom Ksaveru. Svečanu misu, u kojoj je koncelebrirao veći broj svećenika Gornjogradskog dekanata, pratio je zbor „Baščina“.

04. 12. 2010.

Grupa satkana od polaznika sedmog naraštaja u Policijskoj akademiji, krenula je iz zagrebačke Dubrave put Aljmaša i Vukovara.

U dvorištu župne i samostanske crkve sv. Filipa i Jakova, dočeka ih je gvardijan fra Goran. Nakon kratkog filma prikazanog u dvorani, ušli su u nekoć gotovo potpuno uništenu crkvu. Zatim su pošli prema gradskoj bolnici, a iz nje, preko hangara na poljoprivrednom dobru Ovčara i masovne grobnice, do memorijalnog groblja.

Svoje središte i vrhunac hodočašće je našlo u svetoj misi slavljenj u marijanskom svetištu u

Aljmašu s nakanom da Božje milosrđe bude nagradom onima što život svoj dadeše za prijatelje svoje. Sam Gospodin potvrdio je da nema veće ljubavi od te.

05. 12. 2010.

Druge nedjelje došašća, u duhu pripreme za blagdan Božića, p. Drago Majić, vojni kapelan u đakovačkoj kapelaniji sv. Sebastijana, predvodio je sv. misu postrojbama ISAF-a i OMLOT-a te NDI-a.

06. 12. 2010.

Povodom dana sv. Nikole, zaštitnika pomoraca, policijski kapelan don Ivo Borić blagoslovio je policijska plovila i posadu u vojnoj luci Vargarola u Puli.

Istoga dana: U Zagrebu u dvorani HKD "Napredak" održana je poljsko-hrvatska znanstvena konferencija o temi: "Ivan Pavao II. - papa i Europljanin". Na konferenciji je sudjelovao biskupski vikar za pastoral o. Jakov Mamić, uime vojnog ordinarija mons. Jurja Jezerinca. Nakon pozdrava predstavnika Vlade Republike Hrvatske mr. Andreja Plenkovića, državnog tajnika za europske integracije, veleposlanika Republike Poljske Wiesława Tarke te voditelja Centra za obnovu kulture (COK) i Centra misli Ivana Pavla II. iz Poljske, uslijedila su izlaganja i paneli.

Istoga dana: Vojna kapelanija "Sv. Nikole biskupa" u Hrvatskoj ratnoj mornarici proslavila je svog nebeskog zaštitnika. Slavlje je započelo procesijom koja je krenula od spomenika sv. Nikole u luci pred ratnim brodovima prema crkvi sv. Ante na Poljudu. U procesiji su sudjelovali predstavnici gradskih i županijskih vlasti, policijski službenici, puhački orkestar HRM-a, veliki broj mornara, časnika i dočasnika predvođenih zapovjednikom HRM-a kontraadmiralom Antom Urličem.

Na svetoj misi, koju je predvodio vojni biskup mons. Juraj Jazerinac, su uz dvojicu kapelana don Branimira Projića i o. Joze Mravka kao domaćina sudjelovali i don Drago Šimunđa, policijski kapelan don Stjepan Lončar kao i svećenici gradskih župa predvođeni župnikom don Anđelkom Dukićem. Na slavlju je pjevala klapa HRM-a "Sv. Juraj".

07. 12. 2010.

Kapelan BSD-a i dušobrižnik za PU primorsko-goransku p. Mirko Vučkoja sa svojim pomoćnikom Brankom Mustapićem započeo je s blagoslovom policijskih postaja i obitelji djelatnika PU primorsko-goranske.

08. 12. 2010.

Na svetkovinu Bezgrešnog začeća BDM, u samostanskoj kapeli karmelićanki Božanskog Srca Isusova na Vrhovcu u Zagrebu, misno slavlje predvodio je vojni ordinarij Juraj Jezerinac u koncelebraciji s don Antonom Šuljićem i vlč. Josipom Đuranom. Na svečanosti su dvije sestre: Antonija Brebrić i Magdalena Pajnić obilježile 60. obljetnicu redovničkih zavjeta.

09. 12. 2010.

U Amfiteatru u Ravnateljstvu policije, fra Zvezdan Linić predvodio je božićnu duhovnu obnovu za vjernike Policijske kapelanije „Sv. Mihaela“, MUP Sjedište i Ravnateljstvo policije. Na obnovi su sudjelovali i vjernici kapelanija s Policijske akademije i Policijske uprave zagrebačke. Glazbeni voditelj bio je poznati kantautor duhovne glazbe Luka Balvan.

Istoga dana: U Vojnom ordinarijatu upriličen je oproštajni susret prvog generalnog vikara Vojne biskupije u RH mons. Josipa Šantića sa suradnicima iz ministarstava: obrane, obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i unutarnjih poslova, kao i iz Glavnog stožera OS RH. Na susretu su nazočili: vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac, ministri Branko Vukelić i Tomislav Ivić, državni tajnici MUP-a: Miljenko Radnić i Ivica Buconjić, državni tajnici MORH-a: Pjer Šimunović, Mate Raboteg i Željko Goršić, dvadesetak generala, savjetnici ministra unutarnjih poslova: Ivica Franić i dr. Josip Mihaljević, te savjetnica predsjednika RH Višnja Tafra.

10. 12. 2010.

Poslije svete mise u kapeli Vojnog ordinarijata, mons. Šantić se oprostio od djelatnika Vojnog ordinarijata. Pozvao je da mu oprostite pogreške i da se mole za njega. Posebno se zahvalio vrhovnoj poglavarici sestara Služavki malog Isusa s. Maria-Ani Kustura.

Istoga dana: U kapelaniji sv. Sebastijana u Đakovu slavljena je sv. misa zornica za dvije satnije ročnika, koji su nakon specijalističke obuke primljeni u djelatnu vojnu službu u nazočnosti njihovih zapovjednika B. Lukačevića i A. Rimca i D. Kovača.

Istoga dana: U 91. zrakoplovnoj bazi na Plesu svečano je obilježena 19. obljetnica Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane. Proslava je započela svetom misom u kapeli Vojne kapelanije „Sv. Petra i Pavla“ gdje je za sve poginule i nestale branitelje i djelatnike HRZ i PZO-a misno slavlje predvodio vojni biskup mons. Juraj Jezerinac, a koncelebrirali su o. Jakov Mamić, biskupski vikar za pastoral, vlč. Josip Ružman, i o. Viktor Grbeša, vojni kapelan HRZ i PZO.

Na misnom slavlju sudjelovali su zapovjednik

HRZ i PZO-a general bojnik Vlado Bagarić, zamjenik zapovjednika brigadni general Dražen Šćuri, zapovjednik 91. zb. Pleso brigadir Zdenko Sokić, bivši zapovjednici grana i baze, članovi obitelji poginulih djelatnika HRZ i PZO-a te brojni djelatnici.

12. 12. 2010.

Na poziv kancelara Sisačke biskupije i pešeničkog župnika vlč. Marka Cvitkušića don Milenko Majić, vojni kapelan Vojne kapelanije „Sv. Ilije Proroka“ iz Petrinje sudjelovao je na polaganju vijenaca i paljenju svijeća, te je predvodio molitvu kod spomenika poginulim braniteljima u Šišincu povodom 19. obljetnice akcije HV „Vihor“. U toj akciji poginulo je 17 hrvatskih branitelja, pripadnika 102. brigade HV.

Istoga dana: O 11. obljetnici smrti prvoga hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana, a na poziv udruge „Prvi hrvatski redarstvenik“ u župnoj crkvi Sv. Katarine u Hlebinama vojni biskup mons. Juraj Jezerinac predvodio je misu zahvalnicu. Predvodio ju je u koncelebraciji sa župnikom Leonom Lozančićem i više svećenika Virovskog dekanata.

14. 12. 2010.

U Policijskoj upravi karlovačkoj održano je predavanje o temi „Božić kao civilizacija ljubavi u civilizaciji stroja“, koje je održao dr. Anto Barišić OFM Cap. Predavanju je nazočio i vojni kapelan i dekan Karlovačkog vojnog dekanata preč. Andrija Markač.

U predavanju fra Barišić je pokušao djelatnicima pojasniti značaj nadolazećeg blagdana Božića kojim je, kako je rekao, otpočela civilizacija ljubavi, u odnosu na njenu suprotnost, te još jednu, današnju civilizaciju stroja i njenom utjecaju na čovječanstvo.

15. 12. 2010.

U vojarni „Pukovnik Milivoj Halar“ u Dugom Selu održana je božićna ispovijed za vojnike Vojne kapelanije „Sv. Antuna Padovanskog“. Vojnicima su na raspolaganju bili dekan Zagrebačkog vojnog dekanata i vojni kapelan Počasno-zaštitne bojne o. Zdravko Barić i vojni kapelan Ministarstva obrane i GS OS RH p. Ante Vukoja. Nakon svete ispovijedi slavljena je sveta misa u vojarni, koju je služio o. Zdravko Barić. Poslije mise nastavljeno je druženje sa zapovjednikom vojarne pukovnikom Slobodanom Kratohvilom.

Istoga dana: U pratnji vojnog kapelana na HVU p. Zorana Vujičića, Vojni ordinarijat pohodili su polaznici Ratne škole „Ban Josip Jelačić“. Zajedno s biskupom mons. Jurjem Jezerincem dočekao ih je i biskupski vikar za pastoral o. Jakov Mamić. Susretu je nazočilo 16 polaznika škole. Biskup je upoznao časnike s poviješću i poslanjem Vojne

biskupije i ulozi dušobrižništva u vojsci i policiji. Polaznici su posjetili i kapelu biskupije.

16. 12. 2010.

Policijski službenici PU istarske prisustvovali su svetoj misi zornici u crkvi Krista Spasitelja na Velom Vrh u Puli. Svetu misu predvodio je policijski kapelan don Ivo Borić.

Istoga dana: Održana je predbožićna duhovna obnova za djelatnike 4. i 5. policijske postaje Policijske uprave zagrebačke u crkvi sv. Petra u Vlaškoj. Duhovna obnova započela je s ispovjedi, za koju je bilo više svećenika na raspolaganju, a nastavila se misom koju je predvodio policijski kapelan PUZ-a vlč. David Klarić.

“Božić nije senzacija, kupovanje, trošenje i kićenje. To su samo vanjski znakovi koji su možda i potrebni, ali nikako dovoljni, koji imaju zadatak samo uputiti nas na nešto što se krije ispod toga. Božić u prvom redu ima biti susret s Bogom. Ivan Krstitelj je pripremljao put za Isusa, mi smo dužni pripremiti put za njega u svom srcu, ali i drugima pomoći, kako bi oni napravili mjesto za Boga kod sebe. Svojim zalaganjem za bližnje i životom pokazujemo na Boga i vrednote koje nam od njega dolaze, živimo tako da se iz našeg života i vide. Samo na taj način ćemo moći pokazati drugima primjer i uputiti ih na važno”, rekao je kapelan u svojoj propovjedi.

Na duhovnoj obnovi sudjelovali su, uz djelatnike spomenutih policijskih postaja, i njihovi načelnici Joso Žugaj i Jurica Miočić.

Istoga dana: I ove je godine došašće u Policijskoj akademiji doseglo vrhunac u euharistijskom slavlju koje je predvodio vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u koncelecijaciji s p. Stjepanom Harjačem, dekanom policijskog dekanata i kapelanom u Ministarstvu i Ravnateljstvu, vlč. Željkom Savićem, vojnim kapelanom u Središnjici za elektroničko izviđanje te kapelanom u Policijskoj akademiji don Josipom Stanićem.

U nazočnosti uzvanika što su sudjelovali u euharistijskom slavlju: Ivica Franjića, savjetnika ministra unutarnjih poslova, pukovnika Miroslava Zeljka, zapovjednika Središnjice za elektroničko izviđanje, Ranka Vrbana, pomoćnika kapelana u istoj vojnoj postrojbi, načelnika Odjela za suradnju MUP-a s Vojnim ordinarijatom Josipa Zagorščaka te domaćina, načelnika akademije Zorana Ničena, načelnika Odjela za policijsku obuku Marijana Žuljevića, gospođe Vinke Mustać, načelnice Odjela za nakladničko-bibliotečnu djelatnost i njihovih suradnika, potaknut i pjevanjem Zbora polaznika Policijske akademije pod ravnanjem gospođe Nevenke Pavleković, biskup Juraj Jezerinac zaželio je prisutnima, posebno polaznicima 7. naraštaja, blagoslovljen Božić i raspjevanu Novu godinu.

17. 12. 2010.

U župnoj crkvi Presvetoga Srca Isusova u Karlovcu slavljena je sveta misa za djelatnike vojno-redarstvenih snaga, vjernike vojnih kapelanija “Bl. Alojzija Stepinca” u Zapovjedništvu Hrvatske kopnene vojske i “Sv. Anđela čuvara” u Inženjerskoj pukovnici u Kamenskom. Misno slavlje predvodio je vlč. Duje Kurtović, župnik u karlovačkoj župi “Sveta tri kralja”, u koncelecijaciji karlovačkog dekana mons. Ferdinanda Vražića i karlovačkog vojnog dekana preč. Andrije Markača te vlč. Marka Dujma, župnika u Hrnetiću.

Istoga dana: U nazočnosti visokih dužnosnika MORH-a i OS RH u Časničkom domu u Zagrebu svečano je obilježena 19. obljetnica Hrvatskog vojnog učilišta “Petar Zrinski”. Obilježavanje je započelo svetom misom koju je u kapelici sv. Mihovila Arkandjela predvodio vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u koncelecijaciji s biskupskim vikarom za pastoral o. Jakovom Mamićem i vojnim kapelanom HVU-a p. Zoranom Vujičićem. Potom je izaslanstvo HVU-a položilo vijence kod biste legendarnog vukovarskog branitelja generala bojnika Blage Zadre.

Nakon polaganja prisutnima su se obratili: državni tajnik MORH-a Mate Raboteg, kontraadmiral Zdenko Simičić i ravnatelj HVU-a general bojnik Mirko Šundov.

18. 12. 2010.

U kapelici sv. Mihovila u Policijskoj akademiji slavljena je euharistija prigodom godišnje skupštine Udruge Specijalne policije iz Domovinskog rata. Slavlje su inicirali Jure Pavlović, tajnik Udruge, njen predsjednik Josip Klem, dopredsjednik Mladen Strijavić i predsjednik nadzornog odbora Dražen Budimir, a predvodio ga je mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij. Na početku slavlja pročitana su imena onih koji su braneci pravo na slobodu Lijepe naše darovali život.

20. 12. 2010.

U župnoj crkvi Bl. Alojzija Stepinca u Kućinić Selu djelatnici Vojno-obavještajne bojne HKoV-a, zajedno sa svojim zapovjednikom pukovnikom Pericom Turalijom, pristupili su božićnoj ispovjedi. Prije svete ispovijedi vlč. Ante Luketić održao je pokorničko bogoslužje, a poslije su slavili svetu misu, koju je predvodio vojni kapelan VK „Sv. Petra i Pavla apostola“ fra Marijan Jelušić.

21. 12. 2010.

U središtu Vojnog ordinarijata uz biskupskog vikara za pastoral o. Jakova Mamića, okupili su se vojni i policijski kapelani, pomoćnici kapelana, djelatnici Vojnog ordinarijata, djelatnici MORH-ova Odjela za potporu Vojnom ordinarijatu i djelatnici MUP-ova Odjela za suradnju s Vojnim

ordinarijatom, na tradicionalnom božićnom čestitanju vojnom biskupu.

22. 12. 2010.

Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac, v.d. ravnatelja Uprave za zatvorski sustav mr. Branko Peran, predsjednik Zajednice udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata Tom Kačinari, predsjednik UHBDDR-a Zvonko Milas, predsjednik Udruge specijalne policije iz Domovinskog Josip Klem i predsjednik Udruge branitelja liječenih od PTSP-a Tihomir Tršćec posjetili su hrvatske branitelje u zatvoru u Lepoglavi. Primio ih je upravitelj kaznionice Zvonimir Penić sa suradnicima. Biskup je predvodio svetu misu u zatvorskoj kapeli bl. Alojzija Stepinca u koncelebraciji s paterom Josipom Krčmarom, kapelanom kaznionice.

23. 12. 2010.

Tijekom prosinca vojni kapelan u vojnoj kapelaniji "Sv. Nikola Tavelić" vlč. Željko Savić i pomoćnik vojnog kapelana natporučnik Ranko Vrban posjetili su pripadnike svoje kapelanije koji su smješteni u vojarni "Divulje" u Splitu i vojarni "Dračice" u Đakovu. U sklopu posjeta vlč. Željko održao je predavanje o nadolazećem, radosnom blagdanu Božića. Nakon predavanja djelatnicima je bila pružena prilika za sakrament pomirenja nakon kojeg je slavljena sveta misa.

Pomoć u ispovijedanju vlč. Saviću u Splitu pružio je don. Branimir Projić, vojni kapelan u Zapovjedništvu HRM, dok je u Đakovu pomagao o. Drago Majić, vojni kapelan u Dočasničkoj školi.

Istoga dana: U vojarni Pleso svečano je obilježena 19. obljetnica osnutka 91. zrakoplovne baze Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane. Obilježavanje je započelo svetom misom u kapeli Vojne kapelanije „Sv. Petra i Pavla“ za sve poginule i nestale branitelje i djelatnike. Misu je predvodio o. Viktor Grbeša, a pjevao je zbor mladih "Advocata croatiae" iz zagrebačkih Remeta.

Istoga dana: Neposredno prije blagdana Božića, održana je duhovna priprava za djelatnike Policijske uprave zagrebačke i vjernike Policijske kapelanije „Majke Božje Kamenitih vrata“. Pripravi su nazočili načelnik PUZ Tomislav Buterin, njegov zamjenik Mihael Varga, načelnici sektora i odjela te veći broj vjernika, djelatnika PU.

Duhovna priprava započela je svetom ispovijedi. Ispovijedao je policijski kapelan David Klarić. Uslijedila je misa koju je predvodio vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji policijskih kapelana, na kojem su pjevali članice i članovi župnog zbora "Tomislav Talan" iz župe Sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu, zajedno s njihovim župnikom fra Martinom Jakovićem.

Istoga dana: Prigodom obilježavanja božićnih blagdana i završetka kalendarske godine u vojnoj kapeli administrativnog sjedišta MORH-a i GS OS RH slavljena je sveta misa koju je predvodio vojni kapelan vlč. Željko Savić. Misnom slavlju nazočili su djelatnici postrojbe EI-a te djelatnici drugih uprava i službi smještenih u sjedištu.

Istoga dana: Tijekom pripreme za blagdan Rođenja Spasitelja, kapelan BSD-a i dušobrižnik za PU primorsko-goransku p. Mirko Vukoja i njegov pomoćnik Branko Mustapić pohodili su i blagoslovili Policijski dom u Rijeci, Sektor pravnih, financijskih i tehničkih poslova, Postaju granične policije Rupa i Pasjak, 1. policijsku postaju i Policijsku postaju u Čabru.

24. 12. 2010.

U maloj kapeli Policijske uprave zagrebačke u Petrinjskoj ulici na misi zornici okupljaju se službenici Policijske uprave zagrebačke koji nakon nje nastavljaju sa svojim svakodnevnim policijskim, upravnim i drugim obvezama. Kapelan David Klarić saslušao je ideje i potrebe službenika PUZ-a i organizirao mise zornice na kojima se svako jutro moli i jutarnja molitva iz Časoslova.

Istoga dana: Na blagdan rođenja Gospodina slavljena je polnočka u kapeli Vojnog ordinarijata koju je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji s vlč. Željkom Savićem, kapelanom Središnjice za elektroničko izviđanje.

25. 12. 2010.

U kapelici sv. Leopolda Mandića na Papuku slavljena je božićna euharistija za djelatnike radijske postaje. Euharistiju je predvodio vojni kapelan Vojne kapelanije "Sveti Ivan Krstitelj" iz Požege vlč. Željko Volarić.

29. 12. 2010.

Vojna kapelanija „Svete Obitelji“ u Velikoj Buni proslavila je svoje nebeske zaštitnike Svetu Obitelj. Svetu misu predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji s vojnim kapelanima: o. Zdravkom Barićem, o. Antom Vukojom, don Vladislavom Mandurom, o. Mirkom Vukojom, o. Viktorom Grbešom i domaćinom vlč. Slavkom Rajičem.

Na početku misnog slavlja vlč. Rajič pozdravio je zapovjednika Zapovjedništva za potporu general bojnika Matu Ostovića, sve nazočne te članove klape HRM-a „Sv. Juraj“.

Istoga dana: Prema odluci Ministarstva da za Božić i Uskrs jedan vojni kapelan pastoralno skrbi nad duhovnim potrebama vojnika koji su daleko od svojih domova, vojni biskup mons. Juraj Jezerinac je poslao don Vladislava Manduru na Golan. S don Mandurom poslan je i brigadir Ivan Matešić, zamjenik zapovjednika SMOS-a.

01. 01. 2011.

Svečano prijedodnevno euharistijsko slavlje na Novu godinu na koju Crkva slavi i svetkovinu Bogorodice Marije u prepunoj kapeli Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac.

05. 01. 2011.

Vojni i policijski kapelan vlč. Željko Volarić i pomoćnik kapelana satnik Antun Mandić pohodili su i blagoslovili Policijsku upravu požeško-slavonsku u Požegi, policijsku postaju Požega i Pleternicu te specijalnu jedinicu policije u Kutjevu.

06. 01. 2011.

Vojni biskup mons. Juraj Jezerinac predvodio je svečano euharistijsko slavlje na svetkovinu Bogojavljenja u kapeli Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru.

09. 01. 2011.

Vojni biskup mons. Juraj Jezerinac predvodio je svečano misno slavlje na nedjelju Krštenja Gospodinova u kapeli Vojnog ordinarijata.

15. 01. 2011.

Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac predvodio je misno slavlje u župnoj crkvi Presvetog Srca Isusova u Karlovcu povodom obilježavanja Dana međunarodnog priznanja Republike Hrvatske.

17. 01. 2011.

Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac predvodio je obred blagoslova u prostorijama MORH-a i GS OS RH na kojem su nazočili ministar obrane Davor Božinović, zamjenici načelnika Glavnog stožera general pukovnik Slavko Barić i kontraadmiral Zdenko Simičić, državni tajnici u MORH-u Mate Raboteg, Željko Goršić i Pjer Šimunović, tajnik Ministarstva Petar Barać i drugi djelatnici MORH-a i GS OS RH. Uz biskupa bili su i generalni vikar p. Jakov Mamić te vojni kapelan MORH-a p. Ante Vukoja.

Nakon blagoslovne molitve biskup je u kratkom razgovoru upoznao ministra s aktivnostima Vojnog ordinarijata te mu čestitao na imenovanju na dužnost ministra.

18. 01. 2011.

Đakovačkoosječki nadbiskup Marin Srakić primio je brigadnog generala Mladena Mikolčevića, zapovjednika Gardijske oklopno-mehanizirane brigade Hrvatske kopnene vojske i vojnog kapelana Alojza Kovačeka u Nadbiskupskom domu u Đakovu.

19. 01. 2011.

Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac predvodio je obred blagoslova u centralnoj zgradi Policijske uprave zagrebačke u Matičinoj ulici. Blagoslovu je uz okupljene djelatnike PU nazočio i načelnik

PUZ Tomislav Buterin s užim kolegijem. U prigodnom obraćanju i molitvi biskup je istaknuo vrijednosti koje bi trebale biti na prvom mjestu u životu svakoga kršćanina.

Isti dan podijeljen je blagoslov u PP Maksimir i PP Medveščak, a podijelio ga je kapelan zagrebačke policije vlč. David Klarić. U PP Maksimir uz djelatnike postaje blagoslovu je nazočio i načelnik Joso Žugaj kao i djelatnik MUP-ova Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom Mario Dokmanić. U PP Medveščak uz okupljene djelatnike blagoslovu je nazočio načelnik Jurica Miočić.

Istoga dana: Blagoslov djelatnika i objekata Središnjice elektroničkog izviđanja, Doma zapovjedništva GS OS RH, Vojne policije, Opslužništva vojarne, Uslužnih servisa i Ambulante i vojarne u Dugom Selu podijelio je vojni kapelan vlč. Željko Savić zajedno sa pomoćnicima natporučnikom Rankom Vrbanom i poručnikom Damirom Sedlarom.

20. 01. 2011.

U vojarni "Dračice" u Đakovu proslavljen je dan Vojne kapelanije „Sv. Sebastijana“. Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac predvodio je euharistijsko slavlje u kapeli vojarne u koncelebraciji s vojnim kapelanima: Željkom Volarićem, Alojzom Kovačekom, p. Draganom Majićem i policijskim kapelanom iz Osijeka Željkom Rakošcem. Proslavi su nazočili časnici i vojnici, polaznici temeljne dočasničke izobrazbe kao i polaznici 5. tečaja za instruktore.

21. 01. 2011.

U spomen na 19. obljetnicu osnivanja 157. brigade HV-a u franjevačkoj crkvi Presvetog Trojstva u Slavanskom Brodu služena je misa zadušnica za sve poginule branitelje te brigade koju je predvodio gvardijan fra Sebastijan Golenić.

Istoga dana: Vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj mons. Juraj Jezerinac, u pratnji o. Jakova Mamića, generalnog vikara Vojnog ordinarijata, i o. Stjepana Harjača, policijskoga kapelana, pohodio je i blagoslovio djelatnike Ministarstva unutarnjih poslova i Ravnateljstva policije. Biskup i generalni vikar susreli su se s ministrom Tomislavom Karamarkom, tajnikom Kabineta ministra Dubravkom Novakom, te sa zamjenikom glavnog ravnatelja i njegovim suradnicima.

Istoga dana: Fra Marijan Jelušić, vojni kapelan kapelanije "Sv. Petar i Pavao apostoli" VOOb HKoV iz Ogulina, podijelio je blagoslov djelatnicima Vojno-obavještajne bojne HKoV na čelu sa zapovjednikom puk Pericom Turalijom. Blagoslov je zazvao i na ostale djelatnike vojarne "Sv. Petar" iz Ogulina, kao i na sve radne prostore vojarne.

22. 01. 2011.

Nakon provedene dekanske pastoralne vizitacije vojnih i policijskih kapelanija koje djeluju u

sastavu Vojnog ordinarijata u RH, u Vojnom ordinarijatu u Zagrebu održan je susret vojnog ordinarija mons. Jurja Jezerinca s članovima Zbora savjetnika i dekanima Vojnog ordinarijata.

23. 01. 2011.

U Vojnom ordinarijatu susreli su se ministar obrane Davor Božinović i vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac.

24. 01. 2011.

Održano je 13. zasjedanje HBK i BK BiH, pod predsjedanjem predsjednika tih BK, đakovačko-osječkog nadbiskupa Marina Srakića i banjalučkog biskupa Franje Komarice, na kojem je sudjelovao mons. Juraj Jezerinac.

26. 01. 2011.

Vojni i policijski kapelani su u zgradi Vojnog ordinarijata održali prvi redoviti susret u 2011. godini. Sastanak je održan u duhu provedene dekanske pastoralne vizitacije, a otvorio ga je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac.

01. 02. 2011.

Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac blagoslovio je prostorije Uprave za zatvorski sustav u Petrinjskoj ulici u Zagrebu. Biskupa je dočekaao Branko Peran, ravnatelj Uprave sa suradnicima.

02. 02. 2011.

U kapeli 91. zrakoplovne baze HRZ-a i PZO-a svečano je proslavljen blagdan Svijećnice. Misno slavlje koje je predvodio vojni kapelan o. Viktor Grbeša započelo je blagoslovom svijeća koje su vjernici ponijeli svojim kućama.

Istoga dana: U kapelici Policijske kapelanije Majke Božje Kamenitih vrata u Petrinjskoj ulici u Zagrebu slavljen je sveta misa za djelatnike PUZ povodom blagdana Svijećnice. Svetu misu je predvodio kapelan vlč. David Klarić. Nakon mise uslijedio je blagoslov grla.

03. 02. 2011.

Po zagovoru sv. Blaža, biskupa i mučenika, vojni kapelan kapelanije "Sv. Ivan Krstitelj" iz Požege vlč. Željko Volarić podijelio je djelatnicima vojarnе blagoslov grla.

Istoga dana: U vojarni "Sv. Petar" u Ogulinu, misnim slavljen obilježena je svetkovina Prikazanja Gospodnjeg - Svijećnica, a ujedno i svetkovina sv. Blaža. Misno slavlje predvodio je vojni kapelan kapelanije "Sv. Petra i Pavla apostola" fra Marijan Jelušić.

Istoga dana: Na blagdan svetog Blaža u kapelici vojarnе "Eugen Kvaternik" u Gospiću, gospićki župnik mons. Mile Čančar predvodio je misno slavlje na kojem je sudjelovalo sedamdesetak djelatnika 1. mtb gmtbr "Vukovi".

Na kraju svete mise vjernici vojne kapelanije

"Svetog Franje Asiškog" pristupili su blagoslovu grla.

04. 02. 2011.

U administrativnom sjedištu MORH-a i GS OS RH slavljen je sv. misa povodom blagdana sv. Blaža, biskupa i mučenika. Misno slavlje predvodio je vlč. Željko Savić, vojni kapelan "Središnjice EI". Poslije mise vjernici su pristupili blagoslovu grla.

Istoga dana: Završila je 22. međunarodna konferencija zapovjednika vojnih kapelana na koju je vojni biskup Juraj Jezerinac uputio kapelana iz Inženjerijske pukovnije u Karlovcu don Vladislava Manduru.

07. 02. 2011.

Generalni vikar Vojnog ordinarijata o. Jakov Mamić, dekan Policijskog dekanata VO p. Stjepan Harjač i načelnik MUP-ova Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom Josip Zagorščak susreli su se s tajnikom Kabineta ministra unutarnjih poslova Dubravkom Novakom te su s njim razmotrili trenutačno stanje suradnje Ministarstva i Vojnog ordinarijata.

07. 02. 2011.

U zdradi Vojnog ordinarijata održan je susret vojnog ordinarija mons. Jurja Jezerinca i generalnog vikara o. Jakova Mamića s djelatnicima MUP-ovog Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom.

10. 02. 2011.

U župnoj crkvi Srca Isusova u Karlovcu misno slavlje predvodio je vojni biskup Juraj Jezerinac. U koncelebraciji su bili karlovački dekan mons. Ferdinand Vražić, svećenici karlovačkih župa, vojni kapelani Karlovačkog vojnog dekanata predvođeni vojnim dekanom preč. Andrijom Markačem. Na misi su se okupili pripadnici Zapovjedništva HKoV-a, predvođeni načelnikom Ureda zapovjednika brigadirom Zlatanom Šimunovićem, zamjenik načelnika PU karlovačke Ivica Porubić, zamjenik karlovačkog župana Josip Šafar, gradonačelnik Karlovca Damir Jelić, članovi obitelji poginulih branitelja, njihovi suborci i predstavnici udruga proizašlih iz Domovinskog rata.

Istoga dana: Večernje misno slavlje u župnoj crkvi Presvetog Trojstva u Krašiću predvodio je vojni biskup Juraj Jezerinac. U koncelebraciji je bio domaći župnik Dragutin Kučan.

13. 02. 2011.

Trodnevnom duhovnom obnovom koju je predvodio dr. fra Ante Vučković, profesor na KBF-u u Splitu, hrvatski vjernici koji se okupljaju u HKM „Bl. Alojzija Stepinca" u Muenchenu, pripremili su se za svečanu proslavu spomen-dana svog nebeskog zaštitnika u nedjelju 13. veljače, svečanom misom koju je u crkvi St. Michaela predvodio vojni biskup Juraj Jezerinac.

Sv. Nikola biskup, zaštitnik pomoraca Split, 6. prosinca 2010.

Sv. Nikola biskup spada među najomiljenije svece kako na Istoku tako i na Zapadu. Štuje ga cijeli svijet. Zaštitnik je Grčke i Rusije. Za njega se može reći da je uistinu ekumenski svetac. U njegov zagovor utječu se mornari, putnici, trgovci, zatvorenici, djevojke koje žele osnovati svoju obitelj. Budući da se njemu utječu i mornari posve je razumljivo da ga je Hrvatska ratna mornarica uzela za svoga zaštitnika.

Sv. Nikola je rođen u južnom dijelu Turske, u gradiću Miri. Grad Mira bio je najznačajniji lučki grad Licije, poznat po poganskom svetištu posvećenom Apolonu. Tim su gradom prolazile slavne osobe za vrijeme građanskog rata, poput Bruta nakon ubojstva Julija Cezara, godine 44. prije Krista. Ovim će gradom kasnije proći i apostol Pavao zajedno s evanđelistom Lukom, propovijedajući Evanđelje. U ovom se, dakle, gradu rodio sv. Nikola polovicom 3. stoljeća u doba cara Dioklecijana. Mladost je, kako vidimo, proveo u poganskom ozračju.

Rođen je od roditelja Epifanija i Ivane koji su već bili kršćani. Rastao je u kršćanskom ozračju. Vrlo rano zbog bolesti kuge izgubio je oba roditelja te se vrlo mlad suočio s odgovornošću života. Njegov stric bio je biskup u gradu Miri. I kad je on umro, biskupi obližnjih gradova, svećenstvo, uz veliku potporu puka, izabrali su Nikolu za biskupa grada Mire. Nikola se kao biskup posve predao naviještanju Evanđelja, dokazujući njegovu moralnu i duhovnu nadmoć nad poganskim bogovima, posebno boga Apolona, kojeg su štovali kao boga rata i božice Dijane, štujući je

kao božicu lova. Sudjelovao je na prvom općem crkvenom saboru u Niceji 325. godine na kojem je bio osuđen Arije i njegova hereza, koja je nje-kala Isusovo božanstvo.

Koliko je evanđelje proželo život sv. Nikole vidi se i po njegovim djelima. Tako, na primjer, njegov životopis spominje kako se borio protiv smanjenja poreza, zauzimao se za oslobađanje trojice vojnika iz zatvora. Suprotstavio se samom caru Konstantinu, spreman pod svaku cijenu obraniti prava maloga čovjeka. Životopis spominje slučaj triju sestara koje je spasio da ne budu žrtve prostitucije. Spominje se i slučaj oluje na moru kada je spasio mornare itd. Umro je 6. XII. 344. godine na današnji dan. Posljednje su mu bile riječi: „Gospodine, u ruke tvoje predajem duh svoj. Otkupio si me Gospodine, Bože istine!“

Braćo i sestre! Vrijeme u kojem je živio sv. Nikola nije se bitno razlikovalo od našega vremena. Njemu se činilo da je to vrijeme pomutnje, ali i izazova kako odgovoriti na nju i kako navijestiti Radosnu vijest, Evanđelje. I mi živimo u vremenu nemale pomutnje. Mnogi ljudi djeluju zbunjeno, nesigurni su i ne uspijevaju utkati evanđelje u svoj život, a kamoli živjeti po vjeri. Među brojnim znakovima je i nutarnja praznina čovjeka. Sadašnji mentalitet ljudi prilično se udaljio od vrijednosti, koje su iznijele ljudsku povijest kroz stoljeća. Tu je prije svega opadanje zanimanja za prave istinske kršćanske vrijednosti, gubljenje samog pojma obitelji, a s tim u vezi i kriza svećeničkih zvanja; sve manje zanimanje za pozitivne vrijednosti kojima se sve do jučer oduševljavao čovjek.

U korijenu gubitka vrijednosti nalazi se pokušaj da se nametne pristup čovjeku bez Boga. Takvo pak zanemarivanje Boga dovelo je i do zanemarivanja spomenutih vrijednosti, pa se ne treba čuditi da je stvoren golem prostor za razvoj relativizma na moralnom području, koje sve više sličí poganskom načinu života, slično vremenu u kojem je živio sv. Nikole biskup.

U medijima, u formativnim i kulturološkim krugovima, sve češće se susrećemo s pojavom omalovažavanja vjere u društvu kao i vjernika, ponekad diskriminirajućih suprotstavljanja kršćanskom načinu života. „Kršćani se ne suprotstavljaju svijetu nego se svijet opire njima kada se navješćuje istina o Bogu, o Kristu, o čovjeku. Svijet se buni kada su grijeh i milost nazvani svojim imenima“ (Ratzinger: „Razgovor o vjeri“ str. 32), veli današnji papa. Stoga su naši biskupi uputili nedavno svoju Poruku da ponovno otkrijemo snagu koja vraća nadu. Ovo nam je vrijeme darovano da u njemu prepoznamo znakove poput sv. Nikole biskupa u svjetlu Evanđelja. Naime, uz Evanđelje postoji i protuevanđelje. Stoga je navješćaj evanđelja to hitniji kako bi se moglo na vrijeme oduprijeti protuevanđelju.

Naši biskupi u svojoj Poruci između ostalog poručuju: „Ne možemo biti zadovoljni ni mirni pred stvaranjem ozračja nesigurnosti, dezorijentiranosti, nepovjerenja, razdijeljenosti, širenja straha, izgubljenosti kriterija, neprepoznavanja vrijednosti... Mogu se neprestano ponavljati poznati slučajevi nedjela iz nedavne prošlosti, za koja nitko istinoljubiv neće tvrditi da nisu vrijedna osude; može se na njima oblikovati memorija do te mjere da izgleda da su bezvrijedne stotine tisuća žrtava i čovjekoljublja, hrabrosti i junaštva hrvatskih ljudi, počevši od branitelja dragovoljaca. Može se o vlastitoj domovini govoriti na različite načine, ali se ne bi smjela zanijekati istina. A istina o temeljima suvremene Hrvatske u sebi nosi najprije ponos, a ne sram, velikodušnost, a ne očaj“. Sigurni smo da je tom ponosu i velikodušnosti pridonijela i Hrvatska ratna mornarica.

Biskupi postavljaju pitanje: „Zar je postojalo neko vrijeme za koje možemo reći da nam je bilo lako? Pa, ako smo tada znali čuvati polog nade, zar nam to danas nije moguće? Ili je ipak nekom važno da nestane hrvatske sloge? Sv. Nikola biskup u svom vremenu nije bio bes-

pomoćan. Štoviše, pokušao je stvarno odgovoriti na izazove svoga vremena, uvjeren da se svijet može mijenjati samo snagom evanđelja. Crkva se oslanja ne na svoju snagu nego na snagu Božje riječi koju oživljava Duh Sveti. Evanđelje je navješćaj radosti usred svijeta tuge, navješćaj mira usred svijeta koji je ispunjen mržnjom.

Braćo i sestre! Cijeli svijet je nalik na žetveno polje. Stoga Isus Krist poziva u današnjem evanđelju radnike da se odazovu i da rade na njivi Gospodnjoj. Isus ne obećava lagodan i bezbrižan život svojim učenicima, štoviše, kaže im da ih šalje kao janjce među vukove. Njegovi nemaju druge zaštite osim Boga. Njihov pozdrav je „mir“, koji je drugo ime za spasenje koje je započelo Isusom Kristom. Kad je mir bio ugrožen u našoj domovini, zar taj mir nisu branili i hrvatski mornari? Oni su, zajedno s ostalim vojnim formacijama, stali u obranu istinskoga mira i slobode svoje drage Domovine.

Dragi mornari i hrvatski branitelji! Ako netko od vas nije dobio priznanje, koje je očekivao, najveće priznanje je vaša savjest, vaš duševni mir, koji vam govori da ste učinili veliku stvar kada ste stali na granice hrvatskoga mora. Ako niste dobili odlikovanje za tu nesebičnu ljubav, priznanje Hrvatske je vaše najveće odlikovanje.

I na kraju, uz život sv. Nikole vezani su mnogi običaji. Redovito se uoči njegova blagdana stavljaju na prozor darovi, posebno djeci, u spomen na događaj kada je Nikola bacio 3 vrećice novca djevojkama da se sretno udaju.

Pod imenom sv. Nikole plovili su mnogi naši brodovi. U mnogim primorskim krajevima ljudi nose njegov lik u procesiji sa željom da dobri Bog po njegovom zagovoru čuva sve mornare na njihovom životnom putu. Slaveći danas sv. Nikolu biskupa neka dobri Bog po njegovu zagovoru blagoslovi sve nas da sretno putujemo ovim svijetom dok ne stignemo u luku vječnosti, a posebno pripadnike HRM-a, čuvare našega mora. *Amen* ■

11. obljetnica smrti dr. Franje Tuđmana Hlebine, 12. prosinca 2010.

Što misliti i reći o pokojnom predsjedniku? Vjerujem da se mnogi od vas, a posebno mladi, sjećaju stihova hrvatskog književnika Ivana Frana Gundulića o daru slobode: "O lijepa, o draga, o slatka slobodo, dar u kom sva blaga Višnji nam Bog je do!" Tim sadržajnim i prelijepim riječima pjesnik je izrekao veliku istinu i same slobode i svakog ljudskog bića: ona je dar Božji i svojstvo je sinova Božjih, a osobito nas kršćana, jer apostol Pavao reče: „Vi ste braćo, na slobodu pozvani“, i dodaje u poslanici Galaćanima: „Za slobodu nas Krist oslobodi“. U daru slobode Bog nam udjeljuje mogućnost punog razmaha svih pozitivnih naboja koje u sebi kao ljudi i kao narod nosimo. U njoj doista svi drugi darovi mogu postati naša stvarnost. Upravo istinu o slobodi naši stari Dubrovčani dadoše uklesati u kamen kao svoje temeljno načelo: "Nema tog blaga za koje se dobro može prodati sloboda!"

Nakon mnogih stoljeća žudnje hrvatskog naroda za dosegom i stanjem slobode, prolazeći kroz milenijske neslobode, doživjeli smo konačno dan svoje osobne i državne slobode. Doživjeli smo ju kao dar „Božje pomoći“, kako u više navrata reče pokojni predsjednik dr. Franjo Tuđman, za kojega prikazujemo danas ovu zahvalnu molitvu svete mise.

Poznato nam je kako se mučno rađala naša sloboda. Već osamdesetih godina prošloga stoljeća osjećao se neki daleki miris slobode, a ljudi istančanog osjećaja za vrijednost i putove slobode slutili su dolazak njezinog dana. Među takve ljude spada dr. Franjo Tuđman. I ne samo da je slutio njezin dolazak, nego je stao na čelo kolone svoga obespravljenog naroda, prikupio je i objedinio sve njegove pozitivne snage i tako nas učinio odgovornima za njezin dolazak.

Imajući u vidu taj njegov iznimni državnički osjećaj za temeljnu potrebu hrvatskog naroda, promatrajući strategiju za postizanje onih stvarnosti koje su do tada bile slutnje, smijemo zaključiti i reći: dr. Franjo Tuđman bio je i umro kao veliki čovjek i velik državnik. Ova se tvrdnja može osporavati, ali se ne može opovrći, pa makar kakvu moć i sredstva imali oni čija je motivacija kleveta ili oni koji misle da je tzv. "detuđmanizacija" neophodan proces rušenja osobnih i nacionalnih svetinja građana ove zemlje izraženih u pravu da ima svoju državu i svoju slobodu.

Ako je to sadržaj tzv. "detuđmanizacije", onda se s pravom pitamo što nam se nudi kao alternativa, osim povratak u stanje neke jalove nade i praznih obećanja.

Ako je "detuđmanizacija" proces obezvrjeđivanja borbe za čovjekoljublje, domoljublje, a mi kršćani smijemo reći i bogoljublje, onda je napor koji to želi čisti laicizam koji nikada nije bio svojstven hrvatskom čovjeku te predstavlja pravo nasilje na povijesnu memoriju građana ove zemlje.

Ako je "detuđmanizacija" brisanje ljubavi prema svojem narodu i njegovim povijesnim vrijednostima, onda ona nije puka fraza nego otrov koji bi mogao imati snagu poruke da će buduća pokoljenja biti kao plutajuća trupla na moru naše povijesti.

Čim se spomene Tuđmanovo ime odmah poteče mržnja u nečijim perima. „Najvećim dijelom samo zato, jer je uspostavio neovisnu državu Hrvatsku. To je jedan od najvidljivijih znakova prepoznavanja takozvane 'detuđmanizacije', zatiranja njegova djela i potiskivanja svih nacionalnih vrijednosti u povijesni zaborav“ (Mihanović: „Tuđmanova baština“, str. 14).

Uz neizbježne negativnosti svakog ljudskog bića, a one su nerijetko svojstvo ne duše nego karaktera, ne može se umanjiti činjenica dubokog odnosa ljubavi i poštovanja naroda prema živom i mrtvom Tuđmanu. To nam i danas svjedoči ona tiha hrvatska rodoljubna prisutnost, hrvatski, osobito katolički puk koji svoj stav očituje redovito o spomendanu Svih Svetih kao i o Dušnom danu. I doista nije pretjerivanje ako kažemo da je riječ o „jednom od svjetionika hrvatske povijesti“ (Z. Vukman).

Draga braćo i sestre, nakon što smo se osvjeđili u činjenicu da je pokojni predsjednik postavio temelje današnje države, predstoji nam društvena, duhovna i moralna izgradnja države-zgrade. Na nama je odlučiti: hoćemo li graditi, biblijski rečeno, „na čvrstoj stijeni“, na načelima vječne Božje riječi koju nam je predao Isus iz Nazareta, ili ćemo je graditi „na pijesku“, hoćemo li tu svoju odgovornost prepustiti globalnim arhitektima novog svjetskog poretka? S obzirom na naš predstojeći ulazak u EU, ponovimo već poznatu misao svih koji povijest poznaju: naši počeci, naša kultura, naša civilizacija, naša vjera, naš moral, naša građanska svijest, naš pravni i misaoni sustav od svojih početaka pripada zajednici europskih naroda. Razlika je u tome što se neki od njih stide svojih korijena, a mi držimo da su upravo oni odlučujući za život ove zajednice naroda.

Poruka Božje riječi: prorok Izaija danas nas potiče na oživljavanje nade. On govori da se smije radovati "pustinja i zemlja sasušena" i poziva

stepu neka "procvjeta". Prekrasna slika koja govori što može učiniti ruka Božja u ljudski jalovim situacijama. Razlog ove prorokove nade svakako je neodgodivo približavanje "Boga koji dolazi" i donosi poruku prevažnu za svako ljudsko biće: „Budite jaki, ne bojte se!“

Svi se nalazimo u neizbježnim kušnjama koje provjeravaju autentičnost naše vjere i njezinu snagu u mukama života. Nerijetko i mi poput Ivanovih učenika iz današnjeg Evanđelja imamo potrebu pitati Krista: „Jesi li ti onaj koji ima doći, ili drugoga da čekamo?“

Braćo i sestre, imamo puno "mesija" danas: u kulturi, u vlasti, u politici, u civilnim organizacijama. Svi se oni predstavljaju kao oni koji "imaju doći". Dobro je i njih upitati: jeste li vi oni koji imaju doći ili druge da čekamo? Predmnijevam kako će nam svi odgovoriti: da, mi smo. Ali onda idimo na provjeru autentičnosti iskaza: kakva djela navodite u potvrdu vašeg iskaza. Tu će stati, jer oni to nisu. Oni su prodavači magle. Uočili

su da i "magla" ima svoju komercijalnu vrijednost. I u tom su "mudri". A jesmo li mi mudri koji tu "maglu" skupo plaćamo? Svjetlo kojim ćemo vidjeti istinu tih ljudi su njihova djela. Ta i Isusa prepoznaju po djelima: slijepi progledaju, hromi hode, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se navješćuje evanđelje. Isus je sav za čovjeka. Ne samo riječju, nego i život je svoj položio za braću da nijedan ne propadne.

Današnja Božja riječ kao i cijelo vrijeme Došašća ispunjeno je radošću. Ne bilo kakvom, nego radošću koja zahvaća tijelo i duh i cijeli svemir. To ulijeva vjerniku nadu i povjerenje u njegov život i u smisao povijesnih događanja. Sveti Jakov nam govori da prava radost poznaje i traži strpljivost. Radost je ne samo u gotovom plodu, nego i u činjenici izrastanja ploda. Znajmo se radovati posijanom. Budimo odgovorni za svako zrnce i svaku klicu, za sve što u sebi život nosi, jer naša odgovornost bit će uvjet ploda života. Budite jaki, ne bojte se. *Amen* ■

Božićni susret s braniteljima u kaznionici "Lepoglava" Lepoglava, 22. prosinca 2010.

Dragi prijatelji, braćo i sestre! Još samo 3 dana dijele nas od blagdana Isusovog rođenja, blagdana Božića. Sve je već nekako u božićnom ozračju. U mnogim se ljudima, i u vama također, bude mnoge uspomene, vezane uz božićne blagdane. Daj Bože da i to vaše vrijeme boravka u Lepoglavi završi u nadi skorašnjeg povratka svojim, da ono bude priprema za jedan normalan i ljudski život.

Najvažnija osoba koja nas uvijek ujedinjuje, osobito ovih dana, jest Isus Krist. Uz njega u današnjem evanđelju spominje se i Isusova majka Marija, a zajedno s njom i njezina rođakinja Elizabeta. Prigodom dolaska anđela Mariji, koja je živjela u gradu Nazaretu, anđeo joj javlja radostni događaj da će roditi Spasitelja svijeta, Marija spremno prihvaća anđelovu riječ i odgovara: „Evo službenice Gospodnje!“

Njezin su pristanak očekivali Nebo i zemlja, o njezinom pristanku ovisilo je hoće li se Bog u Isusu nastaniti među nama ili neće. Nakon te radosne spoznaje Marija pohrli prema planinskom kraju, u grad Judin, gdje živi njezina rođakinja Elizabeta. Marija je, pretpostavljamo, razmišljala putem hoće li reći tu tajnu svojoj rođakinji. Međutim, kad je ušla u kuću Elizabete i njezinog muža Zaharije, Elizabeta nadahnuta Duhom Božjim prepoznaje u Mariji majku budućeg Spasitelja i klikće od radosti: "Blagoslovljena ti među ženama. I blagoslovljen plod utrobe

tvoje. Odakle meni to da majka moga Gospodina dolazi k meni". A Marija, kako smo čuli u današnjem evanđelju, ushićena događajem utjelovljenja Spasitelja svijeta, govori: „Veliča duša moja Gospodina, i klikće duh moj u Bogu mome Spasitelju, što pogleda na neznatnost službenice svoje. Jer velika mi djela učini Svesilni i sveto je ime njegovo“.

Ona zahvaljuje Bogu što je upravo nju, nepoznatu svijetu, izabrao da bude Majkom Božjom. Što iz toga zaključujemo? Pred Bogom vrijede druga mjerila i vrednote negoli pred ljudima. Pred Bogom nemaju prednost bogati nego siromasi i maleni. Ne misli se na materijalno siromašne, mada su oni otvoreniji prema Bogu, nego na one koji svu svoju sigurnost stavljaju u Boga, oslanjaju se na Boga i imaju povjerenje u njega.

Čini mi se, dragi prijatelji, danas ovdje posebno naglasiti činjenicu da svatko tko se nalazi u bilo kakvoj teškoći može računati na pomoć Božju, može lakše izdržati ukoliko je svjestan da ga netko voli, da ga želi i treba, a to je Bog, Isus Krist. Isus Krist je pouzdan temelj, oslonac na kojem stoji naš život, kako nedavno kaže papa Benedikt XVI. Približimo se i mi prijatelju Isusu koji nikoga nije osudio, nego je tražio promjenu života. On je nada naše promjene i njegova riječ je svjetlo naših putova. On je sada kao uskrsli i živi Bog među nama i ta njegova prisutnost ute-

meljuje našu vjeru i vjera od nje živi. To nam potvrđuju brojni primjeri tijekom povijesti.

Za vrijeme II. svjetskog rata u Warringtonu, u Engleskoj, nalazio se zatvor. Kao i mnogi engleski gradovi Warrington je za vrijeme bombardiranja bio zamračen, kako bi se mogao izbjeći eventualni neprijateljski napad. Približavao se Božić. Na večer na Badnjak katolici su išli na polnoćku kako je već tko mogao. Ulice nisu bile osvjetljene. Pola sata prije crkva je već bila puna. Među vjernicima bila je grupa zatvorenika Nijemaca i Talijana, koji su pod pratnjom straže došli na polnoćku. Pet minuta prije sv. mise pojavio se svećenik i rekao da ima lošu vijest. Rekao je da će se sv. misa služiti bez glazbe jer se orguljaš razbolio. U tom trenutku pojavio se jedan njemački zatvorenik i rekao svećeniku da on zna svirati na orguljama i zamolio je župnika za dozvolu. Svećenik je pristao. Zatvorenik je prišao orguljama i počeo svirati da su ljudima potekle suze. Te večeri, ljudi - prijatelji ali i neprijatelji - shvatili su što im je Bog namijenio: da budu jedna velika obitelj. Te noći najbolje su oživjele riječi proroka Izaije koji je rekao: „Narod koji je u tmini hodio, svjetlost vidje veliku“.

Misa polnoćka

Zagreb, Vojni ordinarijat, 24. prosinca 2010.

Može se s pravom reći da nijedan narod na svijetu nema tako lijepe pjesme koje bi odražavale glavnu poruku Božića kao što ju je opjevala hrvatska katolička duša. Jedna od tih pjesama glasi: „Djetešce nam se rodilo, u jaslje se položilo. Isuse, mili Bože moj, srce ti dajem da sam tvoj. Sin Boga Oca i Bog sam s neba na zemlju siđe k nama. Čista ga Djeva rodila i svojim ga mlijekom dojila. Isus mu ime Otac da, da nas otkupi, odasla ga“.

Nigdje nisam našao tako lijepe riječi kojima je opisana božićna noć, kao što ju je opisao sarajevski nadbiskup i sluga Božji Josip Stadler. Godine 1915. napisao je: „Gledam drago djetešce, gdje plače u jaslama, slabo je, tužno je, siromašno, nevoljno; a srce mi kaže da je to Djetešce moj Bog, koji zato postade Djetetom da ga se ne plašim, već da mu upravo trčim i da ga ljubim svim srcem, svom dušom svojom.“

Stadler je ovim riječima protumačio zašto se Isus rodio kao dijete: „Sakrio je svoju moć u djetinjstvu nemoć da nas privuče k sebi. Postao je siromašan da nas učini dionicima svoga blaga nebeskoga i božanskoga; postao je nemoćan da nas učini jakima protiv tvojih neprijatelja. On je htio

Dragi prijatelji! Božić nije samo blagdan Isusovog rođenja nego je to dan u kojem svatko od nas otkrije u sebi dobrotu, da je probudi u sebi i oživi nadu kako bi bio novi čovjek.

Dragi prijatelji, draga braćo u Kristu! U ovim danima pripreme za Božić možemo se pitati: „Za čim čezne moje srce u ovom trenutku?“ Sigurno da težite da dođete što prije do fizičke slobode. Dok se nalazite u ovim prostorima učinite jedni drugima ove dane ljepšim kako bi nam Božić kao i Nova godina bio ljepši. Želim vam da sačuvate nadu i da ju još više oživite u sebi, živeći za konačni povratak i izlazak odavde kao novi i odgovorni ljudi. Mi znamo da je to gotovo nemoguće postići bez Božje pomoći. Osobno vam obećavam svoju molitvenu podršku, a i vi se preporučite u svojim molitvama dobrome Bogu, koji je došao k nama da nam pomogne i da nas spasi od zla i Zloga.

U tim mislima i željama čestitam vam sretan Božić i blagoslovljenu Novu godinu, Vama, gospodine ravnatelju, vašim suradnicima, i svima vama dragi prijatelji, sa željom da novorođeni Isus Krist, čije rođenje slavimo, donese svima vama mir i nadu u vašem životu. *Amen* ■

kao malo dijete plakati da svojim suzama opere grijeh naše“. Božić je tako postao radosna vijest za sve narode, koja večeras kruži širom zemaljske kugle, i ulazi u srce čovjeka, obitelji i naroda.

Božić je radosna vijest koju je u VII. stoljeću prije Isusa Krista najavio prorok Izaija riječima koje smo čuli u 1. čitanju: „Narod koji je u tmini hodio svjetlost vidje veliku; onima što mrkli kraj smrti obitavahu svjetlost jarka osvanu“ (Iz 9, 1). Da bismo bolje razumjeli način izražavanja proroka Izaije, treba se prisjetiti nekih povijesnih događaja. Sjeverni dio Palestine bio je okupiran u vrijeme asirske provale godine 721. prije Isusa Krista. Razdoblje okupacije Izaija uspoređuje s tminom i mrakom. Naime, tijekom okupacije narod je sve više preuzimao poganske običaje. I Izaija kaže da će upravo iz tog okupiranog i prezrenog dijela zasjati svjetlost. Naviješta čudesno dijete i pripisuje mu božansku moć, kad kaže: „Ime mu je: Savjetnik divni, Bog silni, Otac vječni, Knez mironosni“ (Iz 9, 5). Nije teško zaključiti da se ove riječi odnose upravo na Isusa Krista. Današnje evanđelje to još konkretnije potvrđuje, spominjući anđela koji prilazi pastirima i poru-

čuje: „Evo javljam vam veliku blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se rodio Spasitelj!“ (Lk 2, 10-11). Uzrok naše božićne radosti opisao je i evanđelist Ivan kad kaže: „I Riječ tijelom postade i nastani se među nama“ (Iv 1, 14).

Evanđelist Luka smjestio je Isusovo rođenje u točno određeno povijesno vrijeme kada je izašla odredba cara Augusta da se popiše pučanstvo, kao da je znao da će biti ljudi koji će kasnije pokušati zaniijekati njegovo postojanje. Spominjući Isusovo rođenje, koje se dogodilo u vrijeme cara Augusta, Luka želi istaknuti da je Isus jedini i pravi Bog, a ne car koji si je pripisivao božansko svojstvo.

Dakle, na Božić ne obilježavamo tek obljetnicu Isusovog rođenja, ne slavimo tajnu rođenja jednog čovjeka ili općenito tajnu života, još manje slavimo početak novog godišnjeg doba, nove ere, kako mnogi nazivaju vrijeme nakon Isusovog rođenja. Naprotiv, na Božić se spominjemo nečega što je veoma važno za ljudski rod i bitno za kršćansku vjeru. Mi se spominjemo istine koju sv. Ivan sažima u nekoliko riječi: „I Riječ tijelom postade i nastani se među nama“. Riječ je, dakle, o povijesnom događaju, koji se doista dogodio, a to je rođenje Božjega Sina Isusa Krista koji je došao k nama kao Bog u liku malog djeteta. Rođenjem Isusa Krista započeo je novi svijet, nastali su novi odnosi među ljudima.

Maloprije spomenuti sarajevski nadbiskup i sluga Božji nadbiskup Stadler kaže: „Da bismo razumjeli Isusa, potrebna je blizina majke Božje. „Isus se“, veli on „ne rađa u ničijem srcu bez Blažene Djevice Marije“. Bez nje ne bi bilo Isusa. Bez nje ne bi bilo niti našega spasenja.

Papa Benedikt XVI. kaže: „Vrlo je uzbudljivo što Sin Božji ima majku koja je čovjek, što smo svi mi povjereni toj majci. Riječi rassetoga Isusa, kojima on Ivanu predaje majku, daleko nadilaze taj trenutak i prožimaju cijelu povijest. Mene se u početku osobno vrlo snažno dojmila stroga „kristocentričnost“ liturgije. Ali su mi uvijek puno značile liturgijske marijanske svečanosti. I što sam stariji, to mi je majka Božja važnija i bliža“ (Ratzinger, Bog i svijet, str. 247). Zašto? Papa odgovara: „Isus je začeo na križu novu obitelj, u kojoj Marija zauzima novo važno mjesto“ (isto).

Braćo i sestre! Apostol Pavao oduševljen dolaskom Isusa Krista govori: „Očitovala se ljubav Božja, Spasiteljica svih ljudi; odgojila nas je da se odrekemo bezbožnosti i svjetovnih želja te razumno, pravedno i pobožno živimo u sadašnjem svijetu, iščekujući blaženu nadu i očitovanje velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista“ (Tit 2, 11-13). Ljudi si međusobno čestitaju na Božić. Zašto i koji je razlog tog čestitanja? Čestitanjem jedni drugima želimo izraziti prije svega radost što je Bog, Sin Božji, stupio na zemlju. Stoga, če-

stitati Božić znači izreći svakom čovjeku radost što je ljubljen, što nas Bog voli ovakve kakvi jesmo. Drugim riječima, čestitam drugome što je postao Kristov brat ili sestra i sestra, te njegov baštinik. „Ako smo djeca Božja onda smo i baštinici – baštinici Božji, a subaštinici Kristovi“ (Rim 8, 14-17), poručuje apostol Pavao.

Dolaskom Isusovim započeo je novi svijet. On je izvor mnogih nadahnuća na području dobrote i ljubavi. Gotovo da bi bilo nemoguće zamisliti svijet bez njegovog dolaska, za kojim su krenuli milijuni i milijuni da ga nasljeđuju uz cijenu vlastitog života. To jednako vrijedi i za naš hrvatski narod koji se upoznao s Isusom Kristom i njegovim evanđeljem na početku sedmoga stoljeća. Od tada se počela pisati i naša povijest obilježena njegovim križem.

Gotovo da i nema nijednog skladatelja u povijesti koji nešto znači, a da se nije nadahnuo na biblijskim prizorima iz Isusova i Marijina života. Isusov dolazak na zemlju pokrenuo je čovjekov genij i razvio u njemu osjećaje za sve što je dobro, plemenito, sveto i istinito. Bez Isus Krista nezamisliv je Handelov „Mesija“, Mozartov „Ave verum“. Sjetimo se samo Bachovog oratorija. Veliki Bethowen skladao je, iako je tada već bio gluh, svoju „Missu solemnis“, koja je bila u stvari njegova ispovijest vjere u Boga, Isusa Krista. Svoje je djelo naslovio „Od srca srcu“.

Draga braćo i sestre! Upravo na Božić i oko Božića najviše govori srce srcu, govore srca srcima. I kad slušamo Bethowenov „Credo“, vidi se s koliko se energije probijao do svog osobnog „creda“. U zboru naizmjenično muški i ženki tenori i basovi, soprani i altovi, a onda i solisti pjevaju i stalno ponavljaju jednu riječ „credo“ – vjerujem. I kako skladba dođe riječi: „I sišao s nebesa“ Bethowen nastoji glazbeno upozoriti muzičare i glazove da se pomalo spuštaju s nebeskih visina na zemlju. Na riječi: „I utjelovio se po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice i postao čovjekom“ kao da svi glasovi utihnu. Sve se to na kraju pretvara u tihu meditaciju i Bethowen želi tako potaknuti slušatelja na razmišljanje. Želi mu dati do znanja da se pokloni novorođenom Gospodinu.

Današnji papa veliki je ljubitelj glazbe. Nedavno su mu pripremili veličanstveni koncert u Vatikanu. Papa je naglasio potrebu traganja za lijepim. Ne smijemo zaboraviti za lijepo koje se objavilo na Božić. Proslava blagdan Božića neka i nas potakne još više na razmišljanje. Svatko od nas je slika Božja. Svatko od nas je drag u očima Božjim. Sačuvajmo tu sliku u sebi jer je Bog stupio u svijet da nas preobrazi na svoju sliku. I toliko će biti bolji ovaj svijet, koliko budemo mi živa slika Božja. U tim mislima još jednom neka vam je čestit Božić i porođenje Isusovo. Amen ■

Sveta obitelj, Dan kapelanije Velika Buna, 28. prosinca 2010.

Ljudi često provode različite ankete. Jedna takva anketa bila je napravljena prije pet godina. Građane se pitalo za mišljenje o značenju obitelji danas, ali i općenito što misle o obitelji. Većina građana u 33 europske zemlje nije se složila s tvrdnjom da je obitelj, odnosno brak, zastarjela institucija. Da je brak zastarjela institucija podržale su kao tvrdnju Francuska s 34,3% glasova, Belgija s 29,7%, Slovenija s 25,4%, Portugal s 24,8% i Nizozemska s 24,6% glasova. Da brak nije zastarjela institucija tvrdnju su podržale zemlje s puno većim postotkom glasova od prethodnih, a među njima osim Hrvatske našla se i Turska s 93,3% glasova, Malta s 91,5%, Island s 89,2%, te Hrvatska s 87,3% glasova. Iza Hrvatske za brak i obitelj izjasnile su se i Poljska s 86,8% te Češka s 83,6% glasova. Dakle, u Hrvatskoj je obitelj u odnosu na druge zemlje i dalje suvremena zajednica koja se još uvijek smatra svetinjom.

U Europi postoje razlike u stavovima i odnosu prema djeci kao smislu života. Iako se u modernoj Europi mišljenja razlikuju, građani razvijenih zemalja manje-više slažu se da nisu potrebna djeca kako bi život imao smisla. U prilog toj tvrdnji pojavila se i anketa, no iako se Nizozemska izjasnila s 88,7%, Velika Britanija s 69%, a Hrvatska s 76,3% glasova o stavu da djeca nisu neophodna za smisao života, same brojke iskazane promjenjivim statističkim ispitivanjima ne negiraju činjenicu da obitelji, posebno s većim brojem djece, čine baš tu i takvu obitelj sretnom. U tim obiteljima sretni su roditelji, a sretna su i djeca.

Papa Benedikt XVI. kaže da Europa ne bi bila više Europa kada bi ta temeljna stanica njezine društvene građevine iščezla ili bila bitno izmijenjena. I nastavlja: "Svi znamo koliko su brak i obitelj ugroženi: s jedne strane lišavanjem njihove nerazrješivosti sve lakšim oblicima rastave, a s

druge strane, novim, sve raširenijim ponašanjem, a to je zajednički život muškaraca i žene bez pravnoga oblika braka" (navod je iz knjige Ratzinger: "Europa - njezini sadašnji i budući temelji"). Ovo me možemo nadodati i druge pravne ali i teško prihvatljive pojave poput zajednica kao što su tzv. "brakovi" homoseksualaca kao i druge zajednice koje se teško mogu ukorijeniti u društvu čija jezgra je obitelj. Logično je dakle da je u novije vrijeme obitelj sve više u središtu pažnje. O njoj se sve više govori, sve više se razmišlja. Svima nama, posebno vjernicima, na srcu je da obitelj bude ono što ona jest. Kao što bi Sveti Otac rekao, ona je stanica odnosno osnovna čestica našeg društva.

Svima vama poznato je da Sv. Otac iduće godine dolazi u Hrvatsku. Papa dolazi u Zagreb 4. i 5. lipnja povodom Nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji. Toga dana slavi se „Obiteljski dan“. Tim danom želi se ponovno potvrditi važnost i nezamjenjivost obitelji kao temeljene stanice našeg ljudskog društva.

Da bi obitelj bila čvrsta i zdrava ovisi o puno čimbenika. Roditeljska uloga u odgoju djece, škola, te Crkva kao odgojiteljica ljudskih i moralnih vrijednosti neophodni su faktori u formiranju djeteta u zrelo i odgovorno ljudsko biće.

Međutim, uloga škole se posljednjih desetljeća bitno promijenila, a roditelji, zajedno s odgojiteljima i učiteljima ne uspijevaju kontrolirati sadržaje medija koje djeca naveliko koriste za zabavu i razonodu ne razlikujući što je za njih dobro, a što nije. Stoga svake godine izrasta nova generacija ljudi, ljudi ovisnih o onome što su kao djeca gledali i čime su hranili svoju dušu tijekom godina. Njihovo djetinjstvo je pod tuđim utjecajima klizilo kroz prste roditelja koji su trebali svoju djecu zaštititi u njihovu djetinjstvu. Budući da oni sami nisu bili u mogućnosti pratiti čime

se njihovo dijete bavilo, odnosno čitalo i gledalo, kada se dogodio neki od dječjih ispada, roditelji su se često pitali kako se to moglo dogoditi i to baš njihovom djetetu. Eto, kako je moguće da je baš njihovo dijete moglo tako nešto učiniti?

Nacionalni program za mlade od 2009. do 2013. godine objavljen je i u našoj zemlji. Smisao tog programa je uspostaviti mehanizme suradnje roditelja i škole u cilju odgoja djece. Svakako se ne može zanemariti ni uloga Crkve kao odgojiteljice.

Žalosno da je obitelj sve više na udaru medija i to osobito nakon pojave interneta. Kao fascinantan ljudski izum internet je danas nezamjenjiv, ali kao i sva ljudska djela i njega se upravo protiv ljudi koji su ga osmislili može zloupotrijebiti. Prije se smatralo najvažnijim da roditelji budu neupitni autoritet, a dužnost djeteta je bila da poštuje roditelje. Danas su se stvari u odgoju djece promijenile. Naime u pedagoškoj literaturi navode se tri osnovna tipa odgoja djece: Demokratski ili autoritativni, permissivni i indiferentni.

Demokratski ili autoritativni tip odgoja potiče dijete na nutarnju motiviranost, čime se stvara međusobno povjerenje. Tu je jednako raspoređena odgovornost između nastavnika, roditelja i djeteta.

Autoritativni ili autokratski podrazumijeva čvrstu ruku. Takav odgoj je krut, ne dopušta se djetetu da bude samostalno.

Permissivni stil odgoja ide za tim da se djetetu sve dozvoli. U središtu pozornosti su djetetove želje i njegovi interesi. Takav način je veoma opasan, tim više što mediji danas često sebi postavljaju za cilj zaradu te je kao posljedica toga najvažnije da se djetetu udovolji. Normalno je stoga da se negiranjem humanosti ta ideja posve otela ikakvoj ljudskoj kontroli. Takav odgoj dopušta mrziti školu, relativizira ulogu učitelja, nastavnika, dopušta legalizaciji lakih droga. Djeca pod pritiskom takvog odgoja ne znaju cijeniti ono što dobiju.

Indiferentni odgoj dopušta djetetu sve. Roditelji su djetetu spremni sve kupiti i sve priskrbiti, samo da o samome djetetu ne moraju voditi brigu. Prepuštaju ga društvu, samim time i medijima, a najviše internetu. Dijete na taj način ulazi u novi, njemu do tada nepoznati svijet, ono ne zna samo procijeniti vrijednost "serviranih" mu informacija pa ostaje izolirano i usamljeno čak i u svojoj obitelji.

Braćo i sestre! Sve sam vam ovo rekao da vidite kojim pravcem ide danas svijet, kako bismo mogli vidjeti zašto dolazi do toliko delikvencija, posebno kod mladih, koji bi trebali biti nada budućnosti. Stoga je veoma važan odgoj djeteta. Bez dobro odgojene djece nema ni sretne budućnosti jednog naroda.

Obitelj je povlašteno mjesto osobnog i društvenog života. Tko promiče obitelj, promiče i čovjeka, tko je napada, napada i čovjeka. Od toga nisu izuzete niti obitelji vojnika, štoviše, za vojnika se obično kaže da živi u specifičnim uvjetima života zbog svoga posebnog poslanja mira. Često živi u stresnim situacijama pa su zbog toga upravo te obitelji još više izložene opasnosti da se ne raspadnu. Crkva je, posebno u Americi, nastojala odgovoriti na te izazove na način što je organizirala posebne seminare, duhovne vježbe i bračne vikende, koji se i kod nas sve više i veoma uspješno razvijaju i tako spašavaju obitelj, još više je učvršćuju, a posebno bračne parove.

Pitanje obitelji postaje danas sve više aktualno. Poimanje obitelji kao zajednice u braku, koji je utemeljen između muža i žene, uzima se sve više na nišan. Kriza obitelji uzrokuje krizu društva. Gdje obitelj zataji društvo gubi svoje vezivno tkivo. Stoga iduća godina želi ponovno otkriti vrijednost obitelji. U Katekizmu Katoličke Crkve čitamo: „Obitelj je izvorna stanica društvenog života. Ona je naravna zajednica u kojoj su muž i žena pozvani na sebedarje u ljubavi i darivanju života“.

Sveta Obitelj, koju danas slavimo, uzor je obitelji. Isus je mogao doći na drugačiji način na svijet jer je Bog, ali je izabrao upravo način da se rodi u obitelji, kako bi dao do znanja vrijednost obitelji. O tome nam govori i današnja Božja riječ.

Prvo čitanje donosi nam misli židovskog mudraca Siraha koje se odnose na 4. Božju zapovijed. Govori o dužnosti djece prema roditeljima. Ukoliko djeca slušaju roditelje, pisac kaže da na taj način slave i Gospodina, okajavaju grijeh, sabiru sebi blago na nebu. Spominje kako se treba odnositi prema starim ljudima, posebno prema ocu i majci. Tko čini radost majci svojoj znak je njegove vjernosti prema Bogu. Ocu valja pomoći, posebno u njegovoj starosti. Sve se to uračunava pred Bogom u oprost grijeha.

Evanđelje nam govori kako su kušnje, teškoće i problemi na neki način ugrađene u svaku obitelj. Od toga nije bila izuzeta niti Sveta Obitelj. Sv. Obitelj Josipa, Marije i Isusa otkriva nam da je samo u Bogu oslonac. Ako je u obitelji prisutan Bog, Isus Krist, onda se mogu riješiti sve teškoće, bez obzira na teškoće.

Apostol Pavao u 2. čitanju ističe zahvalu, što je drugo ime za svetu misu. Pavlu je bilo posebno na srcu misno okupljanje vjernika na kojem se slavi Bog. Ističe kreposti koje trebaju resiti svako srce: dobrostivost, poniznost, blagost, strpljivost. „Podnosite jedni druge praštajući ako tko ima protiv koga kakvu pritužbu! Kao što je Krist vama oprostio tako i vi! A povrh svega - ljubav: To je sveza savršenstva“ (Kol 3, 12-14). Na

kraju Pavao donosi kratki obiteljski moral: ljubav muža prema ženi i žene prema mužu, ljubav roditelja prema djeci i djece prema roditeljima.

Braćo i sestre! Sve ovo o čemu nam govori Sv. pismo nimalo nije izgubilo na snazi, štoviše, i danas je itekako potrebno naglasiti i boriti se protiv poroka sadašnjeg vremena. Naime, danas se sustavno radi na razbijanju obitelji, a ona je, mo-

gli bi s pravom reći, posljednji "bastion" kršćanstva. Ako se ona razbije, onda nema ni naroda.

Sv. Obitelj ostaje i dalje ne samo uzor života svake obitelji nego je ona i zagovornica, kako bismo je mogli nasljedovati u svetosti života i nepokolebljivom pouzdanju u Boga. Zato ju danas posebno molimo za naše hrvatske obitelji, a posebno hrvatskih vojnika. *Amen* ■

19. obljetnica uspostave slobodne i neovisne države Hrvatske Karlovac, 15. siječnja 2011.

Prigodom međunarodnog priznanja neovisnosti Hrvatske predsjednik Republike dr. Franjo Tuđman, obraćajući se naciji preko televizije, rekao je: „Petnaesti siječnja 1992. godine bit će zlatnim slovima uklesan u cijelu, četrnaeststoljetnu, povijest hrvatskog naroda na ovome prostoru, za nas svetom tlu između Mure, Drave, Dunava i Jadrana. Nakon što je proglasila svoju samostalnost i suverenost, i raskinula svoje državno-pravne veze s bivšom jugoslavenskom državnom zajednicom, Republika Hrvatska postigla je i međunarodno priznanje svoje neovisnosti“. I predsjednik Tuđman dodaje: „Neka nam živi jedina i vječna Hrvatska“.

Braćo i sestre! Slavlje međunarodnog priznanja Hrvatske razlog je zašto smo se okupili na ovom misnom slavlju. Kako već rekosmo, naša zahvalnost ide prije svega dragom Bogu na daru slobode, ali i svim ljudima koji su bili uključeni u taj veoma složeni proces nastanka i priznavanja Hrvatske slobodnom i neovisnom državom.

Priznanjem Hrvatske, reče kardinal Kuharić, prestali smo biti anonimni. Postali smo subjekt međunarodnog prava i međunarodnih odnosa. I konačno, ova zemlja, nakon tolikih vjekova, smije i može iznijeti pravu istinu o sebi, tumačiti svoju povijest, zahtijevati svoja prava i

graditi svoje dostojanstvo. Sve do 1992. godine, dakle punih 14 stoljeća, bez pretjerivanja možemo reći da su drugi bili tumači naše povijesti, a često, nažalost, i naši tužitelji, jer nismo smjeli govoriti tko smo i što smo. I djecu svoju nerijetko smo morali učiti da glasno ne izgovaraju ime svoga identiteta i svojega naroda. I tako rat kojeg je narod šutke vodio nije bio isključivo rat bojnim oružjem, nego iznad svega rat protiv propagande laži. Vrlo često, braćo i sestre, ovaj „rat“ života je stajao one koji nisu šutjeli.

Sigurni smo da oni predstavnici hrvatskog naroda i Hrvatske, koji su prije proglašenja Hrvatske tumačili naše probleme i zastupali naša prava, odlično znaju kako je sve to teško išlo. Sada, Bogu hvala, postoji Hrvatska kao međunarodno priznata zemlja, na čijem priznanju svakako treba zahvaliti i Svetoj Stolicu, posebno papi Ivanu Pavlu II.

Kada je njemački kancelar gospodin Genscher bio u posjetu kardinalu Kuhariću, rekao mu je ove riječi: „Zahvalite (uzoriti) najprije Sv. Ocu na priznanju Hrvatske“. Poznato vam je da je Sv. Otac izvršio moralni pritisak na europske zemlje da priznaju Hrvatsku. Sigurni smo da on to nije radio jer se radilo o Hrvatskoj kao takvoj, nego zato jer se radilo o zemlji i narodu koji je bio

tih dana, mjeseci i godina, teško ugrožen u svojem opstanku, a tvorio je stanovništvo Hrvatske.

Ne možemo ovdje javno ne priznati i ne izreći svoju kolektivnu zahvalu ondašnjem hrvatskom vrhovništvu, institucijama znanosti, kulture, politike i gospodarstva te svima koji su se svojim znanjem i iskrenim rodoljubljem zauzimali za pobjedu pravednosti i mira (Kuharić). Velika zahvala ide i našim hrvatskim iseljenicima, bez kojih bi bilo teško zamisliti priznanje Hrvatske. Oni su nam bili veliki oslonac, naši najbolji ambasadori i tumači istine što se sve zbivalo na našim prostorima devedesetih godina prošlog stoljeća.

Sada imamo Hrvatsku. Nastala je, nažalost, uz velike žrtve hrvatskih očeva i mladića, žena i djevojaka. Njih preko petnaest tisuća. Slijedi nam ne manje važan zadatak: kako urediti zemlju da ona bude zemlja prava, slobode, dostojanstva čovjeka, iskustva mira za sve svoje građane.

Posve nam je jasno da se nijedna zemlja ne može obnoviti bez sudjelovanja svih svojih građana. I ovu zemlju Hrvatsku možemo promatrati kao veliki i dragocjeni mozaik, sastavljen od mnoštva različitih kamenčića ugrađenih u veličanstveni mozaik njezinog građanskog bogatstva. A da bi mozaik bio što ljepši, svaki je kamenčić na svojem mjestu, različit od drugoga i zato doista dragocjen u toj mozaičnoj cjelini.

U svojoj Božićnoj poruci naglasio sam važnost duhovne obnove svih nas, pojedinačno i u

cjelini. Jasno nam je da, ako želimo dobro sebi i svome hrvatskom narodu, prioritet treba staviti na moralno-odgojno područje, osnažujući ulogu odgovornosti. Drugog puta za promjenu i boljitak ove zemlje nema.

Braćo i sestre! Na početku smo Nove godine. Mnogi su si međusobno čestitali i izrazili jedni drugima želju dobrog zdravlja, obilje sreće, blagostanja i svega najboljega u životu. Nova godina u Crkvi je i „Svjetski dan mira“. Tom prigodom, papa Benedikt XVI. u svojoj poruci iznio je svoju nadu boljeg i pravednijeg svijeta. To nas ohrabruje i još više potiče nadu u nama. Svjesni ste, kao i ja, da to nije dosta. Ne smijemo stati na riječima, nego valja prijeći na djela i to što prije, i doista već danas. Naša kronična bolest, koja nas jasnije prati već od XIX. stoljeća, svjedoči nam da smo vrlo skloni pesimizmu te stalno ponavljamo i medijski jedni druge uvjeravamo kako se „zemlja nalazi u teškom stanju. Narod je u materijalnoj bijedi, društvo je zatrovano, a sav narodni život bijedan i mlitav. Trpimo, jadikujemo, čekamo, kritiziramo sve i svakoga, stoga se ne mičemo... Spavamo i tapkamo na istome mjestu“.

Braćo i sestre, dragi prijatelji! Nismo daleko od istine, ako kažemo da se ove riječi mogu primijeniti i na ovo naše vrijeme. Nalazeći se u opisanoj situaciji devetnaestog stoljeća, hrvatski su se rodoljubi sjetili uspona i zanosa hrvatskog preporoda i mladog hrvatskog pravника Ivana Derkosa, a posebno njegove knjižice s naslovom:

„List domovinski sinovima koji spavaju“. Ovaj mladi pravnik je svojom knjižicom htio potaknuti sinove i kćeri hrvatskoga naroda na potrebu veće osobne izgradnje, na veće zalaganje, na proučavanje materinskog jezika, na izgrađivanje zdrave nacionalne svijesti i rodoljublja. Bio je to u stvari poziv narodu da se upozna s vrijednostima koje su ga tijekom stoljeća održale, zahvaljujući žrtvama i osobnom zalaganju pojedinaca u politici, kulturi i uopće u privatnom i javnom životu. I uspio je pokrenuti narod. Štoviše, naporima za ozdravljenje društva i naroda u njegovom javnom i privatnom životu pridružio mu se i slavni velikan naše kulture Ivan Mažuranić.

Upravo ovaj, između ostalog tada napisao: „Istine, svjetlosti i naobrazbe naroda, time i zdravog domoljublja, nema bez pravoga kršćanstva. Štoviše, pravi kršćanin postaje tako slobodan čovjek koji u svakom drugom spoznaje svoga brata“. I Mažuranić nastavlja: „Sveto je ime Domovine. Ona je naša zajednička mati. Ona je sveta zemlja na kojoj su živjeli očevi naši, i na kojoj i za koju su znoj svoj i krv svoju prolijevali; i za koju su umirali. Ona je kolijevka mladosti naše. Ona je polje veselja i truda zrele dobi naše. Ona je na kraju mirno počivalište za umorne kosti naše“ I završava riječima: „Ova naša domovina, ova naša ljubljena mati, ova naša sveta zemlja u velikoj je i strašnoj pogibelji (...) S više strana oko nje kupe se čete neprijatelja“. Jasno nam je da je Mažuranić pri tome mislio na one koji nekršćanskim ideologijama razaraju tkivo hrvatskog naroda. Možda bismo danas smjeli dodati ovim Mažuranićevim riječima i svoju tužnu konstataciju da je ta naša mati od svojih sinova opljačkana, često izrugivana od onih kojima je dala kruh. Ponekad se čini da je toliko mržnje prema njoj od vlastite djece da je teško izbjeći pomisli kako upravo ta djeca ne poznaju majku. Da, ona djeluje bolesno, a možda i jest, a nema utjehe u djeci svojoj. Potrebna joj je hrabrost i oslonac, a djeca joj ga ne daju. Nude joj bol na bol. Umjesto lijeka otvaraju joj rane, a ona krvvari aferama svake vrste. I djeca njezina ne vide u njoj ništa lijepo ni plemenito.

Braćo i sestre! Slaveći danas 19. godišnjicu međunarodnog priznanja Republike Hrvatske, ne spominjemo se samo povijesnog datuma njezinog priznanja, nego nas ova godišnjica još više potiče na izgradnju svoje Domovine. Tko će ju obnoviti ako ne njezini građani svojim radom i poštenjem, odgovornošću i čestitošću. Posebno ovdje mislim na autentične vjernike koji će svojim kršćanskim životom biti primjer. Današnja nas Riječ Božja poziva da se odazovemo pozivu Isusa Krista onako kako se odazvao carinik Matej, zvani Levi, ali i mnogi drugi.

Riječ nas Božja potiče da ne budemo nalik na farizeje i carinike. Oni su uvjereni da im nije potrebno obraćenje, promjena života. Zato im se Isus s blagom ironijom obraća u času kad su mu prigovorili zašto jede s carinicima i grešnicima, rekavši: „Ne trebaju zdravi liječnika nego bolesni!“ Isus je bio svjestan da apostoli i vjernici trebaju svakog dana rasti u svetosti, u čestitosti života, u kvaliteti odnosa i u sve dubljoj povezanosti s njime. Farizejima i carinicima, koji su sebe smatrali pravednima, Isus skreće pozornost kako su upravo oni grešnici, koji trebaju njegovu pomoć. Tako, umjesto da su sebe priznali grešnicima, oni su se opredijelili Isusa smatrati grešnikom.

Braćo i sestre! Današnja 19. godišnjica međunarodnog priznanja Republike Hrvatske treba svratiti našu pažnju na prošlost. Ali nas ne smije zadržati u prošlosti. Ona nas okreće k budućnosti kao novoj šansi da se još više priklonimo vlastitoj obnovi, kako bi Republika Hrvatska mogla živjeti u svojim građanima. Parafrazirajući Mažuranićeve riječi, vjerujem da možemo reći kako za nas vjernike nema pravog rodoljublja i napretka bez pravog kršćanskog života, bez žive vjere, bez zauzete duhovne obnove u vlastitom osobnom i društvenom životu. Na nama je da to danas prepoznamo i pretočimo u djelo. Svako odgađanje je pogubno za osobe pojedinačno, ali i za cijelu zajednicu i društvo.

Hrvatsku su stvorili njezini hrabri i mudri sinovi. Nemojmo im uskratiti to priznanje i zahvalnost. Ne zaobiđimo one koji su svojim odlukama i vodstvom odlučivali i upornim radom i nadom stvarali njezino jedinstvo i ozračje solidarnosti. Ne uskratimo istinu povijesti prvom predsjedniku dr. Franji Tuđmanu, ondašnjem ministru obrane Gojku Šušku, sudionicima Vlade i Sabora. Sad je na ovoj Vladi, na ovom Saboru, na ovim strukturama i ustanovama, jednostavno na svima nama, od najmlađih do najstarijih, od jednostavnih ljudi i najodgovornijih ove zemlje da zajedno izgrađujemo domovinu, prije svega svojim poštenjem, osobnom i javnom odgovornošću i zauzetošću. Važno je ne zaboraviti da, izgrađujući svoj vlastiti život, ugrađujemo dragocjeni kamen u zdanje Domovine. Stoga, svima nama potrebno je obraćenje kako bismo odgovorno i na nov način razumjeli svoje neodgovorne uloge danas. Stav farizeja i carinika u Isusovo vrijeme jednako je opasan i za ovo naše vrijeme.

Kao građanin ove zemlje i pastir Vojne biskupije, veselim se zajedno s vama današnjem danu i svima vama čestitam 19. obljetnicu uspostave slobodne i neovisne države Hrvatske! Neka ju dobri Bog čuva, štiti kao i sve njezine građane!
Amen ■

Sv. Sebastijan, Dan kapelanije Đakovo, 20. siječnja 2011.

Kad je riječ o mučeništvu, potrebno je razlikovati kršćansko mučeništvo od mučeništva općenito. Riječ mučenik, na grčkom jeziku martyr, znači svjedok. Sa samim početcima kršćanstva ona je zadobila svoje posebno značenje, označava vjerničku osobu koja pod cijenu vlastite smrti svjedoči za Isusa Krista kao pravoga Boga i pravoga čovjeka.

Braćo i sestre, da bismo bolje razumjeli značenje mučenika, dobro je vidjeti na primjeru Isusa Krista koji je uzor mučenika. On je u punoj svojoj slobodi prihvatio svoju vlastitu smrt iz ljubavi prema svom nebeskom Ocu i prema čovjeku. Zato će i reći u Ivanovom Evanđelju: "Zbog toga me i ljubi Otac što polažem život svoj da ga opet uzmem. Nitko mi ga ne oduzima, nego ga ja sam od sebe polažem (...) Tu zapovijed primih od Oca svoga." (Iv 10, 17-18)

Svima nam je jasno da Isus nije otkupio svijet lijepim riječima, nego polaganjem svoga života u smrt kao zalag opačina naših zbog čega ga je Otac uskrisio od mrtvih. Njegova je muka neiscrpiv izvor života za cijeli svijet. Vidimo to iz njegove usporedbe vlastitog života sa zrnom pšenice (usp. Iv 12, 24). Ono umire da bi donijelo plod, i to stostruki plod. Navijestio je Kraljevstvo Božje, kraljevstvo istine, pravde, slobode i mira. Bio je nevino osuđen i ubrojen među zločince. Tužitelji su vikali pred Poncijem Pilatom: "Kad on ne bi bio zločinac, ne bismo ga doveli k tebi". Kad se našao pred Velikim vijećem, pred velikim

svećenikom Kajfom, kad su ga tukli, rekao je: "Ako sam krivo rekao dokaži da je krivo! Ako li pravo, zašto me udaraš?" (Iv 18, 23). Upravo tim putem išli su mnogi Isusovi sljedbenici i svjedočili su vlastitim životom za njega.

Misterij sukoba između dobra i zla, istine i laži, ljubavi i mržnje, događao se u Isusovo vrijeme, a jednako se događa i danas. Sam Isus svojim učenicima je rekao da ih čekaju progonstva, ali ih i hrabri ukazujući im na oslonce: "Ako vas svijet mrzi, znajte da je mene mrzio prije vas (...) Ako su mene progonili, i vas će progoniti" (Iv 15, 18-20). Upravo iz ovoga vidimo da je Crkva pozvana dati svjedočanstvo o Isusu Kristu. Više puta obistinile su se riječi ranog kršćanskog pisca Tertulijana koji reče da je krv mučenika sjeme novih kršćana.

Odakle vjerniku snaga da podnese mučeništvo? Jedini odgovor glasi: njegova snaga proizlazi iz njegove povezanosti s Bogom, Isusom Kristom. Mučeništvo nije plod ljudskog napora već je odgovor na Božji poziv i zahvat. Zato vjera nije puko prijanjanje razuma uz objavljenu istinu, već je ona prvenstveno darivanje samoga sebe Bogu. Francuski pisac Georges Bernanos je napisao: "Svetost je pustolovina, jedina što postoji. Onaj tko ju je jednom shvatio, stupio je u srce Katoličke crkve". U vjerovanju molimo i ispovijedamo da je Crkva "jedna, sveta i katolička". Naravno da time ne kažemo da je u Crkvi sve dobro i da su svi ljudi sveci, nego da je u njoj zbog

prisutnosti živog i uskrslog Isusa Krista doista dostupna svetost. Upravo nam to svjedoče sveci, a osobito mučenici.

Papa Benedikt XVI. napisao je ove jednostavne i važne riječi: "Za mene je uvijek važno da zamijetim mnoge neuočljive svece, obične ljude kakve sam upoznao u svome djetinjstvu, dobroćudne stare seljake, dobre majke koje su davale život za djecu, za obitelj, za Crkvu, a također i za druge iz seoske zajednice. To ne mora biti nešto junačko, nego može biti sasvim obično, ponizno" (Ratzinger: Bog i svijet, str. 380). "Dakle, nastavlja papa, postoji nešto što nam daje znakove po kojima spoznajemo svetost koja čovjeku daje nove snage. Iz ovoga vidimo da postoji jednostavna, ponizna svetost o kojoj nitko ne piše, a koja je veoma bitna za život Crkve".

Tu se, braćo i sestre, prepoznamo. To je velika poruka za sve nas obične ljude ovdje okupljene. Zato stvarajmo u svom srcu prostor za Boga. Kanimo se grijeha, jer milost i grijeh ne idu zajedno. Svetost je najbolji način da Bog bude s nama i u nama, da se Bog nastani u nama, kako kaže Matoš. On se nastanjuje po milosti za koju će bl. kardinal Stepinac reći da je neprocjenljivo blago što ga čovjek uopće može imati i po kojem postajemo djecom Božjom i baštinicima Kraljevstva Božjega.

Vjera ima veliki utjecaj na ljude i na događaje. Ona ljude čini novima: preporuča ih. To posebno vidimo kod Blažene Djevice Marije. Uz nju nalazimo i druge primjere u Sv. pismu kao što su: žena Kanaanka, rimski satnik za kojega Isus kaza: "Zaista, kažem vam, ni u koga u Izraelu ne nađoh tolike vjere" (Mt 8, 10), te niz drugih primjera tijekom povijesti poput sv. Sebastijana koji je podnio mučeničku smrt iz ljubavi prema Isusu Kristu. Vjera daje posebnu snagu ljudima. "Smatram da sve patnje sadašnjeg vremena nisu ništa prema budućoj slavi koja se ima očitovati u nama" (Rim 8, 18), piše apostol Pavao. I ako

pogledamo povijest mučenika kod njih primjećujemo čudesnu snagu, koju su imali zahvaljujući vjeri.

Papa Ivan XXIII. reče u bazilici sv. Petra u Rimu 17. veljače 1960. godine, osmoga dana nakon smrti blaženog kardinala Stepinca: "Njegova dugotrajna patnja 15-godišnjeg izгона u vlastitoj domovini kao i vedro dostojanstvo, kojim je pun pouzdanja nastavio trpljenje, izazvalo je sveopće divljenje i poštovanje" (Benigar, str. 792). Razdoblje njegove četrnaestogodišnje izolacije i osamljenosti može se također smatrati mučeništvom, obuzet velikim svakodnevnim fizičkim i moralnim trpljenjem. Meni je Blaženik osobno rekao kako mu je teško što ne može obavljati svoju nadbiskupsku službu u Zagrebu. U jednom je trenutku zastao i rekao: "Neka je Bogu hvala". Blaženik je bio osuđen zbog vjernosti Isusu Kristu. Njegovo je mučeništvo bilo dugotrajno, praćeno klevetama, poniženjima, optužbama na montiranom procesu u Zagrebu i konačno nepravednom presudom na život bez slobode. Bio je izložen posebnim postupcima koji su mu sigurno skratili život. Izdržao je jer je ljubio Boga, Crkvu i čovjeka. Pokazao je da je "mučeništvo najveći dokaz ljubavi", kako reče II. vatikanski koncil (LG 42).

Dobio sam ovih dana pismo jednog našeg hrvatskog branitelja koji se nalazi u zatvoru: Između ostalog mi piše: "Život nam je posut križevima, dani su nam puni tuge, a u srca nam se slilo more boli. Svi su nam putovi trnjem posuti i ne prođe gotovo ni časak našega života, koliko god to većina ne bi priznala, koji ne bi bio svjedokom naših uzdisaja i nevidljivih suza. Čini mi se da u većini branitelja iščezava pouzdanje u Providnost, a vjera kao da se uskolebala u njihovim srcima. (...) Moja malenkost će i dalje ostati Kristov štovatelj, dok mu se ne budem mogao poslije ovoga zemaljskoga života jednom u nebu dostojno zahvaliti na daru vjere".

Braćo i sestre, dragi prijatelji! Ovakve poruke ne mogu razumjeti ljudi nevjere. Posebno ne mogu razumjeti one ljude koji dragovoljno umiru za Boga, Isusa Krista, koji dragovoljno prihvaćaju svoj križ. Stoga kaže Knjiga Mudrosti: "Očima se bezbožničkim čini da oni umiru i njihov odlazak s ovog svijeta kao nesreća; i to što nas napuštaju kao propast, ali oni su u miru" (Mudr 3, 2-3).

Slaveći danas sv. Sebastijana, rimskog vojnika i zapovjednika carske straže, on nam se predstavlja kao uzor vjere i neslomljivi karakter, čija se veličina ne gasi brojem minulih godina, štoviše, i dalje svijetli poput svjetionika na moru života. Sebastijan je bio osuđen na smrt najtežom kaznom da su ga njegovi vojnici vezali uza stup i gađali strelicama. I dok se nalazio u teškim mukama, pristupila mu je neka kršćanka, imenom Irena, koja ga je dala odnijeti svojoj kući. No, on je ubrzo umro od ubojitih strelica njegovih vojnika.

„Stepinčevo“, Dan kapelanije Karlovac, 10. veljače 2011.

Ovo je dan kršćanskog spomena 51. godišnjice smrti blaženog kardinala Stepinca. A dan smrti u kršćanskoj liturgijskoj stvarnosti naziva se „dies natalis“, osobito ako je riječ o mučeničkoj smrti, što znači „rođendan“ osobe za život vječni. Slavimo, dakle, dan kada je strpljivi i vjerni Stepinac prešao zadnji prag koji ga je dijelio od života vječnoga. Istovremeno ovo slavlje pada u trinaestu godišnjicu njegova proglašenja blaženim. A to znači da je Crkva službeno kazala da je ovaj čovjek doista u stanju nepomućenog gledanja Boga. Upravo zbog toga papa Ivan Pavao II. za njega

Odličnog ste zaštitnika svoje vojne kapelanije izabrali. Sveti Sebastijan postaje primjer i nadahnuće svakom čovjeku, i hrvatskom vojniku također, koji se uvijek isticao vjerom i karakterom: vjeran Bogu, vjeran domovini i idealima. Upravo to troje: Bog – domovina – moralni ideali, jest i ostatak će trajno nadahnuće svakom poštenom čovjeku. Upravo ti ideali vodili su i naše hrvatske branitelje. I kolikogod netko pokušao umanjiti njihovu veličinu, prijeteći i međunarodnim sudom, odvedeći hrvatske generale u Haag, da bi sebe opravdali i svoju savjest smirili, a u novije vrijeme pokušavaju žrtvu pretvoriti čak u agresora, naši branitelji ostatak će i dalje veliki u srcu hrvatskoga naroda, i Hrvatska će s vječnom uspomenom na njih živjeti.

Neka nam sv. Sebastijan isprosi milost da u ovom vremenu naše kušnje i našega križa bude zagovornikom da izdržimo, posebno naši generali, da se sretno vrate u svoju Domovinu i svojim obiteljima. *Amen* ■

reče da je Stepinac kompas hrvatskom narodu i naš zagovornik. Neka nam to doista i bude!

Dragi prijatelji, poštovani štovatelji blaženog kardinala Stepinca, poštovani slušatelji Hrvatskog radija Karlovac, braćo i sestre! Kadgod u ovim slavljinama trebam govoriti o blaženom kardinalu Stepinu uvijek se nađem u velikim poteškoćama: ta, što reći o velikom Stepinu u nekoliko minuta koliko traje propovijed? Što reći o čovjeku koji je prepoznao zahvate Božje u svom srcu i krenuo putem Božjega glasa? Što reći o čovjeku koji se u skladu s tim Božjim zahvatima razvijao i oblikovao te dopuštao Bogu da ga učini sebi sličnim, osobito u služenju Crkvi, u vjernosti Bogu i u odanosti narodu? Što reći o čovjeku kojega patnja ni u jednom svojem obliku nije mimoišla? Što reći o čovjeku na kojemu su se lomile političke sile ondašnjeg svijeta: od Amerike do Europe? Što reći o čovjeku koji je poput živog kamena ostao stamen pred svim navalama bezbožnosti sistema, nečovječnosti politike, marionetskog pravosuđa? Ipak, za one koji nisu imali priliku doći u intenzivniji dodir s ovim velikanom duha, ponudit ću neke podatke iz njegovog života kako bi barem donekle imali spoznaju o njemu.

Rodio se 8. svibnja 1898. godine u Krašiću. On je peto dijete od sedmero djece obitelji Josipa i Barbare r. Penić. Maturu je položio u Zagrebu

1916. godine a nakon toga odlazi u vojnu službu. Poslan je kao mladi austrijski časnik na talijansku frontu, gdje je bio neko vrijeme zarobljen. U jesen, nakon povratka, 1919. godine upisuje se na Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. U jesen 1926. godine, nakon dugog i temeljitog razmišljanja i molitve, donosi odluku da bude svećenik. Zagrebački nadbiskup Bauer šalje ga u Rim gdje pohađa Papinsko sveučilište Gregorijanu. U Rimu je zaređen za svećenika 26. listopada 1930. godine. U jesen 1931. godine preuzima službu u Zagrebu i zdušno se posvećuje karitativnim radu. 28. svibnja 1934. godine Sveti Otac ga imenuje nadbiskupom koadjutorom, da bi 1937. preuzeo zagrebačku nadbiskupiju kao njezin nadbiskup. Na obzorju je tmurno vrijeme koje u svojim oblacima nosi teški II. svjetski rat. Svjestan je tog vremena i svoje uloga pastira. Stoga ni malo ne čudi njegova neustrašivost u obrani Božjih i ljudskih prava, prava naroda i nacionalnih manjina.

Godina 1945. puna je krvi i mržnje. Na vlasti je ideologija koja nije dopuštala ni Bogu da bude nad njom. „Diktatura proletarijata“ (a to znači vlast potlačenih i siromašnih!) kako su se rado nazivali, lišavala je prava sve koji su mislili da imaju nekakva svoja ljudska i građanska prava. Stoga tadašnji biskupi, 22. rujna 1945. godine, okupljeni u Biskupsku konferenciju u toj novoj komunističkoj državi, šalju poznato pismo u obranu Božjih prava, prava Crkve, i slobodu savjesti vjernika i svih građana bez obzira na vjeru i narodnost.

Poznata je bila želja i pritisak tadašnje komunističke vlasti da se Crkva u Hrvatskoj odijeli od Rima, odnosno od Svete Stolice - Vatikana, i stvori hrvatska nacionalna Crkva. Kardinal Stepinac, zajedno sa svim drugim hrvatskim biskupima, hrabro i mudro odbacuje te pokušaje želeći sačuvati jedinstvo vjere i katolicitet Crkve. To je onaj pravi razlog zbog kojega je kardinal Stepinac izveden pred sud 18. rujna 1946. godine kao „neprijatelj države i naroda“.

Tom okolnošću Milovan Đilas, tadašnji visoki partijski dužnosnik, reče Ivanu Meštroviću: „Da Vam pošteno kažem istinu, ja mislim, i nisam sam u tom uvjerenju, da je Stepinac čovjek neporočan, postojan karakter, koji se ne da slomiti... On je bio osuđen nevin, ali često biva u povijesti da pravednici budu osuđeni u cilju postignuća nekih političkih ciljeva... Nemamo ništa protiv njegovog hrvatskog nacionalizma, ali ne možemo podnositi njegovu privrženost rimskom papi. Mi uklanjamo sve što nam je na putu. Svrha posvećuje sredstvo. Da je samo proglasio Crkvu odijeljenom od Rima, mi bismo ga do neba uzdignuli“ (Vladimir Horvat, kardinal Alojzije Stepinac, Zagreb - Samobor - Krašić 2008. str. 196).

Dragi prijatelji, braćo i sestre! Jasno je i vama i meni, da ovo nije ni prvi ni zadnji put da se određene političke sile i ljudi tako ponašaju prema drugim ljudima i narodima. Smijemo pomisliti da se u ovom trenutku nešto slično događa s hrvatskim narodom, poglavito kad je riječ o našem takozvanom „ulasku“ u Europsku uniju. Dok su neke zemlje davno već postale članice Europske unije, a u svojem političko-pravnom sustavu daleko se nalaze iza Hrvatske, ovoj se zemlji sustavno nameću i rekli bismo izmišljaju uvjeti, jedan za drugim. Nama koji to pratimo promatrajući što se zbiva, djeluje odvratno i ponižavajuće, kao da je cilj poniziti ovu zemlju i njezinu povijest, ubilježiti u glavu svakog njezinog građanina osjećaj krivnje i potrebu ispaštavanja za neku povijest koju oni čitaju onako kako hoće, a ne kakva ona uistinu jest. I jasno je da takvim kriterijima, jer su proizvod političkog hira, nikakva logika ne može stati na kraj. Nerijetko nam se sa strane onih koji nas trebaju „primiti“ spočitava nešto što oni sami bez ikakvog srama čine. Kao pastir i kao pripadnik hrvatskog naroda i građanin ove zemlje, smijem se pitati: hoćemo li se dati voditi tako daleko i tako dugo da ćemo prestat uspravno hodati? Hoće li naši koraci uskoro biti samo oni koje na koljenima možemo učiniti? Hoće li ovakva politika Europske unije na jedan uvijeni način prisiliti ovu zemlju da svoj imetak rasproda u besćenje, a stanovništvo ostane bez posla i izvora egzistencije? Hoće li ova zemlja svoje sinove i kćeri, pa i one najhrabrije, ubaciti u žrvanj svjetske politike u kojemu će ostati bez domovinskog identiteta i lišeni svoga ponosa? Ova pitanja ustvari nisu pitanja nego pokazatelji kojih se iskreno bojimo, stvarnost koja zbunjuje hrvatski narod, a posebno hrvatske branitelje. Sigurno je da najveća odgovornost leži na najodgovornijima ove zemlje. I zato molimo Boga da oni budu mudri i hrabri u donošenju onih odluka koje neće biti potvrda ovih slutnji. Doista, jako nam je u ovom trenutku potrebna kardinalova hrabrost, odlučnost, razboritost i zagovor bez kojega nema smjelosti.

Braćo i sestre, vratimo se životnom govoru kardinala Stepinca. Osmoga dana nakon Stepinčeve smrti, tadašnji papa Ivan XXIII, 17. veljače 1960. godine, u Vatikanu izgovori o blaženom kardinalu Stepincu ove riječi: „Njegova dugotrajna patnja 15-godišnjeg izгона u vlastitoj domovini kao i vedro dostojanstvo, kojim je on pun pouzdanja nastavio trpljenje, izazvalo je sveopće divljenje i poštivanje“ (Benigar, str. 792.).

Dugo je bilo Stepinčevo mučeništvo. Ono nije kao ona mučeništva koja poznajemo u povijesti: presuda i smrt. Ovdje se dogodilo doslovno „ispijanje kap po kap njegove krvi i njegovog ži-

vota". Ubijanje kojemu se ne sluti kraj. Pročitao je tu činjenicu i Sveti Otac, pa će kazati: „Mučeništvom se može smatrati razdoblje od 14. godina koje je on proveo u usamljenosti, pored svakodnevnih fizičkih i moralnih trpljenja“.

Na njega se mogu primijeniti riječi današnjeg evanđelja da je bio nalik na pšenično zrno koje pada u zemlju, trune i tek nakon što je u svojoj stvarnosti zrna istrunulo, počinje donositi plod. To je prava slika ovog života. To dugo razdoblje njegovog mučeništva bilo je popraćeno klevetama, poniženjima, optužbama na montiranom procesu u Zagrebu i konačno nepravednom osudom na život bez slobode. Bio je izložen tako grubim i neljudskim postupcima koji su mu malo pomalo otimali mogućnost da ih preživi. I to činiše upravo oni čija su usta puna „slobode“, onih koji ni danas ne žele čuti istinu o sebi i o svojim nečovječnim postupcima. Ali ona je poznata svima onima koji znaju što je istina i što je sloboda.

Braćo i sestre, moguće je da u međuljudskim odnosima postoje trenutci zabluda, pogrešnog razumijevanja i nesloga. Ali postoje i mogućnosti promjene i ispravka svega toga. Postoji mogućnost priznanja i traženja oprosta od onih koji su bili i ostali žrtve tog „novog poretka“ i te „nove slobode“. A, evo, čini se da je i danas opasno ovako govoriti o tome.

Prije svega, pitamo se: na komu je temeljio svoju vjeru, pouzdanje i odvažnost naš uzoriti Stepinac? Tko mu bijaše oslonac nepokolebivosti? Da, braćo i sestre: Stepinac se nije oslanjao na „nešto“, pa makar se to zvalo i zamamnim imenima: časti, položaja, ugleda ili čega drugoga. Njegovo uporište od početka do kraja bio je nje-

gov i naš prijatelj Isus iz Nazareta, Sin Božji i Sin čovječji. Onaj Isus koji je imao svu spoznaju slobode koju ima samo Bog, i spoznaja sve jadi i nemoći ropstva i grijeha koji su svojstveni čovjeku. Poslušajmo riječi iz pisma što ga blaženi kardinal Stepinac napisao 17. prosinca 1953. godine dr. Ivi Andresu: „Onaj koji se malo dublje zamisli u misterij utjelovljenja Božjega Sina, i koji samo malo shvati svu dubinu ljubavi Božje prema čovjeku, taj će na tu ljubav odgovoriti ljubavlju i život svoj prilagoditi prema načelima evanđelja Sina Božjega. Ali, takav onda može ići kroz cijeli život s najvećim optimizmom, i apsolutnom vjerom u konačnu pobjedu dobra“. I doista, blaženik je to posvjedočio svojim životom.

Drugo Stepinčevo uporište je ljudska i kršćanska obitelj. Eto, skromna i jednostavna seljanka, njegova majka Barbara duboko je u njega usadila vjeru i ljubav prema Bogu, prema istini, prema slobodi, prema čovjeku i narodu. Upravo Bog, istina, čovjek, sloboda, pravda, ljubav i vjera te oslonac nade tvorili su njegov život. A Barbarina majčinska molitva zalijevala je njegov hod i dizala ga kada je u svom hodu svećeničkog opredjeljenja nailazio na pitanja koja i nije bilo jednostavno riješiti. I sama mu je to otkrila na dan njegova ređenja. Upravo iz tog razloga ne čudi nas činjenica da je Stepinac, uočivši ulogu majke i oca u obitelji, svoje propovijedi često posvećivao temi obitelji kao osnovnoj i nezaobilaznoj stanici ljudskog društva i Crkve.

Zato u jednom svojem govoru kaže: „Kao što se ne može urediti kuća ako se prije toga ne uredi njezini temelji, tako se ne može urediti ni ljudsko društvo, ako se ne uredi temelji na koji-

ma ono počiva. Temelj na kojemu počivaju narodi i čovječanstvo bez sumnje jest obitelj". Ova Blaženikova riječ nimalo nije zastarjela ni danas. Štoviše, svjedoci smo današnje još veće ugroženosti obitelji. Zato papa Benedikt XVI. uočavajući uzroke ovog bolesnog stanja, evidentira: „Svi znamo koliko su brak i obitelj ugroženi s jedne strane lišavanjem njihove nerazrješivosti sve lakšim oblicima rastave, s druge strane, novim, sve raširenijim ponašanjem, a to je zajednički život muškaraca i žene bez pravnoga oblika braka. Tim se zahtjevom napušta cjelokupna moralna povijest čovječanstva, koja je unatoč različitostima pravnih oblika braka, ipak uvijek znala da je brak po svojoj biti posebno zajedništvo kao muškarca i žene koje se otvara djeci i na taj način obitelji" (Ratzinger: Europa - njezini sadašnji i budući temelji, str. 30.).

Brak i obitelj nalaze se kao uredba Božja u naravnom redu prirode. Isus Krist tu stvarnost oplemenjuje dajući joj snagu sakramenta, to jest snagu znaka koji govori o intimnoj sjedinjenosti njega i Crkve, njegovog tijela. U tom smislu brak i obitelj postaju vidljivi znaci Božje nevidljive ljubavi. Svjestan važnosti braka i obitelji za domoljublje koje gradi, blaženi kardinal Stepinac piše: „Najveća laž i licemjerstvo današnjeg vremena jest ako netko govori o patriotizmu, a ruši obiteljski život, bilo na ovaj ili onaj način (Duda: Razmišljanje o Stepincu", str. 81) i nastavlja: „Hrvatske nema bez jakih, fizičkih i moralno zdravih i zadovoljnih hrvatskih obitelji. A tih opet neće biti bez čestitih moralno i fizički zdravih i sretnih pojedinaca, bez zdrave i valjane djece“.

Braćo i sestre, dragi štovatelji blaženog kardinala Stepinca! Mnoga istraživanja pokazuju da se djeca najbolje razvijaju u zdrave i plemenite ljude ukoliko vide da se njihovi roditelji međusobno vole i poštuju. Obiteljsko ozračje koje nema naboja radosti jako se negativno odražava na djecu. Djeca, naime, duboko proživljavaju nesklad među roditeljima, doživljavajući ga kao veliku bol, koja će se kasnije odraziti na njihovom životu.

Poznato vam je, braćo i sestre, da ove godine dolazi Sveti Otac u Hrvatsku. Vrijeme je ovo ozbiljne kulturalne, gospodarske i političke krize, iza kojih se nalazi zapravo duboka kriza duha. Ta kriza širi malodušnost, produbljuje ideološke i druge podjele, pojačava nezadovoljstvo, s teško vidljivim putovima izlaska", poručuju biskupi u svojoj poruci za prigodu papina pohoda Hrvatskoj 4. i 5. lipnja ove godine.

Braćo i sestre, nije potrebno govoriti koliko se radujemo prvoj proslavi Nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji u našoj crkvenoj i državnoj zajednici. Sveti Otac će kao prijatelj Boga,

čovjeka i života, progovoriti o vrijednosti i cjelovitom značenju obitelji. Sama činjenica da se Bog u Isusu Kristu odlučio roditi u obitelji, dovoljno pokazuje njezinu važnost i bogatstvo koje ima u očima Boga, ali i njezinog značenja za početak i izrastanje ljudskog života, za budućnost ljudskog roda uopće i naroda našega posebno. No, unatoč krizi i malodušnosti mi vjernici znademo da nam Papa donosi nadu, vraća nam ponos, budi nutarnju snagu, daje ohrabrenje i učvršćuje samosvijest o kršćanskim i ljudskim vrijednostima koje su sastavnica naše povijesti i našega narodu. Dovoljno je prisjetiti se onog blaženog časa dolaska pape Ivana Pavla II. u vremenu velikih sumnja i tmurnih perspektiva. S njime nam je stigla nova nada od koje i danas živimo.

Da dan našega susreta s papom ne bi bio beznačajan dan, moramo se već sada pripremati i razmišljati o sebi i o svojem odnosu prema vrijednost obitelji. Jesu li tu sve karte na mjestu? Jeli naša slika o obitelji jasna? Uočavamo li njezine rane i tražimo li lijekove za njezino zdravlje? Smatramo neodgodivim najprije u svojoj duši, a potom i u javnosti promijeniti odnos prema toj zajednici, učiniti sve da ona ima mjesto u koje se stječe sva snaga ljubavi i pažnje te da dobije ulogu glavne stanice društva. Dobro je da iznad svega otac i majka postanu svjesni svoje uloge, odgovornosti i važnosti. Ta promjena zahtijeva naše žrtve i molitve da bi se odnosi članova koji ju tvore okrenuli čuvanju i razvijanju obitelji-vrijednosti. Ništa ne ide bez žrtve, a žrtva je moguća samo tamo gdje vlada ljubav kao osnova odnosa i interesa. Obitelji je danas potrebna svjetlost koja dolazi od Boga. Neka nam predstojeći mjeseci i dani prođu u molitvi, moleći se za naše hrvatske obitelji, za muževe i žene, i djecu i za sve one koji prolaze kroz teške situacije, posebno vojne i policijske obitelji, da budu nalik na Nazaretsku obitelj. Neka nam prođu u kvalitetnom premišljanju i traženju onih izlaza u kojima će zajedništvo oca, majke i djeteta biti glavni cilj svih naših nastojanja. Posebno ovdje spominjem vojne i policijske obitelji, jer upravo one žive, kako kaže II. vatikanski sabor u „specifičnim uvjetima života“, često stresnim, gdje nije lako održati se. To će moći samo Božjom snagom i povjerenjem u Boga, Isusa Krista. Vaši kapelani će vam ovih dana posredovati i posebne kateheze koje će vam jamačno pomoći u vašim obiteljskim poteškoćama.

I na kraju, neka nam blaženi kardinal Stepinac svojim zagovorom pomogne. On je posebno volio obitelj, a imao je sreću roditi se i iskusiti ljepotu roditeljskog zajedništva koje u djeci vidi plod ljubavi koja ih međusobno približava i okreće jedno prema drugome. *Amen* ■

Ustanovljen Vojni ordinarijat za Bosnu i Hercegovinu

Papa Benedikt XVI. utemeljio je Vojni ordinarijat za Bosnu i Hercegovinu, priopćio je Tiskovni ured Svete Stolice. Za prvog vojnog ordinarija za Bosnu i Hercegovinu papa je imenovao dosadašnjeg generalnog vikara Mostarske biskupije i profesora na Katoličkom bogoslov-

nom fakultetu u Sarajevu dr. don Tomu Vukšića. Imenovanje je objavljeno 1. veljače, a po nalogu Svete Stolice, u Biskupskom ordinarijatu u Mostaru obznanio ga je apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Alessandro D'Errico. Podsjetio je da je Ugovor između Bosne i Hercegovine i Svete Stolice, koji se odnosi na osnivanje Vojnog ordinarijata za vjersku skrb katoličkih vjernika članova Oružanih snaga, potpisan u Sarajevu 8. travnja 2010. i ratificiran u Vatikanu 14. rujna iste godine.

Nuncij D'Errico je uputio i izraze iskrene zahvalnosti "onima koji su već odavno pripremili taj događaj Crkve, to jest don Tomi Kneževiću i njegovim suradnicima, koji su s velikom posvećenošću i kompetentnošću obavili uistinu pionirski posao, u onome što se odnosi na vjersku skrb katoličkih vjernika članova Oružanih snaga i na organizaciju Ureda koji je već uključen u strukturu Ministarstva obrane i Oružanih snaga". Zahvalio je i "civilnim vlastima i vladinim ustanovama koje su pridonijele sretnom ishodu pregovora za potpis i ratifikaciju Ugovora o Vojnom ordinarijatu, a posebice najvišim vlastima Ministarstva obrane i članovima Mješovitoga povjerenstva koji su s velikom kompetentnošću obavili zadaću da harmoniziraju razne prijedloge o specifičnim točkama Ugovora". ■

Dr. don Tomo Vukšić je rođen 9. siječnja 1954. u Studencima, u Mostarsko-duvanjskoj biskupiji. Nakon što je pohađao filozofsko-teološki studij u Sarajevu, zaređen je za svećenika Mostarsko-duvanjske biskupije u Studencima 29. lipnja 1980. Bio je župni vikar u katedrali u Mostaru od 1980. do 1982. Zatim, kao stipendist Propaganda fide, postigao je magisterij iz ekumenske teologije na Papinskom orijentalnom institutu (1984.) te iz kanonskog prava na Papinskom sveučilištu Urbaniana (1986.). Od 1986. do 1988. vršio je službu tajnika Mostarsko-duvanjske biskupije i biskupa Pavla Žanića. Poslije toga bio je pitomac Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu (1988.-1991.), i ponovno student na Papinskom orijentalnom institutu, gdje je postigao doktorat (1991.) tezom: "Odnosi među katolicima i pravoslavicima u Bosni i Hercegovini od 1878. do 1903."

Po povratku u domovinu, bio je pročel-

nik Teološkog instituta u Mostaru (od 1991. do 1994.); predavač na Teološkom institutu u Dubrovniku (1992.-1997.); vicedirektor Bogoslovije u Sarajevu (od 1993. do 1998.); sudski vikar u Mostarsko-duvanjskoj biskupiji (1993.-2009.); ravnatelj Katoličke tiskovne agencije Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine (od 1998. do 2005.), član Mješovitoga povjerenstva za primjenu Temelnog ugovora između Svete Stolice i Bosne i Hercegovine.

Trenutačno je generalni vikar Mostarsko-duvanjske biskupije (od 2009.), profesor patrologije i ekumenske teologije na Bogoslovnom fakultetu u Sarajevu, profesor patrologije i ekumenske teologije na Teološkom institutu u Mostaru (od 1991.).

Odlično poznaje talijanski jezik; zna također njemački i francuski. Autor je brojnih i cijenjenih publikacija iz teologije, kanonskog prava, povijesti Crkve, suvremenih pitanja.

<p align="center">Uprava Vojne biskupije Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj</p>	<p align="center">Odjel za potporu Vojnom ordinarijatu (MORH)</p>	<p align="center">Odjel za suradnju s Vojnim ordinarijatom (MUP)</p>
<p>Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 4670 660 (centrala) tel: +385 1 4670 659 (centrala) faks: +385 1 4670 662 www.vojni-ordinarijat.hr uprava@vojni-ordinarijat.hr vojni.ordinarijat@morh.hr</p> <p>Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij</p> <p>O. Jakov Mamić, generalni vikar tel: +385 1 3784 489</p> <p>Don Josip Stanić, biskupski vikar za pastoral tel: +385 1 4670 660</p> <p>Robert Stipetić, kancelar tel: +385 1 4670 660 robert.stipetic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Dragan Logarušić, ekonom tel: +385 1 4568 572 mob: +385 99 5793 911 dragan.logarusic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>S. M. Gordana Miškić, tajnica Vojnog ordinarijata tel: +385 1 3784 389 gordana.miskic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Marinko Nikolić, osobni tajnik vojnog ordinarija tel: +385 1 4568 587 marinko.nikolic@vojni-ordinarijat.hr</p>	<p>Vojni ordinarijat u RH Odjel za potporu Vojnom ordinarijatu Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 4670 660 faks: +385 1 4670 662</p> <p>Bojnik Petar Klarić, načelnik Odjela tel: +385 1 4670 657 petar.klaric@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Vladimir Krpan, osobni tajnik generalnog vikara tel: +385 1 4568 580 vladimir.krpan@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Ivanka Crnjac, viši stručni savjetnik za organizaciju tel: +385 1 4568 577</p> <p>Mladen Čobanović, stručni savjetnik - arhivar tel: +385 1 4568 570</p> <p>Marija Vukovojac, stručni savjetnik tel: +385 1 4670 660</p>	<p>Policajska akademija Avenija Gojka Šuška 1 HR -10 000 Zagreb tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525) faks: +385 1 2391 496 (specijal 26 496)</p> <p>Josip Zagorščak, načelnik Odjela tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525) jzagorscak@mup.hr</p> <p>Mato Topić, policijski službenik za međunarodnu vjersku suradnju tel: +385 1 2391 527 (specijal 26 527) mob: 091 4554 649 (specijal 82 649) mtopic@mup.hr</p> <p>Mario Dokmanić, policijski službenik za međunarodnu vjersku suradnju tel: +385 1 2391 523 (specijal 26 523)</p> <p>Branko Šarkanj, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 528 (specijal 26 528) mob: (specijal 82 958) dsarkanj@mup.hr</p> <p>Darko Šantek, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 529 (specijal 26 529) mob: 091/4565 464 (specijal 82 644) dsantek@mup.hr</p> <p>Sanja Vrkljan Horvat, administrativna tajnica tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525)</p>

ZAŠTITNIK KAPELANIJE	POSTROJBA	KONTAKT UREDA	KAPELAN	POMOĆNIK KAPELANA
„Gospa Snježna“ 5. kolovoz	MORH I GSOSRH Stanićeva 4 Zagreb	tel: 01/456-8080 faks: 01/456-7986	o. Ante Vukoja anto.vukoja@morh.hr mob: 098/484-025 tel: 01/486-1345	npr Srećko Žmalec srecko.zmalec@morh.hr mob: 091/7635-866
„Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače	Zapovjedništvo HKoV Karlovac	tel: 047/626-525 (536) faks: 047/626-456	vlč. Andrija Markač, dekan Karlovac mob: 098/213-393	stn Dražen Čulig drazen.culig@morh.hr mob: 091/8811-862
„Sv. Leopold Mandić“ 12. svibnja	Zapovjedništvo ZOD „FKF“ Osijek	tel: 031/236-623 faks: 031/236-841	o. Ante Mihaljević, dekan Osijek ante.mihaljevic@morh.hr mob: 098/269-599	sk Darko Boban mob: 091/799-1789 darko.boban@morh.hr
„Gospa Velikog hrvatskog krsnog zavjeta“ 11. rujna	2. motorizirana bojna „Pauci“ vojarna „Kralj Zvonimir“ Knin	tel: 022/617-841	voj Marko Buzuk marko.buzuk@morh.hr 091/533-8266	
„Sv. Martin Tourski“ 11. studenoga	BSD Delnice	tel: 051/652-806 faks: 051/652-940	p. Mirko Vukoja mob: 099/6226-236	stn Anton Zic anton.zic@morh.hr 098/917-0427
„Sv. Petar i Pavao“ 29. lipnja	Zapovjedništvo HRZ I ZPO Zagreb	tel: 01/6228-862 faks: 01/6228-484	o. Viktor Grbeša 098/9737-473	voj Lorenz Tomkić mob: 098/946-7773
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Zapovjedništvo HRM Split	tel: 021/354-913 faks: 021/354-323	don Branimir Projić branimir.projic@morh.hr mob: 098/510-737	ds Manda Sartori Mob: 099/5965-957
„Sv. Antun Padovanski“ 13. lipnja	Pomorska baza Split Split	tel: 021/354-160 (650) faks: 021/354-650	o. Jozo Mravak mob: 091/579-4868	sk Darijo Rajčić mob: 098/744-330
„Sv. Petar i Pavao, apostoli“ 29. lipnja	Dom Glavnog stožera Zagreb	tel: 01/6631-299 faks: 01/6631-397	o. Ivan Magdić mob: 091/8870-374	prč Damir Sedlar mob: 091/943-0134
„Sv. Ilija Prorok“ 20. srpnja	VOB Ogulin	tel: 047/627-483 faks: 047/627-483	fra. Marijan Jelušić mob: 098/245-294	Nenad Veriga mob: 098/906-0816 mob: 091/908-3417
„Kraljica svete Krunice“ i „Sv. Ivan Kapistran“ 7. listopada	Logistička pukovnija Petrinja	tel: 044/562-350 (345) faks: 044/562-346	don Milenko Majić mmajic@morh.hr mob: 098/924-1483	Mario Barišić tel: 044/562-345
„Uzvišenje svetog Križa“ 14. rujna	GOMB Vinkovci	tel: 032/348-460 faks: 032/348-460	vlč. Alojz Kovacek alozj.kovacek@morh.hr mob: 091/251-0821	npr Adam Dakić adam.dacic@morh.hr mob: 091/725-8290
„Sv. Franjo Asiški“ 4. listopada	Gardijska motorizirana brigada Knin	tel: 022/617-810 faks: 022/617-722		sžn Borislav Lapenda mob: 091/172-8512
„Sv. Anđeli čuvari“ 2. listopada	1. motorizirana bojna „Vukovi“ voj. „Eugen Kvaternik“ Gospić			
„Bl. Ivan Merz“ 10. svibnja	Inženjerska pukovnija Karlovac	tel: 047/626-781 faks: 047/626-622	p. Vladislav Mandura vladislav.mandura@morh.hr mob: 091/586-3400	ds Daniel Radinović 098/186-3426 tel: 047/626-621
„Sv. Bartolomej i sv. Petar Apostol“ 24. kolovoza	SBO poligon „Eugen Kvaternik“ Slunj	Tel: 047/626-824 faks: 047/626-846		stn Jurica Hecimović jurica.hecimovic@gs.t-com.hr mob: 098/980-7134
„Sv. Mihael Arkandeo“ 29. rujna	Počasnno-zaštitna bojna Zagreb	tel: 01/4566-344 (367) faks: 01/4566-368	o. Zdravko Barić mob: 091/576-2764	stn Dolores Rečić-Vragović drecic@morh.hr mob: 091/5570-112
	HVU „Petar Zrinski“ Zagreb	tel: 01/3786-004 (272) faks: 01/3784-657	p. Zoran Vujčić 098/337-162	prč Marijan Puljić mob: 098/903-9305

„Sv. Gabrijel Arkandeo“ 29. rujna	93. zrakoplovna baza Zadar	tel: 023/358-209 (239) faks: 023/358-209	o. Ivo Topalović, dekan Split mob: 098/423-533	npr Vinka Rogić vinka.rogic@morh.hr mob: 098/532-045
„Sv. Ivan Krstitelj“ 24. lipnja	SzOIDL Požega	tel/faks: 034/245-117	vlč. Željko Volarić mob: 098/340-798	stn Antun Mandić amandic@morh.hr mob: 091/786-1333
„Sv. Obitelji“ 28. prosinca	ZZP Velika Buna	tel/faks: 01/2025-802	vlč. Slavko Rajić slavko.rajic@morh.hr mob: 098/1632-359	prč Gordana Slukan mob: 091/530-7819
„Sv. Nikola Tavelić“ 14. studenog	Središnjica EI Zagreb	tel: 01/6631-422	vlč. Željko Savić mob: 098/197-5987	npr Ranko Vrban mob: 098/969-6794
„Sv. Sebastijan“ 20. siječnja	Pješacka pukovnija vojarna „Dračice“ Đakovo	tel: 031/839-166 faks: 031/839-329	p. Drago Majić mob: 098/186-6901	
„Majka Božja Kamenitih vrata“ 31. svibnja	MUP PU zagrebačka Petrijnska 20 10 000 Zagreb	tel: 01/4563 295 (293) faks: 01/4566 699	vlč. David Klarić dklarić@mup.hr 099/245-9276 (spec. 25 295)	Mišo Josipović mob: 099/229-2432 (spec. 25 293) mjosipovic@mup.hr
„Sv. Mihael Arkandeo“, podružnica Split 29. rujna	MUP PU splitsko-dalmatinska 2. policijska postaja 21 000 Split	tel: 021/215-659 faks: 021/309-395	don Stjepan Lončar mob: 098/423-717	Luka Galić tel. 021/309 307 (specijal 41 987) mob: 098/9591 333
„Sv. Mihael Arkandeo“ 29. rujna	MUP Policijska akademija Av. G. Suška 1 10 000 Zagreb	tel: 01/2391-490 (526) faks: 01/2391-496	don Josip Stanić 098/311-274	Luka Norac Kevo tel. 01/2391 526 (specijal 26 526) mob: 098/918-7427
„Sv. Mihael Arkandeo“ 29. rujna	MUP PU primorsko-goranska 1. Policijska postaja 51 000 Rijeka	tel: 051/430-495 faks: 051/430-687	p. Minko Vukoja mob: 099/6226-236	Branko Mustapić mob. 091/731-7287
„Sv. Mihael Arkandeo“ 29. rujna	MUP Zagreb Sjedište i Ravnateljstvo Av. gr. Vukovara 33	tel: 01/6122-712 (715) faks: 01/6122-155	o. Stjepan Harijač, dekan mob: 098/473-185	Vinko Bakula tel: 01/3788 853 (specijal 88 853) mob: 098/208-304
„Sv. Mauro“ 21. studenoga	MUP PU istarska Trg Republike 1 52 100 Pula		don Ivan Borić 098/1935-705	
„Sv. Juraj“ 23. travnja	MUP PU varaždinska Ivana Milčeca 10 42 000 Varaždin	tel: 042/272-105	vlč. Ivica Horvat 098/763-822	
„Sv. Matej“ 21. rujna	MUP PU bjelovarsko-bilogorska Vlahe Paljetka bb 43 000 Bjelovar	fax: 043/886-955	vlč. Damir Vrabec 091/2376-470	
„Sv. Jeronim“ 30. rujna	MUP PU osječko-baranjska Trg Lavoslava Ružičke 1 31 000 Osijek	tel.: 031/237-553 faks: 031/237-267	p. Željko Rakošec 099/7065-885	
„Sv. Luka evanđelist“ 18. listopada	MUP PU šibensko-kninska Velimira Skorpika 5 22 000 Šibenik		don Darko Poljak 091/4446-432	
„Sveti Filip i Jakov, apostoli“ 3. svibnja	MUP PU zadarska Andrije Hebranga bb 23 000 Zadar			
„Sveti Marko Križevčanin“ 7. rujna	MUP PU kopriwničko-križevačka Trg Eugena Kumičića 18 48 000 Koprivnica		vlč. Ozren Bizek 098/551-421	